Shibojen terveyskysely 2026 - tulokset

1 Yleistä tietoa kyselystä ja tulosten luotettavuus 2
Tulosten luotettavuus 2
Yleistä tietoa kyselyn vastauksista 3
2 Koiran perustiedot 4
Kyselyyn vastattujen shibojen ikä ja alkuperä 4
Kuolleiden koirien ikä ja kuolinsyy 6
Koko 7
Ruokinta 9
3 Lääkitys ja yliherkkyydet 10
Sivuvaikutukset 11
Punkkilääkitys 11
Loishäätö 13
Rokotteet 13
Rauhoitus 14
4 Purenta ja hampaisto 15
5 Allergiat ja iho-ongelmat 18
Allergiset oireet 19
6 PEVISA:n sisältämät terveystutkimukset 21
Lonkat 21
Kyynärät 22
Polvet 23
Silmät 26
Silmä- ja korvatulehdukset 28
7 Selkä 31
8 Muu luusto 33
9 Vatsa ja suolisto 34
10 Muut vaivat ja ongelmat 41
Dyskinesia ja epilepsia 42
Muut epämääräiset kohtaukset 43
Muut sairaudet ja vaivat 43
11 Jalostus 45
Jälkeläisten viat 46
12 Urokset 50
Urosten jalostuskäyttö 52

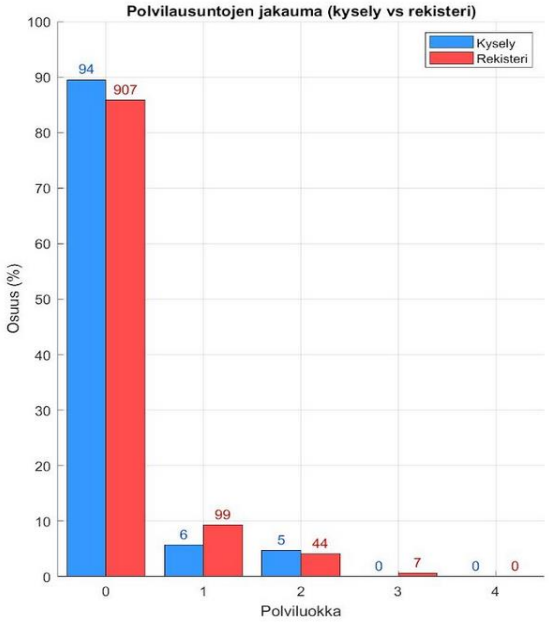
13 Nartut 54
Narttujen jalostuskäyttö 57
14 Vanhuus 61
15 Vastanneet ja palaute kyselystä 63
16 Mielipiteet PEVISA:sta ja jalostusohjeesta 66

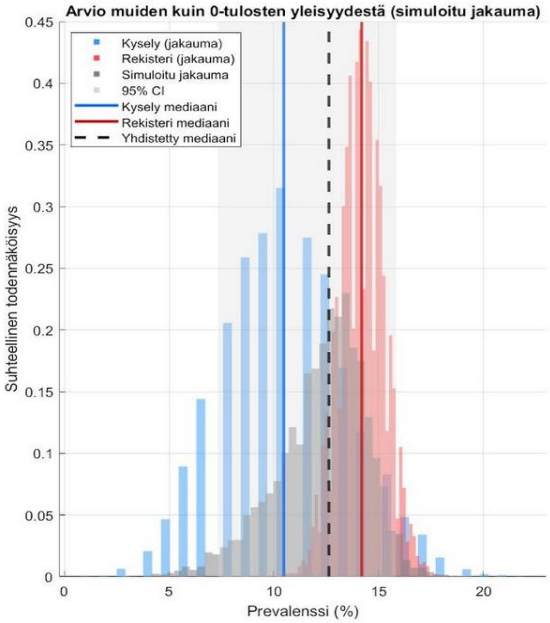
1 Yleistä tietoa kyselystä ja tulosten luotettavuus

Tulosten luotettavuus

Koska koirien määrä oli vain 7,22 % arvioidusta nykyisestä elossa olevien määrästä, herätti se pohdintaa kyselyn tuloksien luotettavuudesta. Lisäksi tulosten analysoinnissa nousi mietintään mahdolliset vääristymät ja miten ne mahdollisesti vaikuttavat saatuihin tuloksiin. Mahdollisia vääristymiä voi syntyä mm. siitä, että omistajat, joilla on sairas koira voivat vastata herkemmin tai päinvastoin: vain terveet koirat ilmoitetaan mielellään. Toinen esimerkki vääristymästä voi olla, että vastaaminen on vapaaehtoista, jolloin vastaukset eivät ole satunnaisia vaan riippuvat vastaajien motivaatiosta.

Jalostustoimikunta päätyi konsultoimaan vapaaehtoista kvantitatiivisen data-analyysin ammattilaista. Luotettavuuden arvioimiseksi terveyskyselyn polvituloksien dataa verrattiin Suomen Kennelliiton jalostustietokannasta löytyvään tietoon. Riittävän selkeän asetelman saamiseksi tulokset jaettiin kahteen ryhmään: 0 tuloksen saaneet ja muut tulokset. Tämän lisäksi datasta arvioitiin uudet otokset (n=10 000), jotta saatiin käsitystä siitä, kuinka paljon tulokset voivat vaihdella. Näiden perusteella data on riittävän luotettavaa, että siitä voidaan tehdä suuntaa antavia päätelmiä. Tuloksista ei kuitenkaan pysty tekemään absoluuttisia johtopäätöksiä.

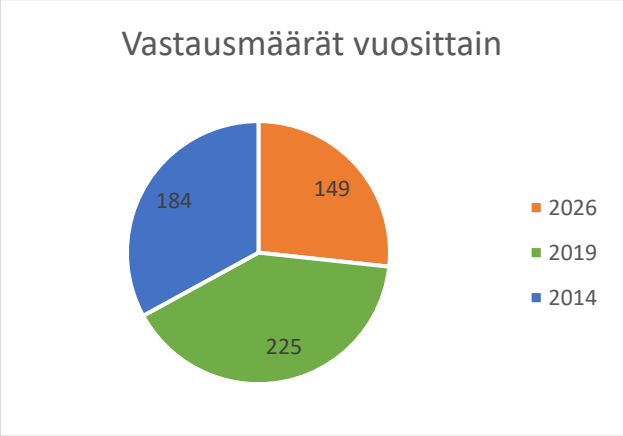

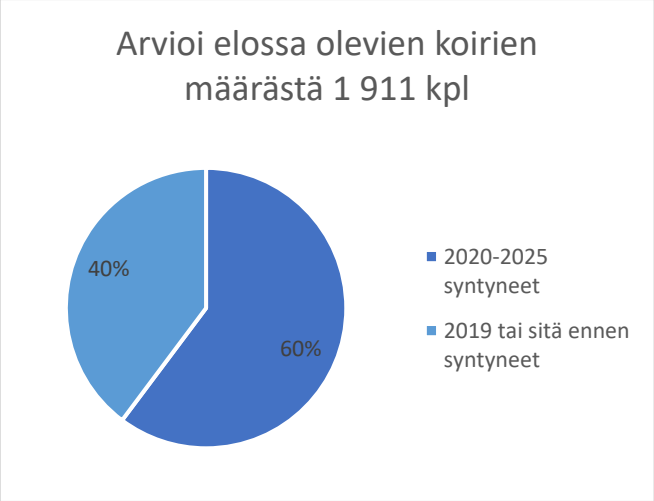
Vuosien 2014, 2019 ja 2026 kyselyjen kysymykset eivät ole identtiset, joten kaikista kysymyksistä ei ole saatavilla vertailutietoja.

Yleistä tietoa kyselyn vastauksista

Vuonna 2026 kyselyyn vastattiin 149 kertaa, vuonna 2019 vastattiin 225 kertaa ja vuonna 2014 vastauksia saatiin 184 kappaletta. Verrattuna vuoden 2019 kyselyyn, vastauksien määrä laski kolmanneksella. Vuoteen 2014 verrattuna lasku oli vain 19 %.

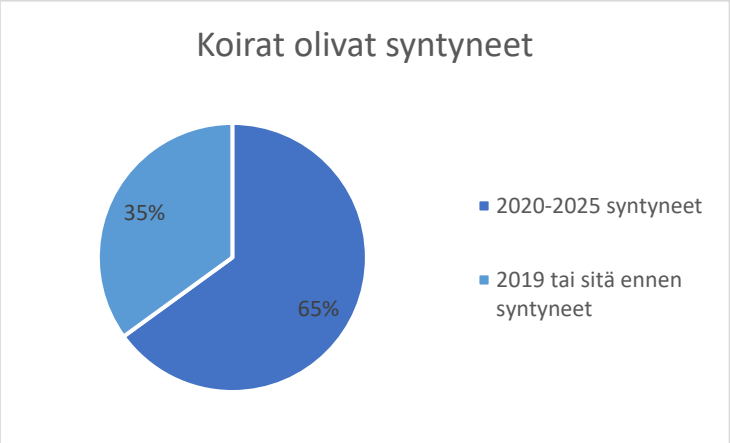
Vuoden 2020 ja 2025 välillä on syntynyt arviolta 1 151 koiraa, mikä on 60 % arvioidusta elossa olevien koirien määrästä. 1 151 koirasta 84 % on suomessa syntyneitä ja 16 % on ulkomaan tuonteja.

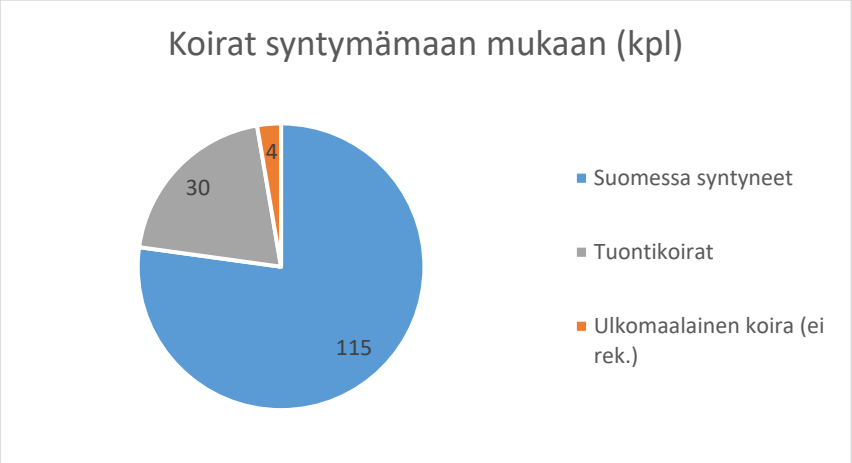
2 Koiran perustiedot

Kyselyyn vastattujen shibojen ikä ja alkuperä

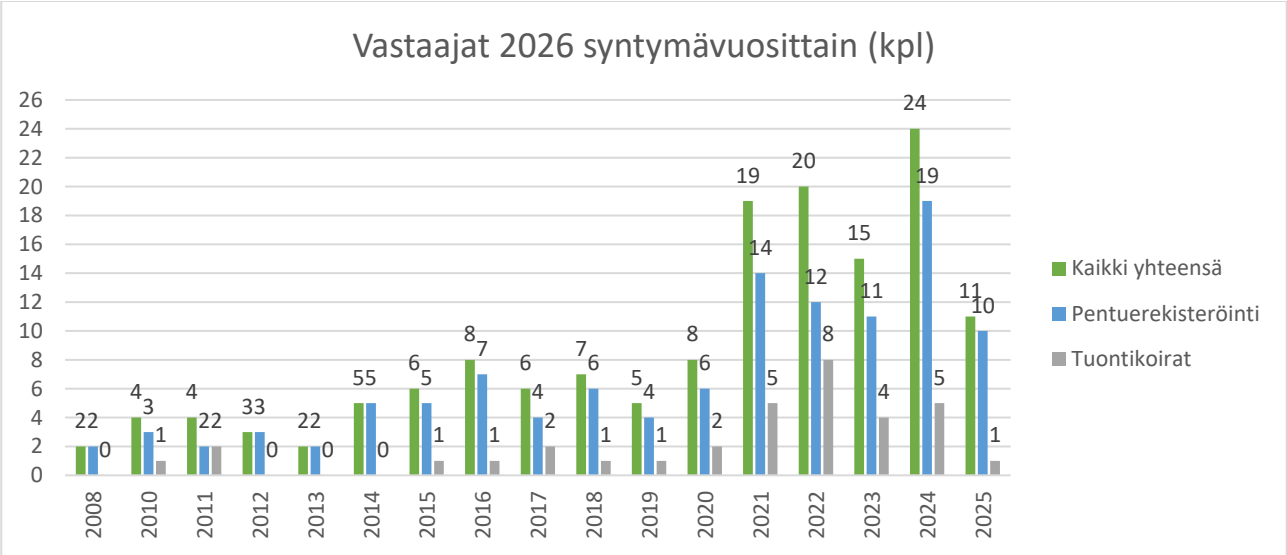
2026 kyselyyn vastaajista 65 % (97 kpl) oli syntynyt edellisen terveyskyselyn jälkeen. Näistä 74 % oli Suomessa syntyneitä ja 26 % ulkomailla syntyneitä. 35 % vastaajista (52 kpl) oli syntynyt ennen vuotta 2019 ja ovat pysyneet halutessaan vastaamaan myös vuoden 2019 kyselyyn. Vuonna 2019 tai sitä ennen syntyneistä 83 % oli Suomessa syntyneitä ja 17 % ulkomailla syntyneitä.

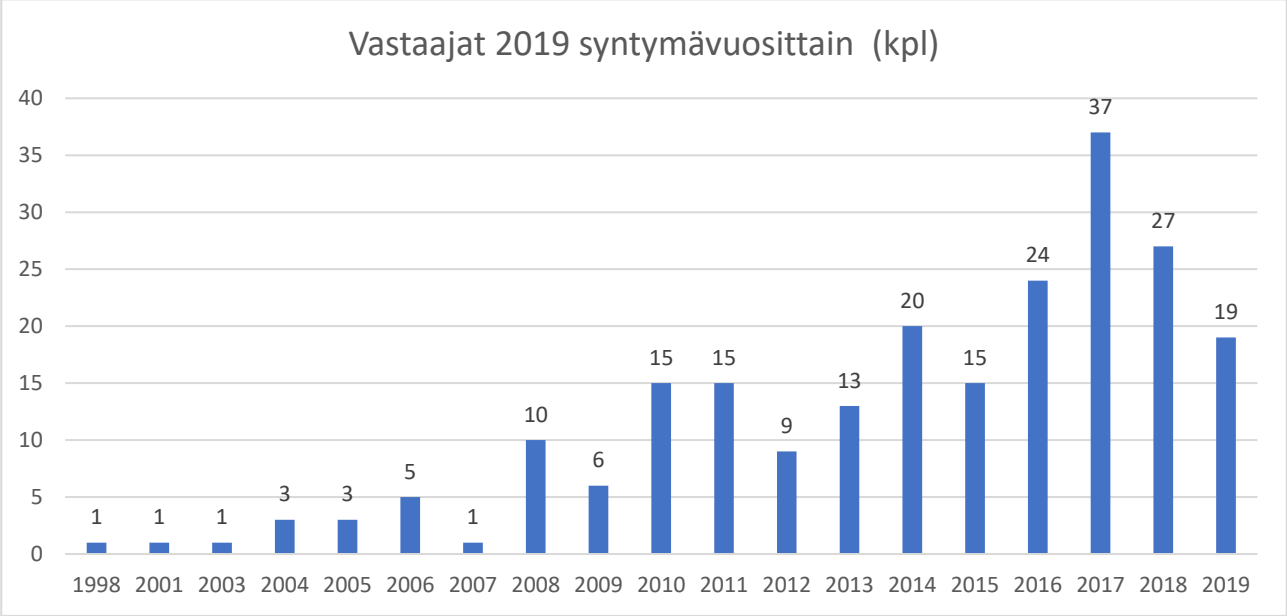

Kyselyyn vastanneista 77 % oli Suomessa syntyneitä, tuontikoiria oli 20 % ja ulkomaalaisia koiria, joita ei ole rekisteröity Suomen Kennelliittoon, oli 3 %. Kyselyn tutkimuksissa tuontikoirat ja ulkomaalaiset, ei rekisteröidyt koirat, käsiteltiin yhtenä ryhmänä.

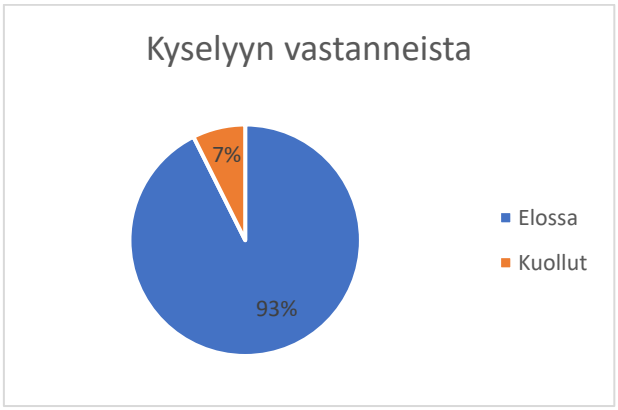
Kyselyyn vastanneiden koirien keski-ikä oli 5 vuotta ja 8 kuukautta. Suomalaisilla koirilla keski-ikä oli 5 vuotta ja 10 kuukautta, kun taas ulkomailla syntyneiden keski-ikä oli 5 vuotta ja 4 kuukautta. Iältään vanhin kyselyyn vastattu koira oli 15,5 vuotta ja se oli syntynyt Suomessa. Nuorin koira oli noin 6 kuukauden ikäinen. Vuoden 2019 kyselyn keksi-ikä oli 5 vuotta 5 kuukautta (verrattuna arvopäivään 31.12.2019).

Vastaajat 2026 syntymävuosittain (kpl)
Kaikki yhteensä
Pentuerekisteröinti
Tuontikoirat
2008 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025
22 0
4 3 1
4 22
33 0
22 0
55 0
6 5 1
8 7 1
6 4 2
7 6 1
5 4 1
8 6 2
19 14 5
20 12 8
15 11 4
24 19 5
11 10 1

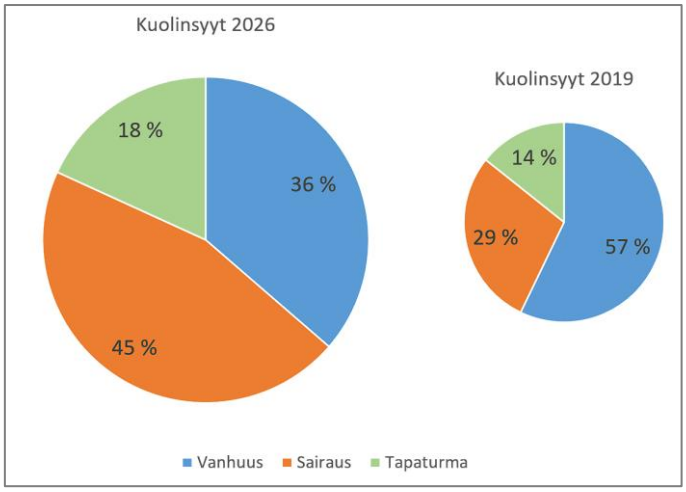

Vastaajat 2019 syntymävuosittain (kpl)
1998 2001 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019
1 1 1 3 3 5 1 10 6 15 15 9 13 20 15 24 37 27 19

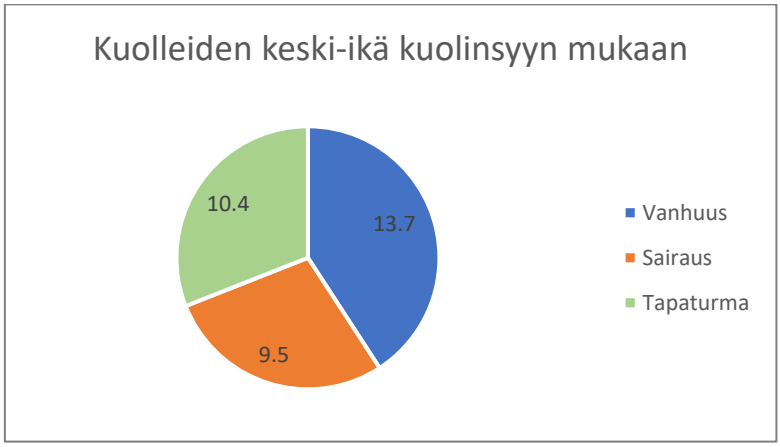
Kuolleiden koirien ikä ja kuolinsyy

Kyselyn vastauksista 7 % oli kuolleen koiran osalta. Kuolleista koirista 91 % oli syntynyt vuonna 2019 tai sitä ennen ja 9 % oli syntynyt vuosien 2020 ja 2025 välillä. Kuolleiden koirien keski-ikä oli 11 vuotta ja 3 kuukautta. Näistä vastauksista 1 kpl oli ulkomailla syntyneen koiran osalta ja 10 kpl oli Suomessa syntyneiden osalta. Kuolleiden koirien vastauksia ei olla eroteltu muista vastauksista taulukoita tehdessä.

Kuolinsyistä 36 % (4 kpl) oli vanhuus, 45 % (5 kpl) oli sairaus ja 18 % (2 kpl) tapaturma. Vanhuuteen kuolleiden keski-ikä oli 10,4 vuotta, sairauden takia lopetettujen 9,5 vuotta ja tapaturman vuoksi kuolleiden 10,4 vuotta.

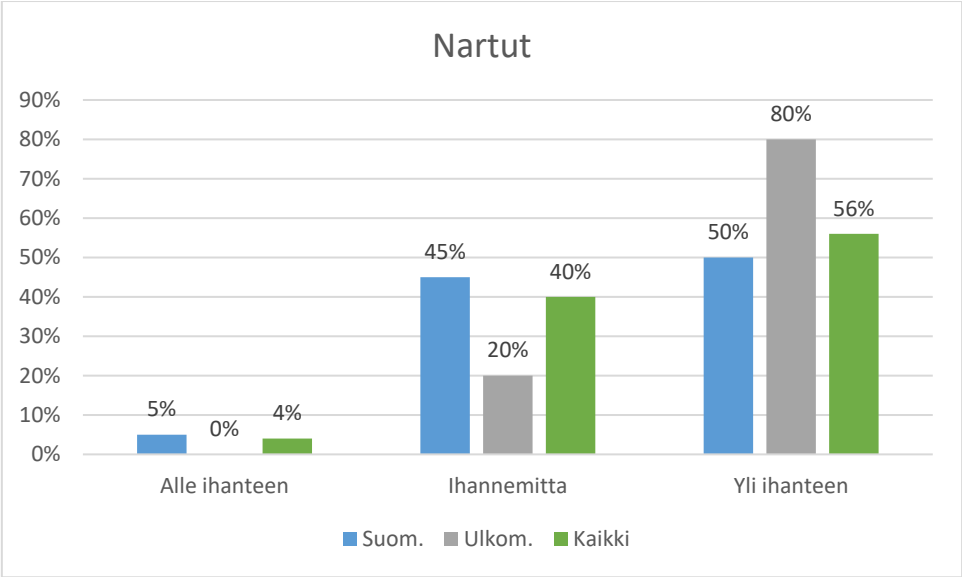

Koko

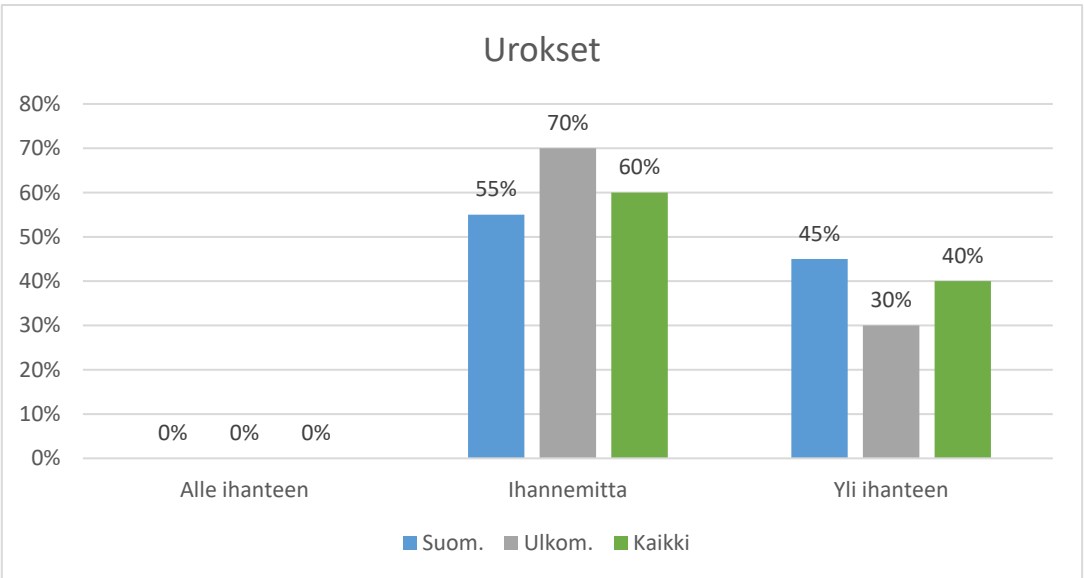
Shiban säkäkorkeus nartulla on 36,5 cm, josta sallittu vaihtelu on +/- 1,5 cm. Näin ollen nartun ihannemitta on 35–38 cm. Uroksen säkäkorkeus on 39,5 cm, josta sallittu vaihtelu on +/- 1,5 cm, jolloin uroksen ihannemitta on 38–41 cm.

Kyselyyn vastanneista shiboista 37 % (55 kpl) oli virallinen mittaustulos, joista puolet olivat nartuilta ja puolet uroksilta. Säkämittauksista 73 % oli Suomessa syntyneillä koirilla ja 27 % ulkomailla syntyneillä koirilla.

Narttujen tuloksista 40 % oli ihannemitan sisällä. Suomessa syntyneiden mittauksista 45 % oli ihannemitassa ja 20 % mitatuista ulkomaantuonneista oli ihannemittaisia.

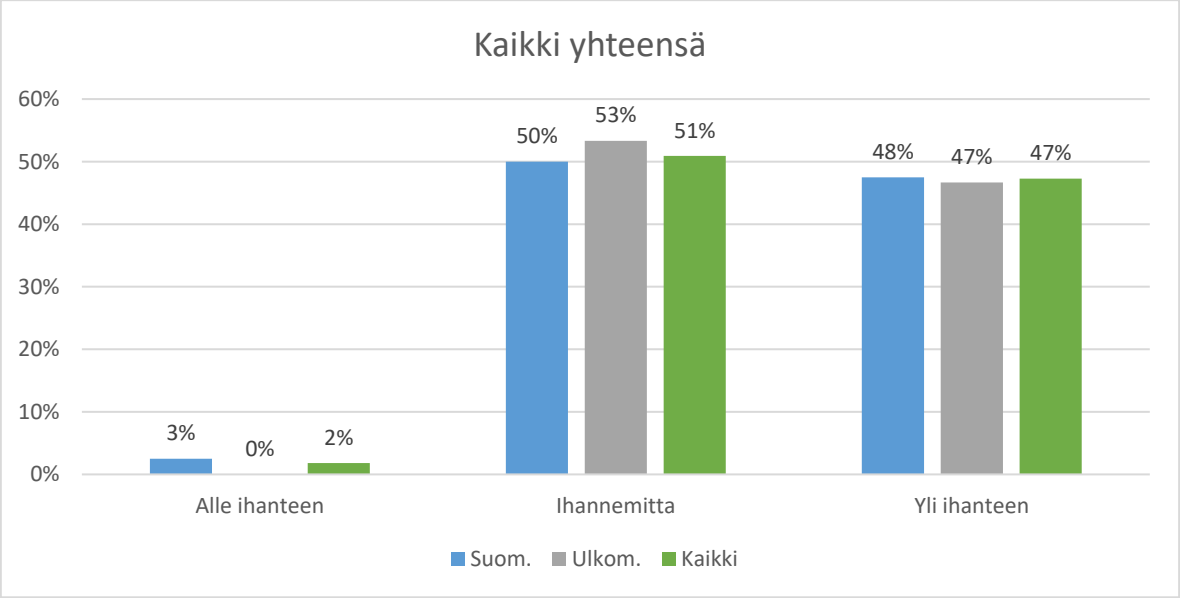

Uroksilla 60 % mittauksista oli ihannemittojen sisällä. Ulkomailla syntyneet urokset olivat 70 % ihannemittojen sisällä ja vastaava luku Suomessa syntyneillä uroksilla oli 55 %.

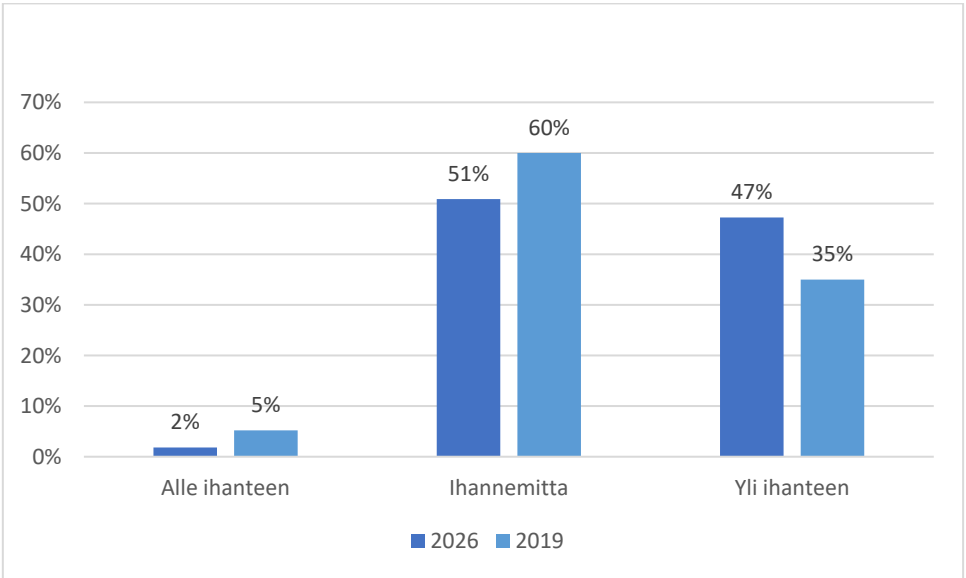

Nartuissa Suomessa syntyneet koirat olivat enemmän ihannemittaisia kuin ulkomailla syntyneet koirat. Uroksissa puolestaan Suomessa syntyneet koirat olivat enemmän yli ihannemitan kuin ulkomailla syntyneet urokset.

Kokonaisuudessaan mittauksista 51 % olivat ihannemittaisia, 47 % yli ihannemitan ja 2 % alle ihannemitan. Ulkomailla syntyneet koiran olivat kyselyn perusteella keskimäärin enemmän ihannemitan sisällä kuin Suomessa syntyneet.

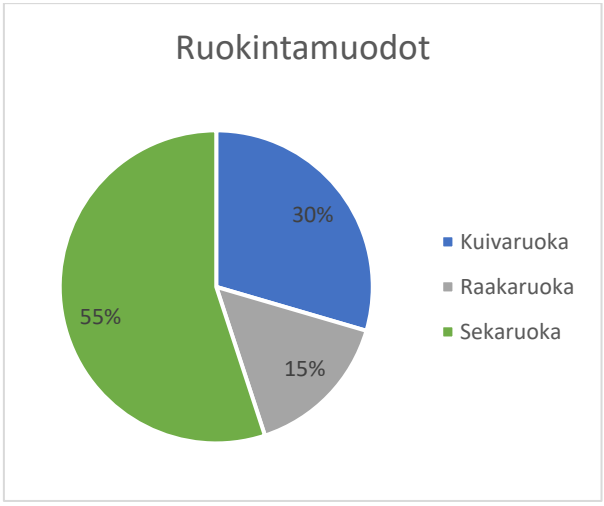

Alla kuvaaja vertailutietona vuoden 2019 kysely. Toisin kuin 2019 vuoden kyselyssä, 2026 vuoden kyselyssä pyydettiin mittaa, mikäli koira oli mitattu virallisessa näyttelyssä tai jalostustarkastuksessa. Tämä voi aiheuttaa vääristymää tulosten vertailukelpoisuuteen.

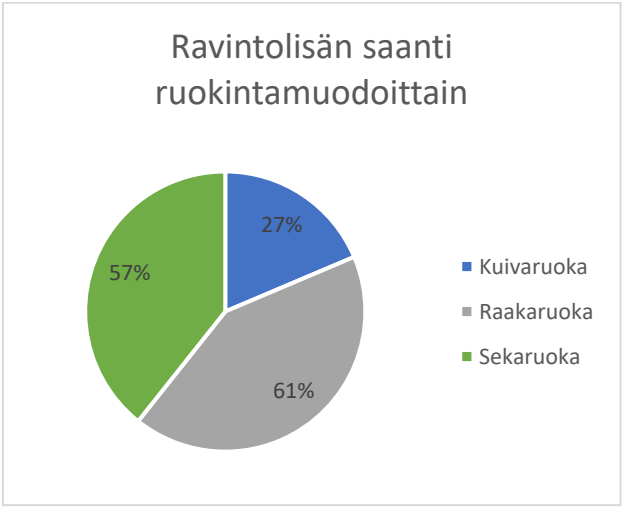

Ruokinta

Kyselyyn perusteella kolmannes (44 kpl) ruokki koiraansa kuivaruualla, 15 % (23 kpl) oli raakaruokinnalla ja 55 % (82 kpl) sekaruokinnalla. Ruokinnan mahdollisia tuloksia vertailtiin joihinkin kyselyn muihin vastauksista, mutta näiden tulosten perusteella ei pystytä tekemään suoraan mitään johtopäätöksiä.

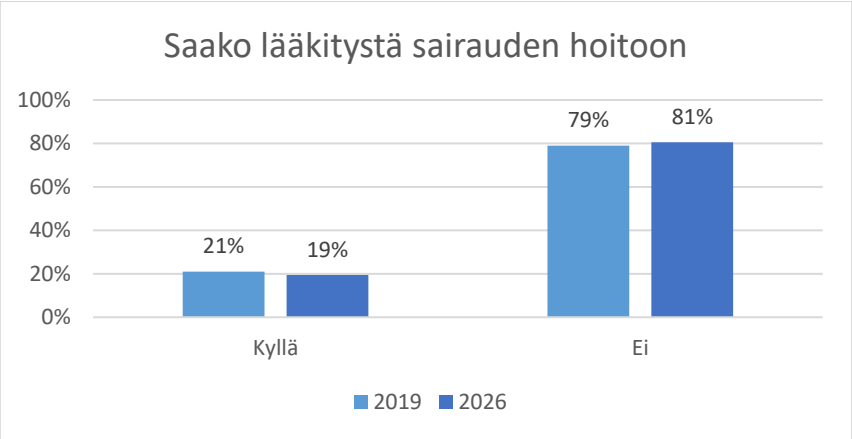

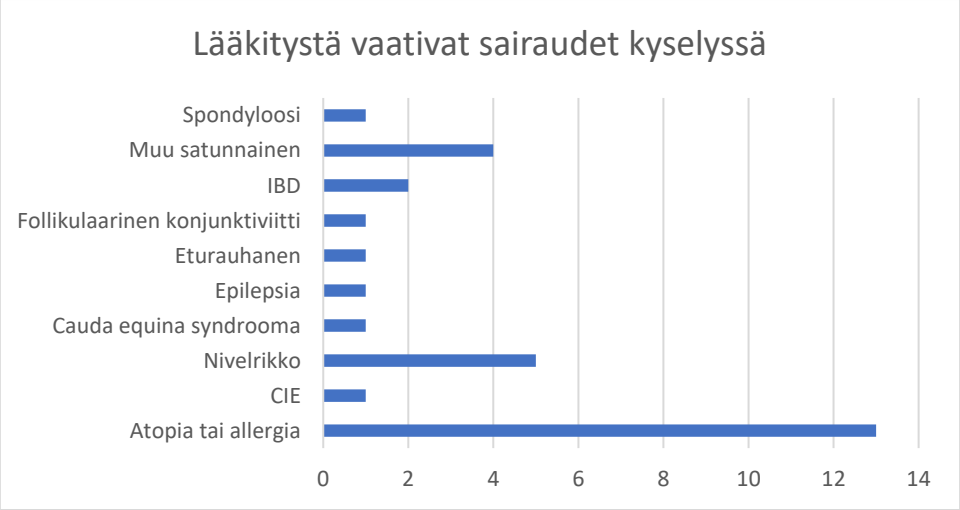
49 % kyselyn koirista sai ravintolisää, joista suurin osa (32 %) oli sekaruokinnalla olevia koiria. Raakaruokinnalla olevien määrä oli 9 % ja kuivaruokinnalla olevien 8 %. Raakaruokinnalla olevista koirista 61 % sai ravintolisää, sekaruokinnalla olevista 57 % sai ravintolisiä ja kuivaruokituista vain 27 % sai ravintolisiä.

3 Lääkitys ja yliherkkyydet

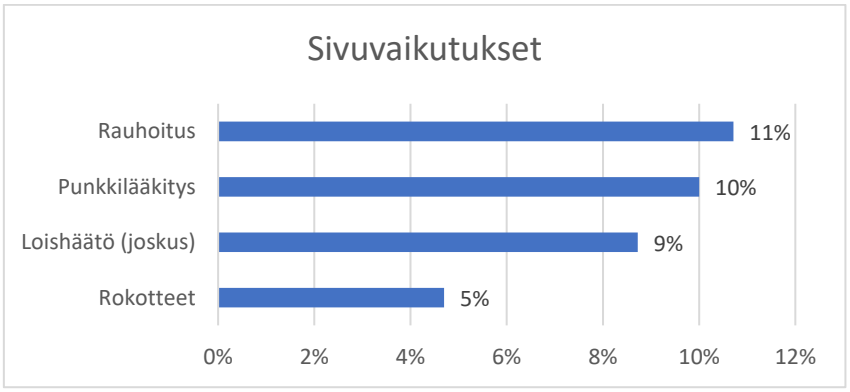
Kyselyn koirista 19 % (29 kpl) sai lääkitystä sairauden hoitoon, kun vastaava osuus vuonna 2019 oli ollut 21 %.

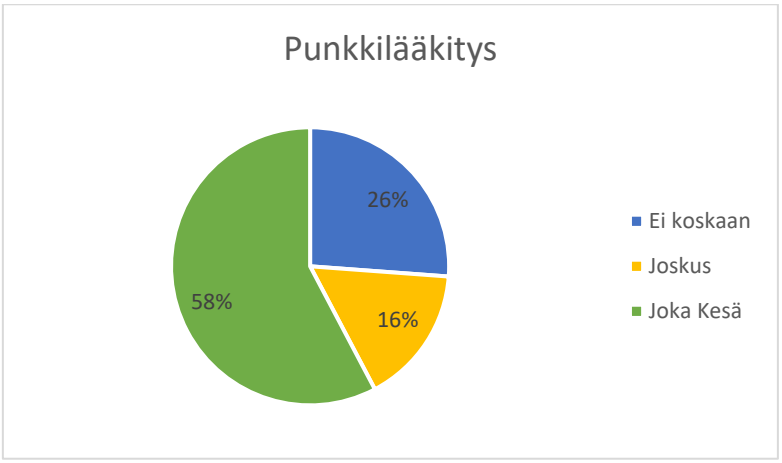
Sivuvaikutukset

Saadut sivuvaikutukset jakautuivat prosentuaalisesti tasan kysyttyjen asioiden välillä. Eniten sivuvaikutuksia koirat saivat rauhoituksesta ja vähiten rokotteista. 25 % kyselyn koirista ei ollut nukutettu kyselyn vastaamishetkellä, joten arvoa verrattiin nukutettujen määrään. Muita sivuoireita 2026 kyselyssä kysyttiin punkkilääkityksestä ja loishäädöstä, jossa oireita koirat olivat saaneet vain joskus.

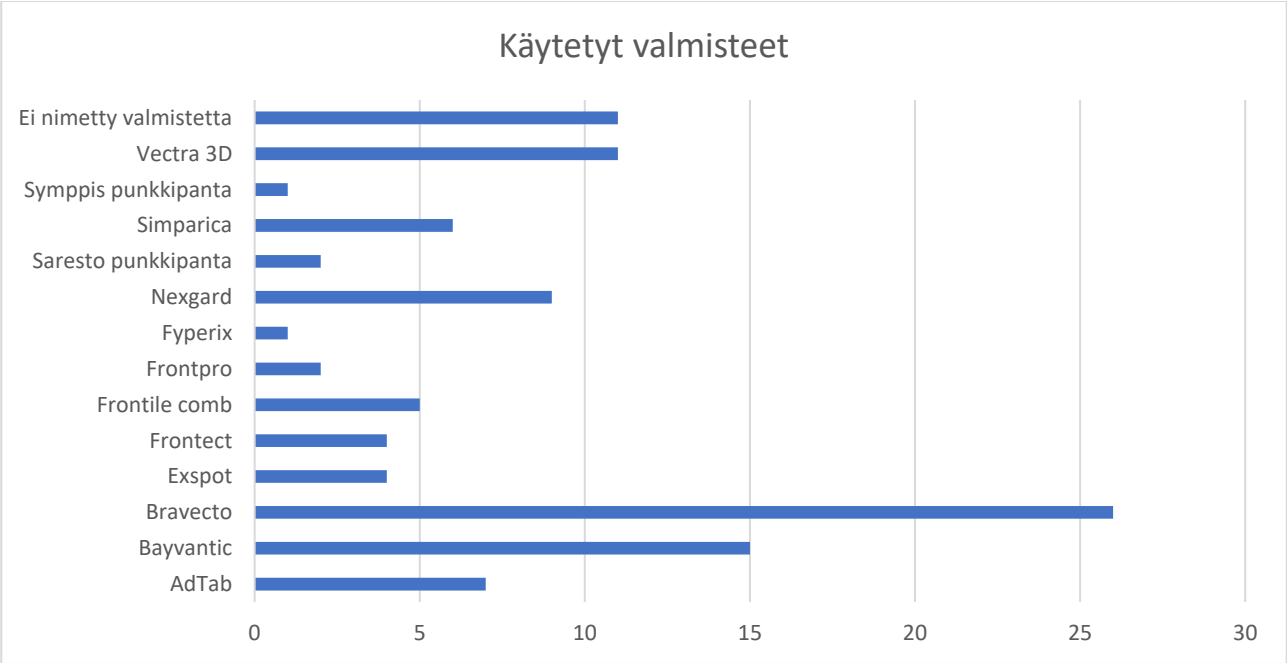

Punkkilääkitys

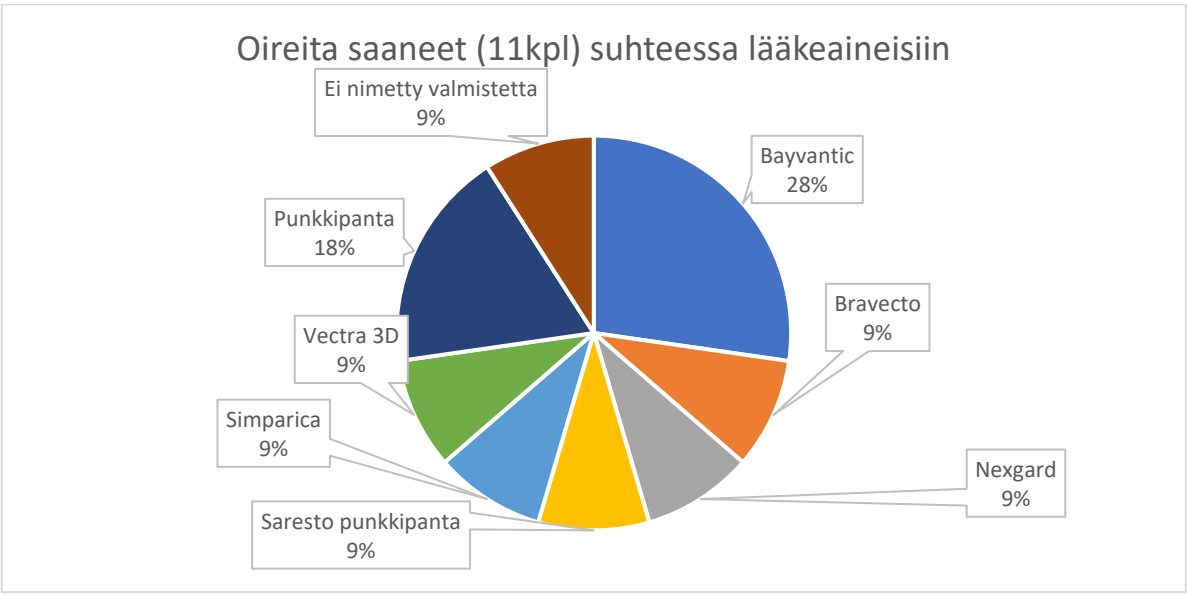
Kyselystä selvisi, että punkkilääkitystä saavat suurin osa kyselyyn ilmoitetuista koirista. Neljännes kyselyyn vastanneista ei ole punkkilääkinnyt koiriaan ja 16 % antaa punkkilääkityksen vain satunnaisesti. Oireita saivat enemmän ne, jotka käyttivät punkkilääkitystä joskus (6 kpl). Joka kesä lääkitystä käyttävät saivat oireita lähes yhtä paljon (5 kpl).

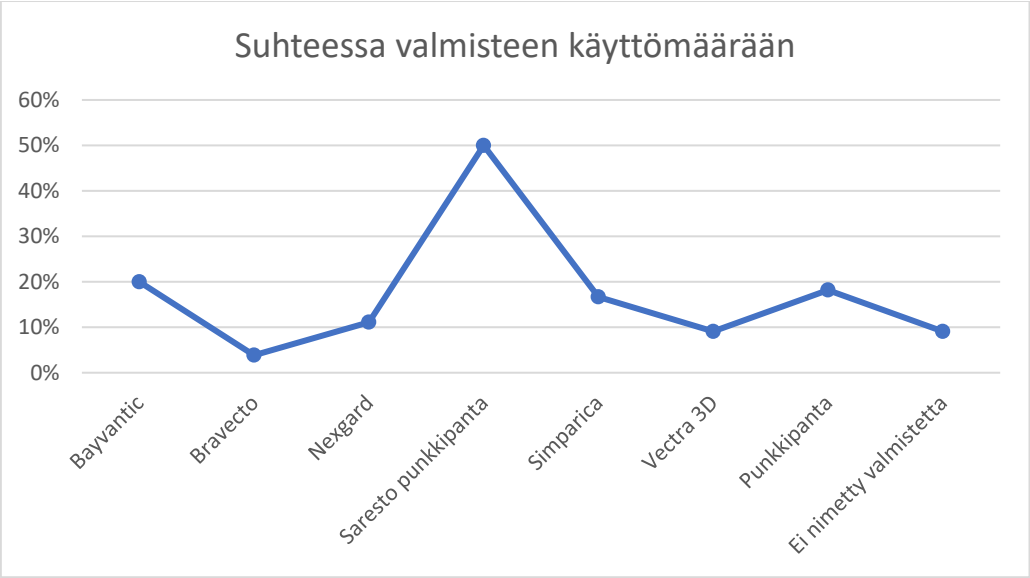
Eniten punkkilääkityksessä käytetty valmiste oli Bravecto. Toiseksi yleisin oli Bayvantic ja kolmanneksi eniten käytettiin Vexctra 3D valmistetta.

Alla oleva diagrammi kuvaa mitkä lääkeaineet olivat käytössä oireita saaneilla koirilla. Tuloksien prosentti osuuksiin vaikuttaa hieman se, että kaksi oireita saaneista ei nimennyt valmistetta. Sivuoireiksi mainittiin levottomuus, väsymys, oksentaminen, tärinä sekä neurologinen oire (Bayvantic).

Seuraavassa kuvaajassa puolestaan näkyy, kuinka paljon sivuoireita oli suhteessa siihen, kuinka paljon valmistetta käytettiin kyselyn vastauksien perusteella. Tulokset ovat viitteellisiä sillä osan valmisteiden käyttömäärä oli pieni ja voi näin aiheuttaa vääristymän kyselyn vastauksiin.

Loishäätö

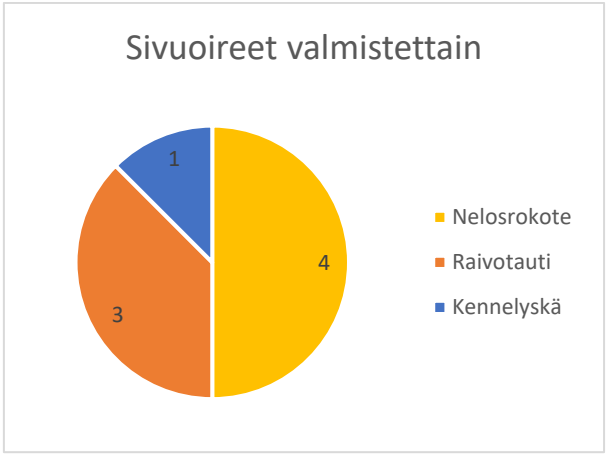
Kyselyn perusteella noin 9 % (13 kpl) on ollut joskus sivuoireita loishäädöstä. Kyselyssä pyydettiin erittelemään valmiste, jos vastaus oli aina tai hyvin usein. Koska kukaan koirista ei vastannut tuota, ei valmisteita juurikaan ole nimetty. Joskus vastanneiden kesken valmisteista mainittiin ainoastaan Axilur (1 kpl) ja Dronbits (3 kpl). Oireiksi nimettiin lievä ripuli/ vatsa löysänä tai oksentaminen.

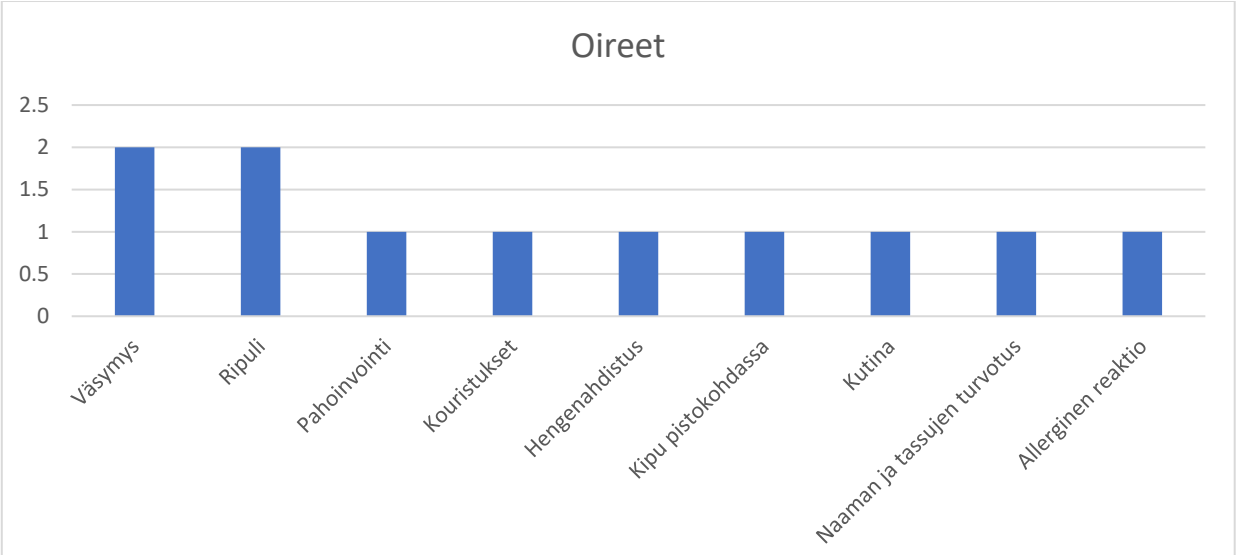
Koirat, jotka olivat saaneet sivuoireita loishäädöstä, eivät olleet saaneet sivuoireita punkkilääkkeestä, rokotuksista tai rauhoituksesta.

Rokotteet

Kyselyn tuloksien perusteella 4,7 % (7 kpl) koirista sai sivuvaikutuksia rokotteista. Rokotteet, jotka aiheuttivat sivuoireita, olivat nelosrokote (4 kpl), raivotauti (3 kpl) ja kennelyskä (1 kpl). Rokotteiden sivuoireita olivat mm. väsymys, ripuli, pahoinvointi ja kutina.

Rokotteista sivuoireita saaneista koirista vain yhdelle koiralle oli ilmoitettu saadun sivuoireita myös toiseen kysymykseen (rauhoitus).

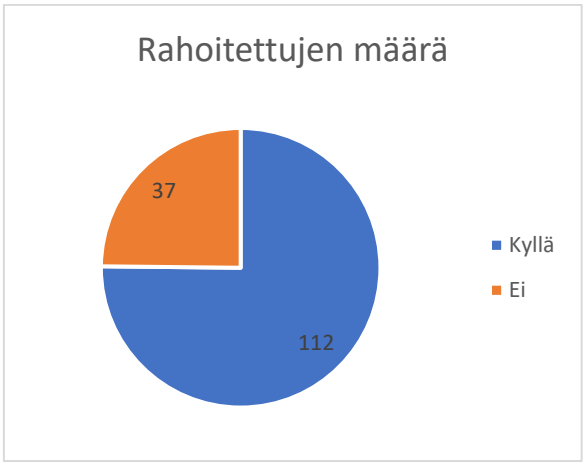

Rauhoitus

Rauhoituksesta sivuoireita sai kyselyn mukaan 8 % (12 kpl). Kyselyyn vastanneista koirista kuitenkin vain 75 % oli rauhoitettu elämänsä aikana ja tähän suhteutettuna sivuoireita saaneiden määrä on 11 %.

Kaksi oli saanut sivuoireita punkkilääkkeestä ja yksi rokotteesta.

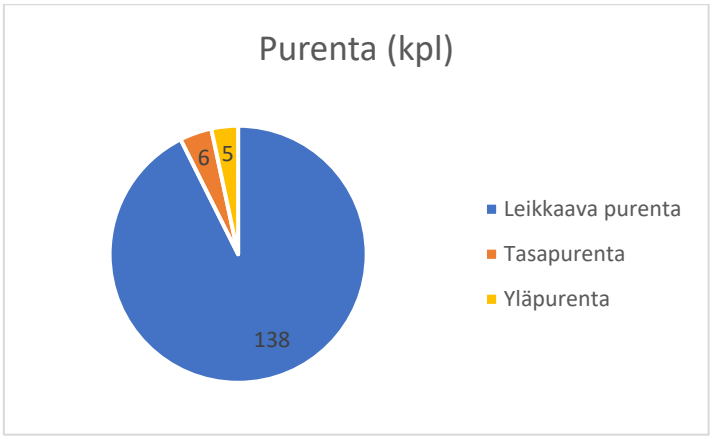

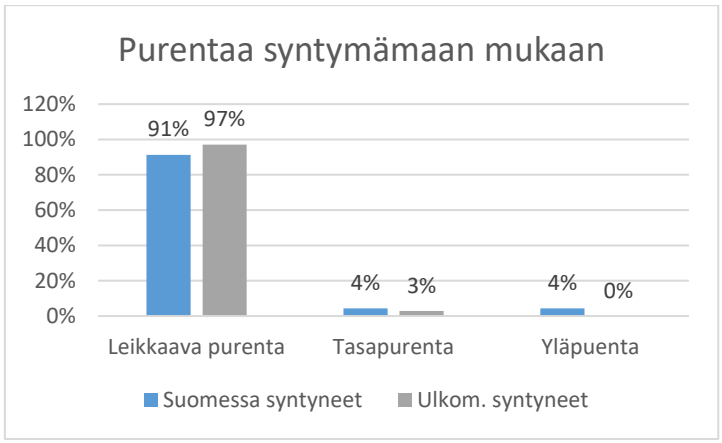
Kaikki nimetyt sivuoireet eivät ollut kyselyssä kerrotun mukaan vakavia tai eivät kestäneet pitkään.

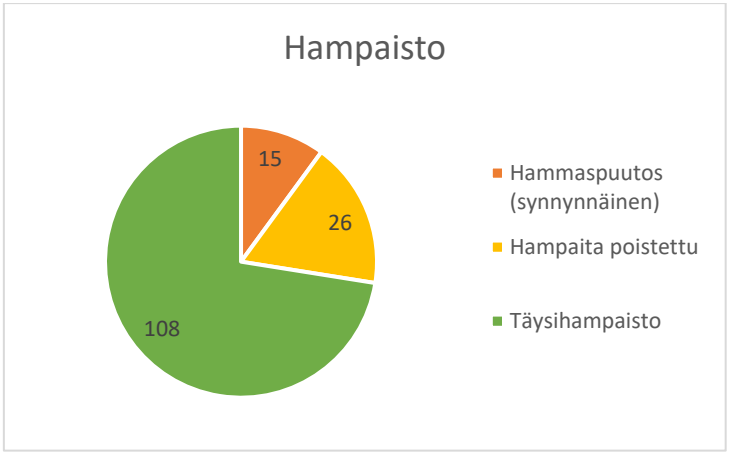
4 Purenta ja hampaisto

Suurimmalla osalla (93 %) kyselyyn vastatuista koirista oli leikkaavapurenta. Ulkomailta tuodulla koiralla oli todennäköisemmin leikkaava purenta kuin Suomessa syntyneellä koiralla. Suomessa syntyneillä koirilla oli hieman enemmän tasapurentaa kuin ulkomailla syntyneillä koirilla. Kyselyyn vastanneilla ulkomaisilla koirilla ei ollut lainkaan yläpurentaa ja suomessa syntyneillä tuo oli 4 % vastaajista.

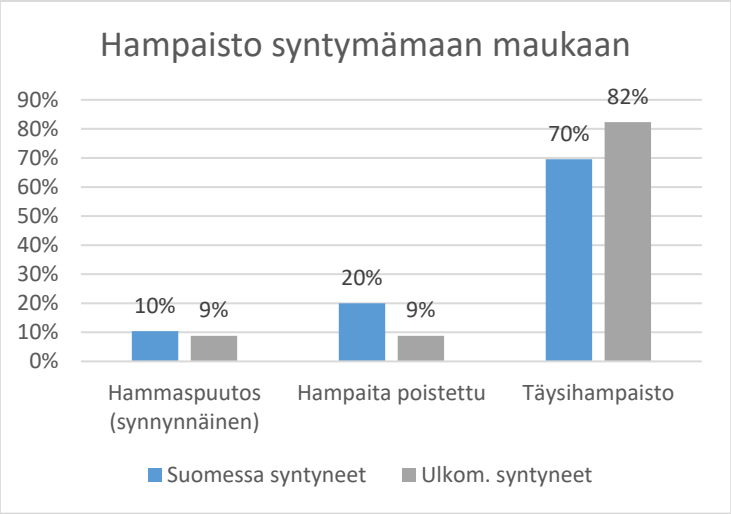

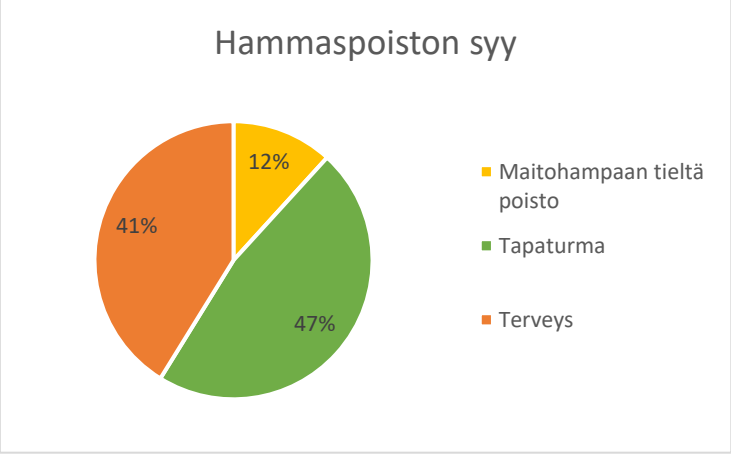

73 % koirista oli kyselyn perusteella täysihampaisto. 17 % hampaita oli jouduttu poistamaan ja 10 % esiintyi synnynnäisiä hammaspuutoksia.

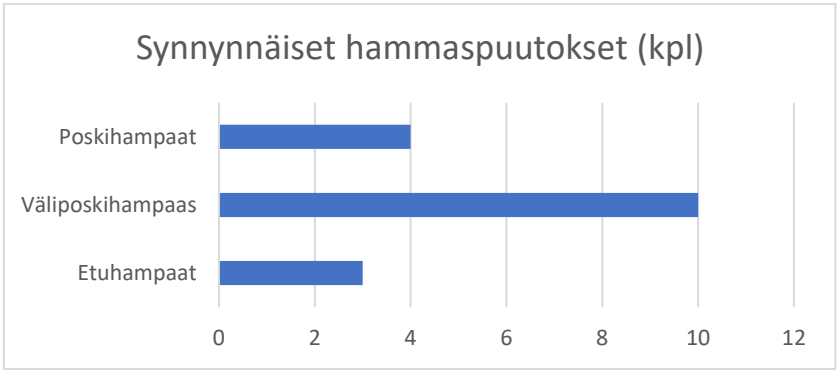

Eniten hampaita oli poistettu Suomessa syntyneillä koirilla verraten ulkomailla syntyneisiin koiriin. Suurin osa poistetuista hampaista johtui tapaturmasta ja seuraavaksi eniten terveydestä. Maitohampaan tieltä poistettiin vain 4 hammasta.

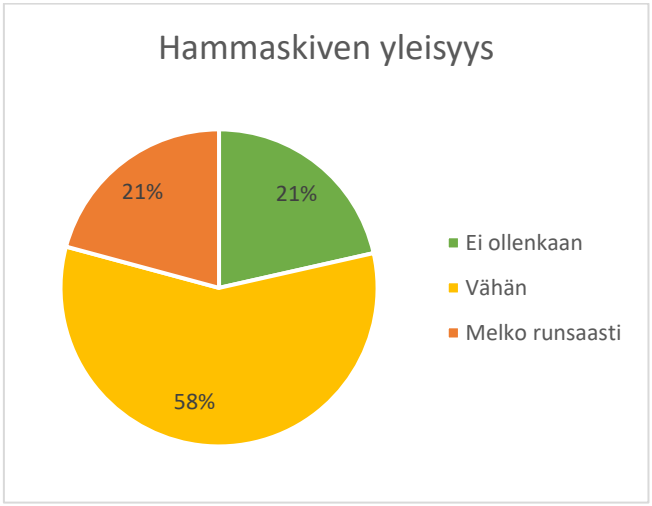

Synnynnäiset hammaspuutokset ovat pääasiassa esiintyneet väliposkihampaissa ja poskihampaissa. Etuhampaissa synnynnäisiä puutoksia kyselyn koirilla oli vain 3:lla.

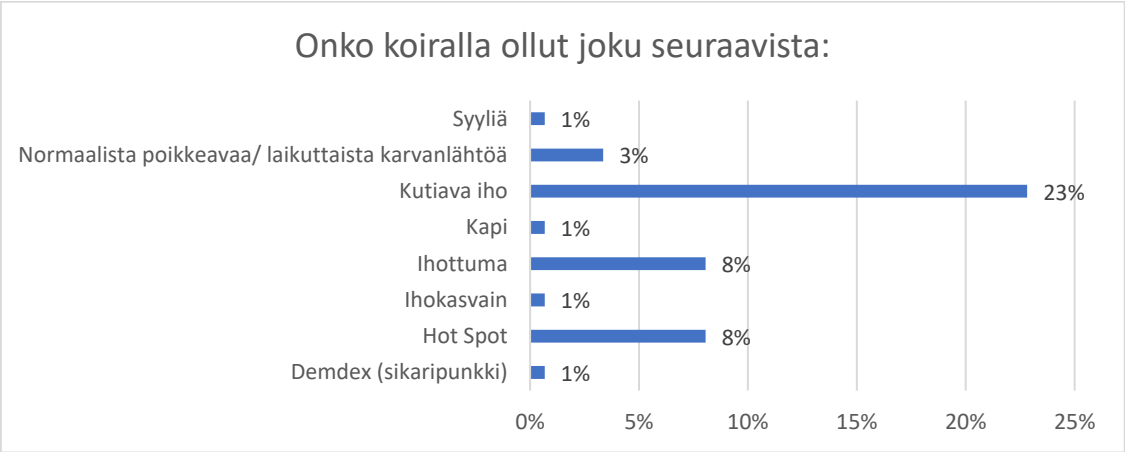

Yli puolella koirista (58 %) esiintyi hammaskiveä vähän. Ei ollenkaan tai melko runsaasti vastauksia oli molempia vajaa neljännes vastauksista.

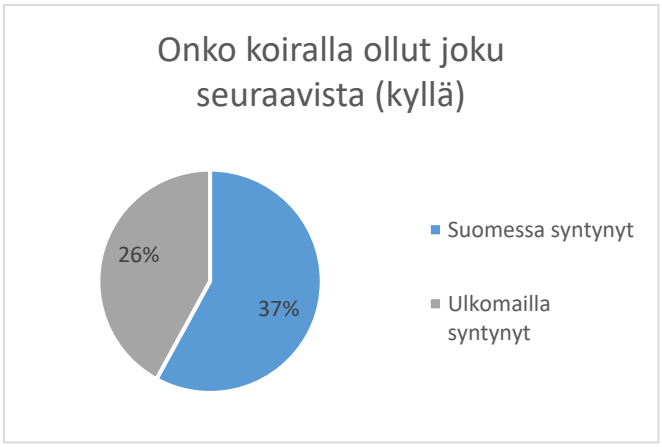

5 Allergiat ja iho-ongelmat

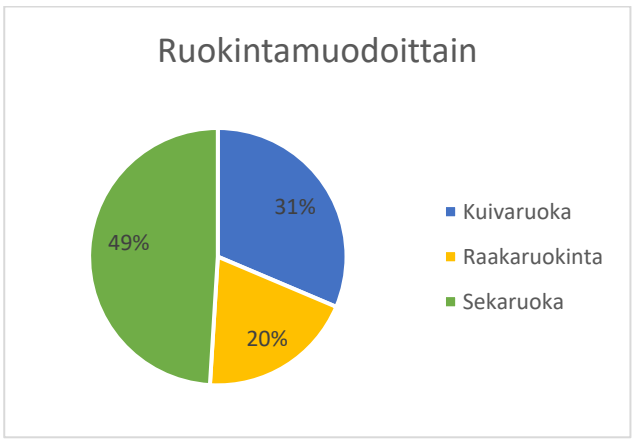
34 % kyselyn vastaajista ilmoitti koiralla olleen kerran tai useammin joku annetuista vaihtoehdoista. Tarkempi jaottelu alla olevassa kuvaajassa.

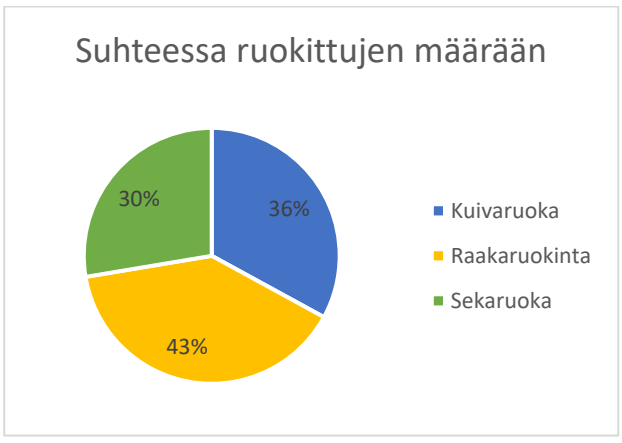

Kyselyn perusteella Suomessa syntyneellä koiralla oli jonkin verran todennäköisempää olla jokin edellä mainituista kuin ulkomailla syntyneistä.

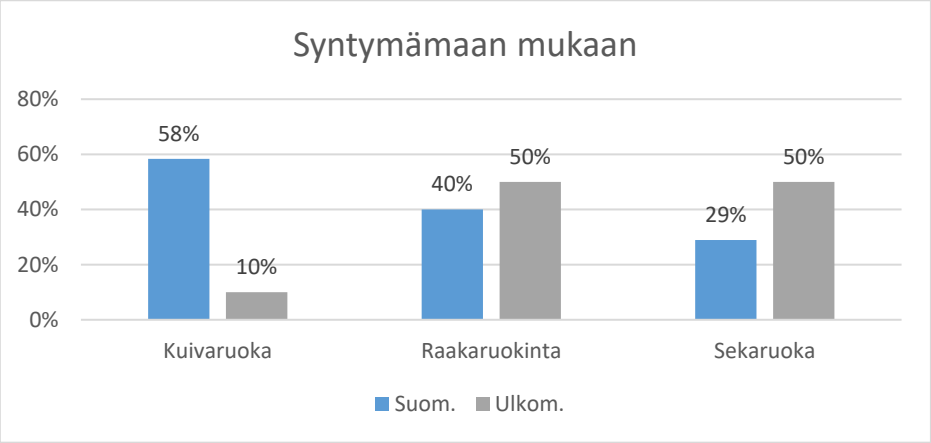

Sekaruokinnalla olevien osuus oli kyllä vastauksista suurin osa (49 %). Kuitenkin, jos kyllä vastattuja vertasi saman ruokintamuodon kokonaisruokintamäärään, raakaruokinnalla olevilla oli muita todennäköisemmin ollut kerran tai useammin joku listassa annetuista vaihtoehdoista.

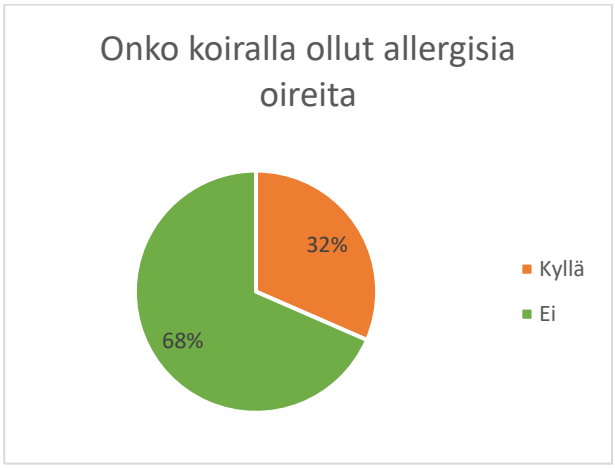

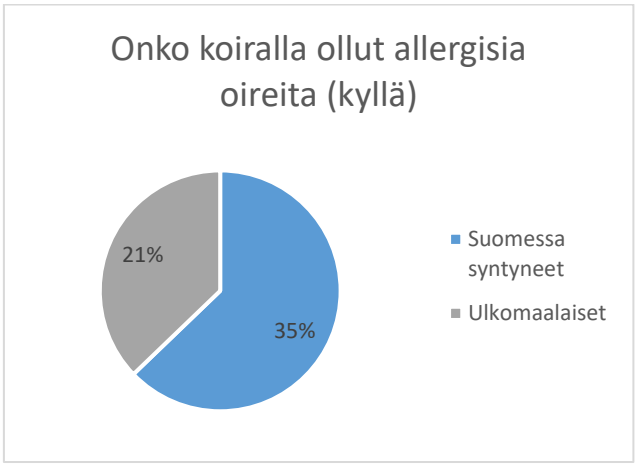
Luvuista ei kuitenkaan voi tehdä suoria johtopäätöksiä, koska luvut muuttuvat täysin, jos vertailukohteita muuttaa. Alla taulukko kuvaa kyllä vastauksia suhteessa siihen, kuinka moni oli tietyllä ruokinta muodolla ja oliko koira syntynyt Suomessa vai ulkomailla.

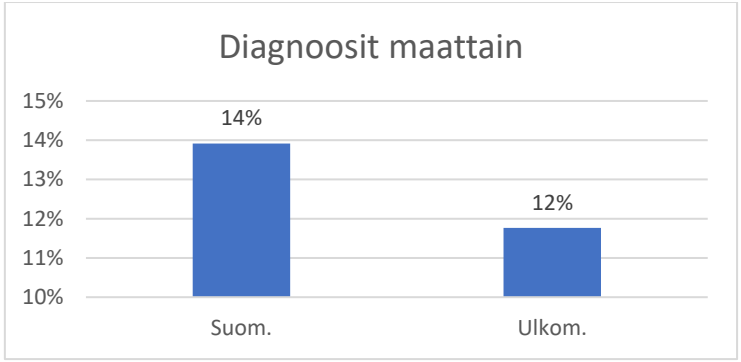
Allergiset oireet

Kyselyn vastaajista 31 % (vuonna 2019 28 %) kertoi koirallaan olleen allergisia oireita, joista Suomessa syntyneillä on todennäköisemmin allergisia oireita.

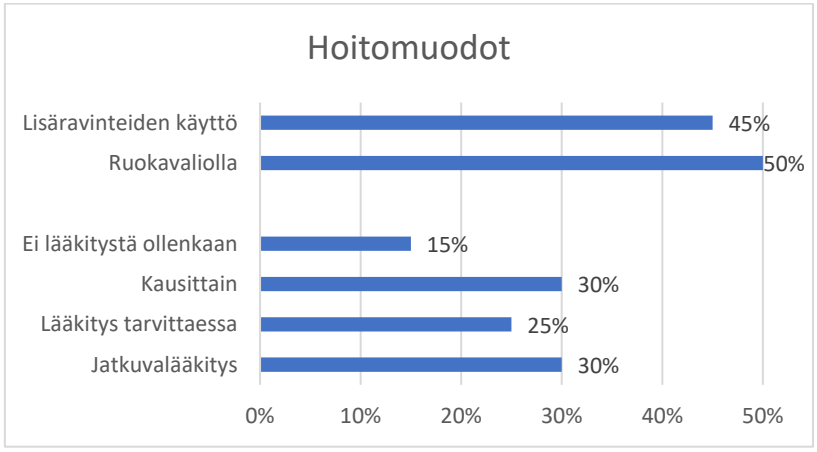

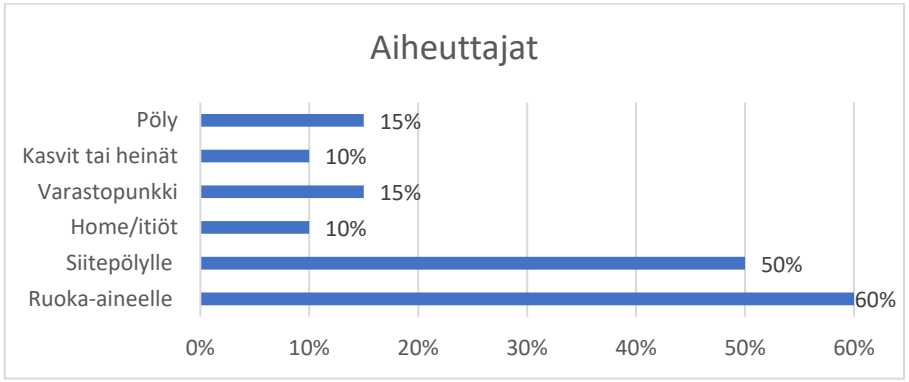
Kuitenkin kyselyyn vastatuista koirista vain 13 % oli diagnosoitu allergia, joista Suomessa olevissa oli hieman todennäköisemmin diagnoosi kuin ulkomailla syntyneillä. Diagnosoiduista allergioista 65 % diagnoosin apuna oli käytetty verikoetta, allergiatestiä tai patologin tutkimusta. 35 % diagnoosi perustui eliminaatiodiettiin tai omistajan kertomukseen.

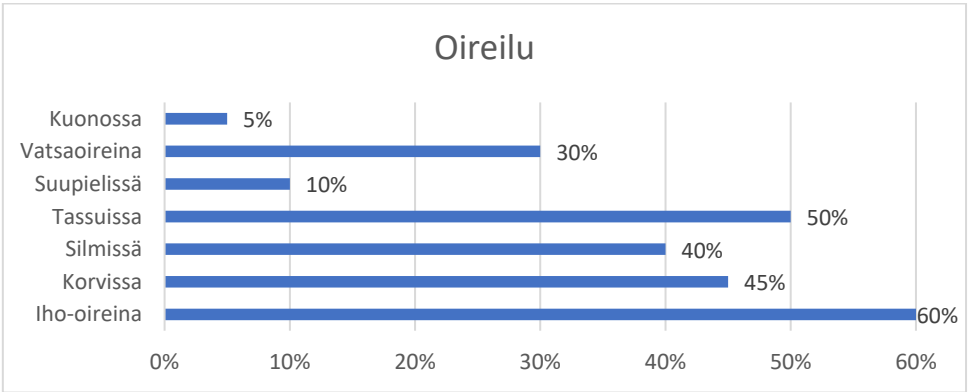
Diagnosoituihin allergioihin 30 % sai jatkuvaa lääkitystä ja 15 % ei tarvinnut lääkitystä ollenkaan. Lisäksi diagnosoituja allergioita hoidettiin ruokavaliolla ja lisäravinteilla.

Eniten allergisia oireita aiheutti ruoka-aineet ja sen jälkeen siitepöly.

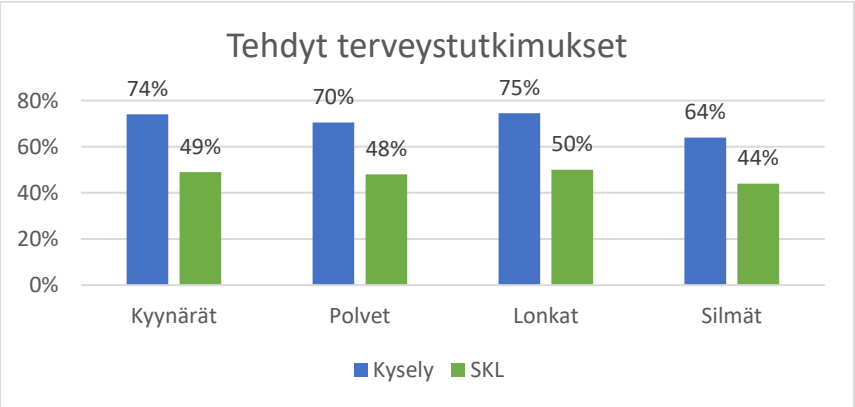

Oireet ilmenivät eniten iho-oireina ja sen jälkeen tassuissa tai korvissa.

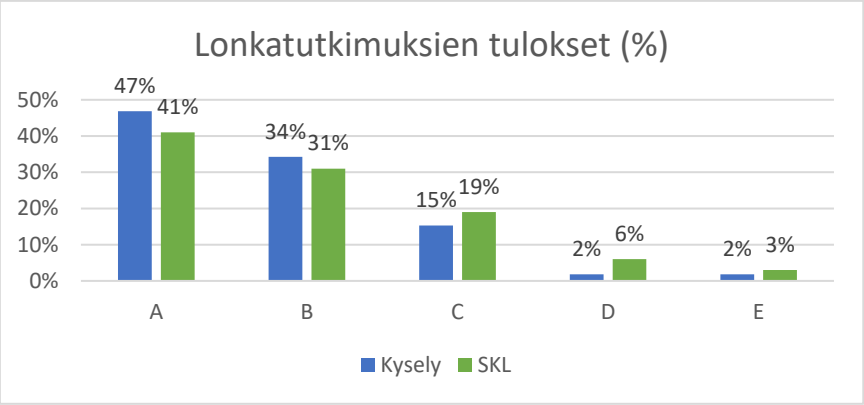
6 PEVISA:n sisältämät terveystutkimukset

Kyselyn perusteella omistajat tekivät viralliset PEVISA:n sisällyttämät terveystutkimukset koirallensa todennäköisemmin, kuin mitä todellisuudessa Suomen Kennelliton (jäljemmin SKL) tietojärjestelmästä käy ilmi. Sen sijaan tutkimuksien tulokset ovat enemmänkin linjassa SKL raporttien kanssa.

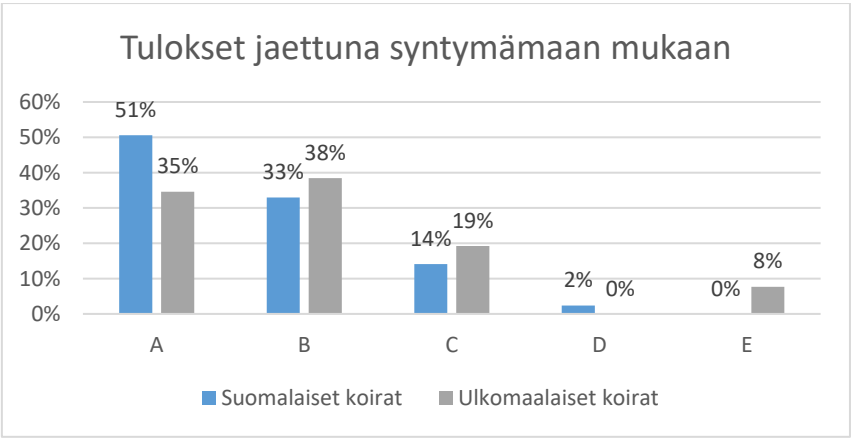

Lonkat

Alla lonkatutkimuksien tulokset verrattuna kysely ja SKL taulukot. Kyselyn perusteella koirilla on aavistuksen paremmat tulokset verrattuna SKL järjestelmästä saatavaan raporttiin.

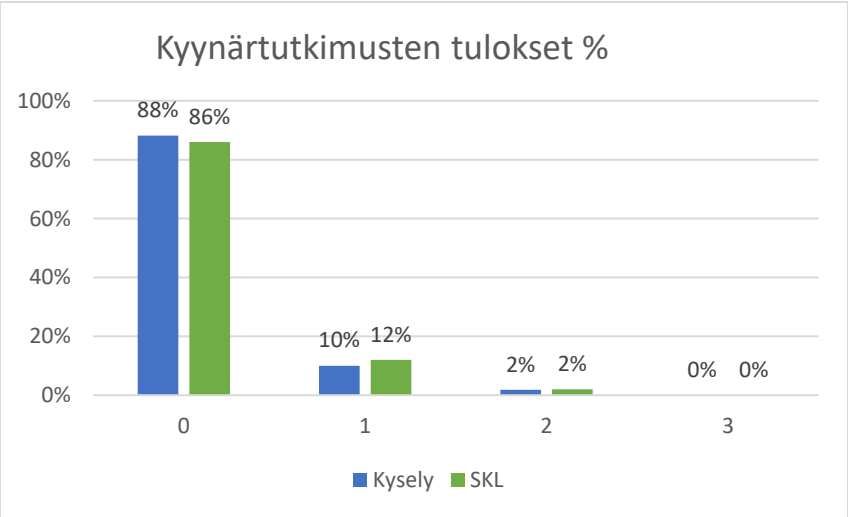

Kyselyn perusteella Suomessa syntyneillä koirilla oli enemmän A tai B lausunnon saaneita verrattuna ulkomailla syntyneisiin koiriin. Tuontikoirilla oli enemmän C, D ja E tuloksen saaneita kuin mitä Suomessa syntyneillä oli.

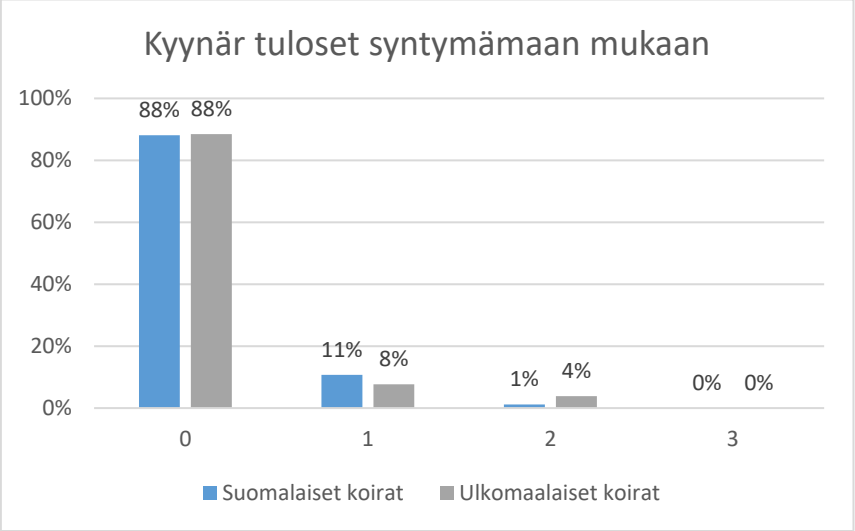

Kyynärät

Kyynärtuloksien erot ovat myös kyselyssä paremmat kuin SKL järjestelmässä, joskin tuloksissa ei ole mainittavaa poikkeamaa.

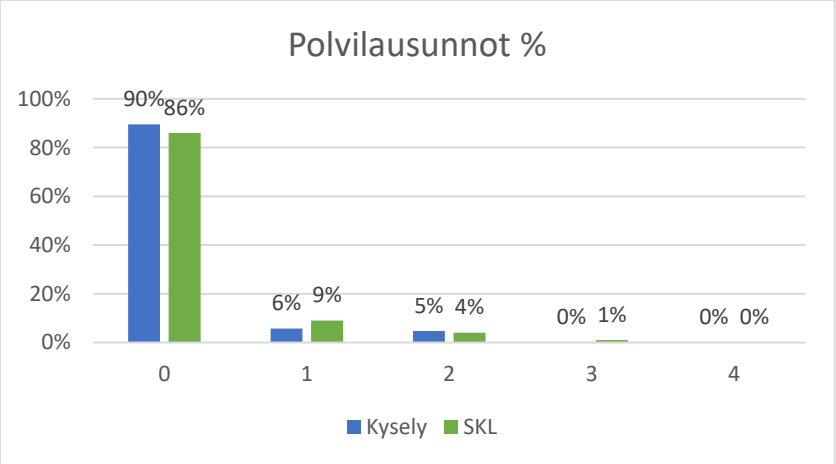

Kyynärtuloksissa ulkomaalaisilla ja Suomessa syntyneillä koirilla ei ollut yhtä suurta eroa kuin lonkkatutkimuksissa. Ulkomaalaiset olivat saaneet 0,36 prosenttiyksikköä todennäköisimmin 0 tulokset kuin Suomessa syntyneet koirat. Suomessa syntyneillä koirilla oli enemmän 1 tulokset saaneita kuin ulkomaalaisilla koirilla, joilla puolestaan oli enemmän 2 tuloksia kuin Suomessa syntyneillä koirilla.

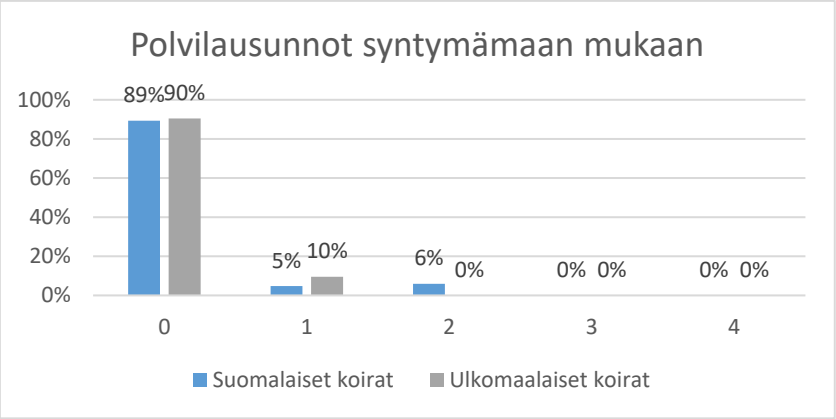

Polvet

Polvilausuntojen tulokset niin ikään jäljittelivät pitkälti SKL tuloksia eikä niissä ollut merkittävää poikkeamaa.

Alla kuvaaja, miten polvilausuntojen tulokset jakautuivat syntymämaan mukaan. Ulkomailla syntyneillä koirilla oli pääsääntöisesti hieman useammin 0 tuloksen saaneita kuin Suomessa syntyneillä.

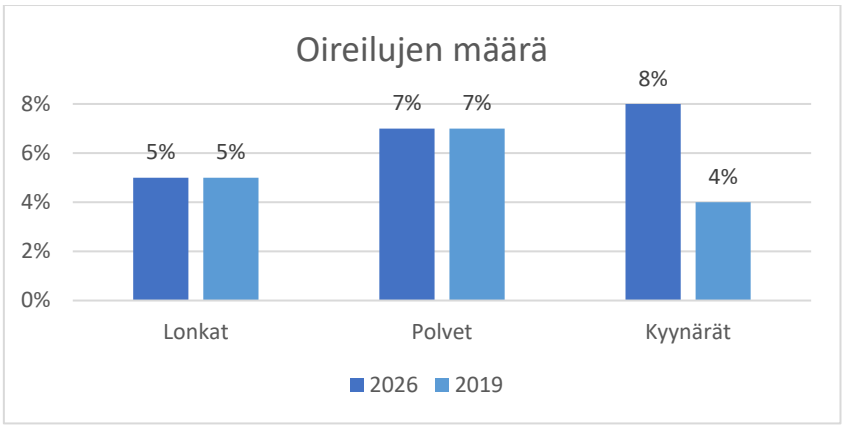

Lonkkien, kyynärien ja polvien oireilu ja muutokset

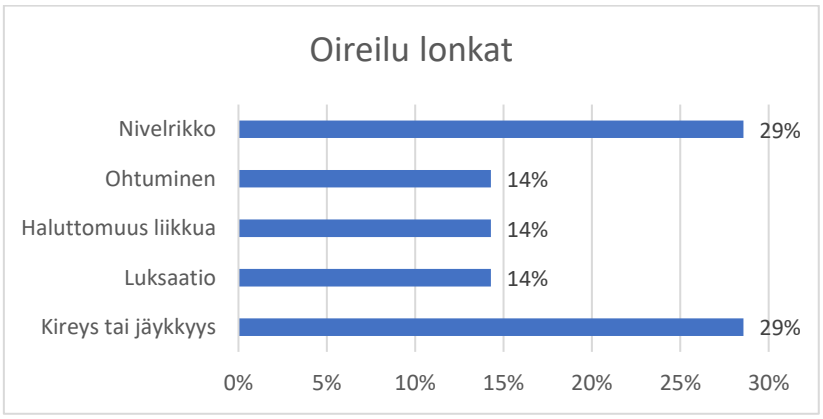
Kuvauksien yhteydessä 5 oli kerrottu löydetyn muita muutoksia, joita olivat mm. nivelrikko, eturistisidevaurio ja lievä CT-löydös.

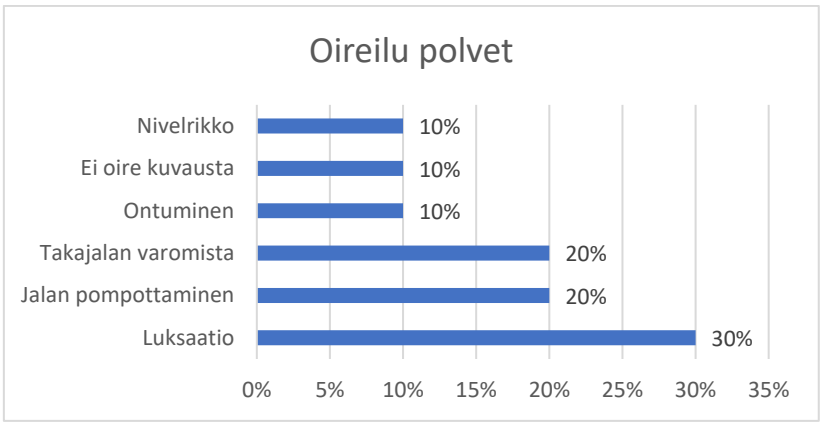
2026 vuoden kyselyssä vastaajista 16 % (24 kpl) kertoi koiralla olleen oireita polvien, lonkkien tai kyynärien takia. 2026 vuoden kyselyn perusteella todennäköisintä oli, että koirat oireilivat kyynäristä. Lonkkien takia oireilevilla oli muita todennäköisempää oireilla myös samalla kyynärien tai polvien takia. Polvien takia oireilevilla oli suhteessa vähiten oireilua yhtä aikaa lonkissa tai kyynärissä.

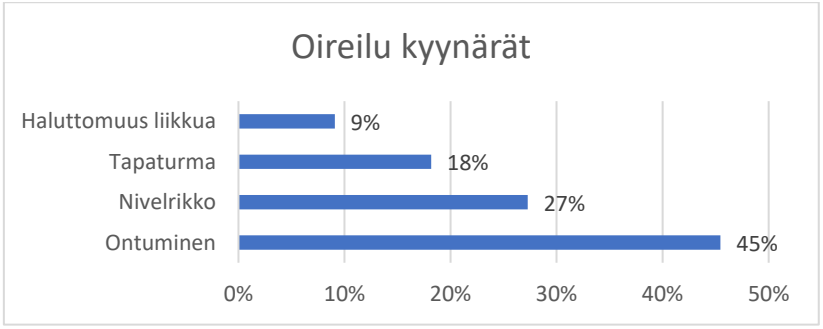
Vieressä edellisen kyselyn (2019) vastaavat luvut.

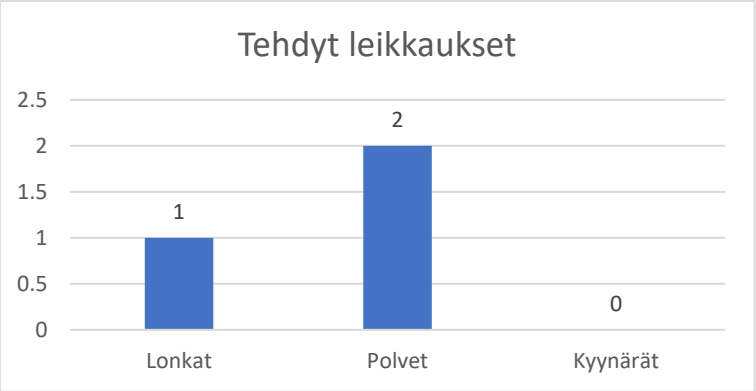
2026 kuvailtuja oireita olivat mm. luksaatio, liikkumishaluttomuus, ontuminen ja nivelrikko.

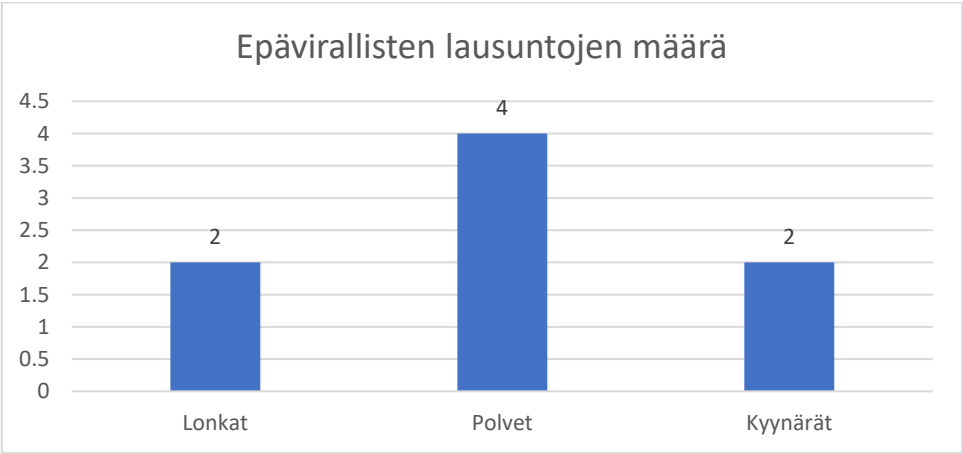

Leikkauksia kyynärien, polvien ja lonkkien osalta oli tehty kolmelle koiralle. Syynä oli ollut joko tapaturma tai luksaatio. 2019 vuoden kyselyssä vain polvien osalta oli kysytty leikkauksien määrää ja niitä oli ilmoitettu 4 kpl.

Epävirallisia lausuntoja polviin, lonkkiin ja kyynäriin oli tehty yhteensä 8 kpl (2019 21 kpl). Osalle epävirallisista lausunnoista ei annettu arvoa, joten tarkkaa arviota lausuntojen arvoista ei pysty antamaan. Annettujen arvojen perusteella nämä seurailevat lonkien, kyynärien ja polvien osalta virallisien lausuntojen jakaumaa.

Silmät

Kyselyn koirista viralliset silmätutkimukset oli teetetty 64 %:lle (96 kpl) ja epäviralliset 5 %:lle (7 kpl) eli kokonaisuudessaan silmätutkimukset on teetetty yhteensä 69 %:lle kyselyn koirista. Suomessa syntyneistä koirista tutkimukset oli tehty 70 %:lle ja ulkomailla syntyneistä 65 %:lle. Tutkituista koirista terveeksi oli todettu 78 % (80 kpl) ja löydöksiä oli yhteensä 22 % (23 kpl). Sekä Suomessa että ulkomailla syntyneistä yhtä suuret osuudet oli tutkittu terveiksi. Löydökset jakautuivat seuraavasti

Diagnoosi	kpl	% tutkituista
Distichiasis / Ektooppinen cilia	6	6 %
Kammiokulman poikkeavuus (goniodysgenesia/pektinaattiligamenttidysplasia)	2	2 %
Katarakta (ei synnynnäinen), Distichiasis / Ektooppinen cilia	2	2 %
Persistoiva pupillaari membraani (PPM)	5	5 %
Retinan dysplasia (RD)	2	2 %
Muut	6	6 %

Muut löydökset olivat muu vähämerkityksellinen kaihi, pientä sumentumaa, puutteellinen kyynelkanava, RD multifokaali, sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio ja juveniili konjuktiviitti.

Seuraavassa taulukossa verrataan kyselyyn osallistuneiden koirien silmätutkimusten ja terveeksi todettujen koirien määriä Kennelliiton vastaaviin tilastoihin verrattuna syntymävuoden mukaan. Kennelliiton tilasto otettu Jalostustietojärjestelmästä 2.5.2026.

Syntymä-vuosi	Syntyneitä (KL)	Kyselyyn osallistu-neita	Tutkittu (KL)	Tutkittu (kysely)	Tutkittu % (KL)	Tutkittu % (kysely)	Terveitä tutkituista (KL)	Terveitä tutkituista (kysely)	Terveitä tutkituista % (KL)	Terveitä tutkituista % (kysely)
2008	61	2	37	1	61 %	50 %	32	1	86 %	100 %
2009	61		38		62 %		33		87 %	
2010	80	4	42	3	52 %	75 %	39	2	93 %	67 %
2011	86	4	55	3	64 %	75 %	46	1	84 %	33 %
2012	68	3	36	3	53 %	100 %	32	3	89 %	100 %
2013	72	2	41	2	57 %	100 %	33	2	80 %	100 %
2014	83	5	41	4	49 %	80 %	36	2	88 %	50 %
2015	70	6	38	5	54 %	83 %	33	4	87 %	80 %
2016	105	8	58	8	55 %	100 %	50	7	86 %	88 %
2017	94	6	49	3	52 %	50 %	42	3	86 %	100 %
2018	117	7	63	6	54 %	86 %	54	5	86 %	83 %
2019	123	5	61	3	50 %	60 %	56	3	92 %	100 %
2020	128	8	81	6	63 %	75 %	70	3	86 %	50 %
2021	219	19	116	16	53 %	84 %	103	14	89 %	88 %
2022	173	20	67	15	39 %	75 %	58	11	87 %	73 %
2023	230	15	79	10	34 %	67 %	68	7	86 %	70 %
2024	239	24	65	12	27 %	50 %	60	10	92 %	83 %
2025	184	11	3	3	2 %	27 %	2	2	67 %	67 %
Yhteensä	2193	149	970	103	44 %	69 %	847	80	87 %	78 %

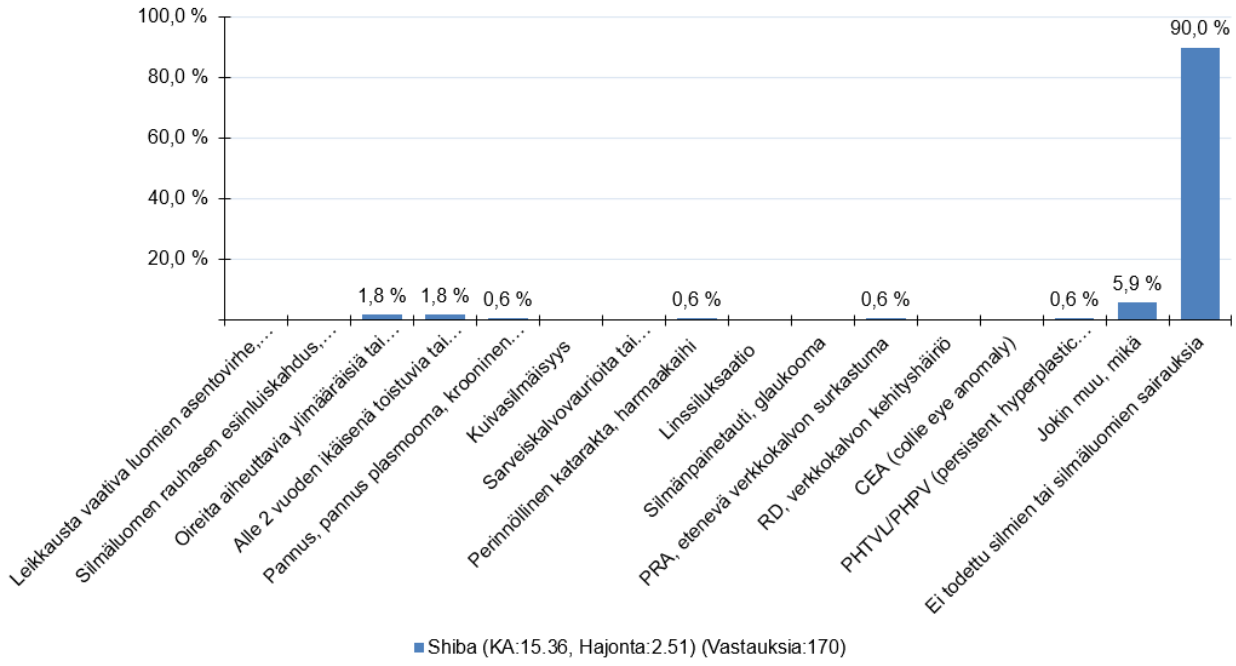
Kyselyyn osallistuneista koirista oli tutkittu prosentuaalisesti enemmän silmien osalta kuin koko populaatiosta Kennelliiton tilastojen mukaan. Ennen vuotta 2022 syntyneitä koiria on taulukon tietojen

mukaan tutkittu ahkerammin kuin 2022 ja sen jälkeen syntyneitä. 2023–2025 syntyneiden osalta voidaan olettaa tutkittavien koirien määrän lisääntyvän niiden lähestyessä jalostuskäyttöikää.

Vuoden 2019 terveyskyselyssä oli ilmoitettu löydöksistä 16 shiballa, joka oli 7 % silloiseen kyselyyn vastanneista. Myös vuoden 2014 terveyskyselyssä tulokset olivat samaa luokkaa ja löydöksiä oli ilmoitettu 8 % kyselyyn vastanneista koirista.

Kennelliiton teettämässä terveyskyselyssä 2019–2025 90 %:lla shiboista ei ollut todettu silmien tai silmäluomien sairauksia. Kennelliiton terveyskyselyn ei todettujen silmien tai silmäluomien sairauksien tulos ei ole verrannollinen shibojen 2026 terveyskyselyyn ja Kennelliiton terveystilastoon silmien osalta terveistä koirista, koska jälkimmäisten tulokset on laskettu tutkituista koirista. Mutta terveiden/ei tiedossa olevien sairauksien prosenttiosuudet ovat kuitenkin samansuuntaisia.

3. Onko koiralla todettu silmien tai silmäluomien ongelmia?

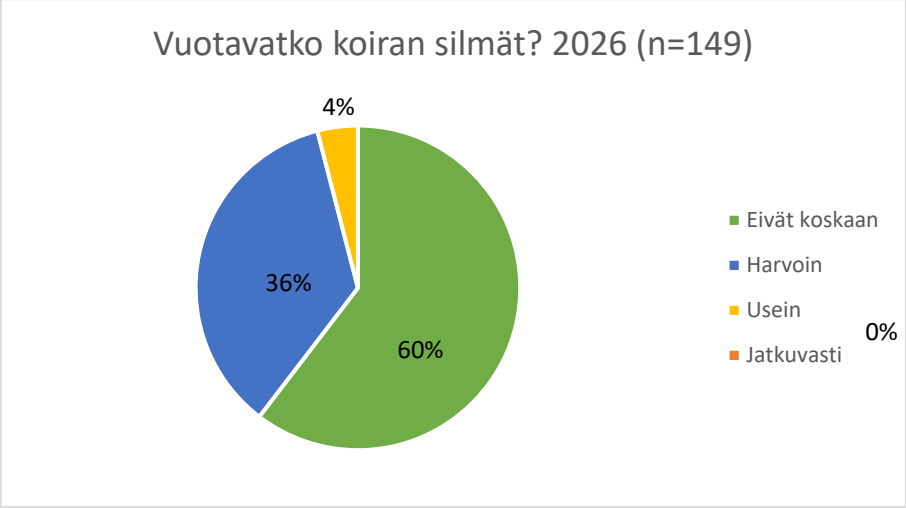

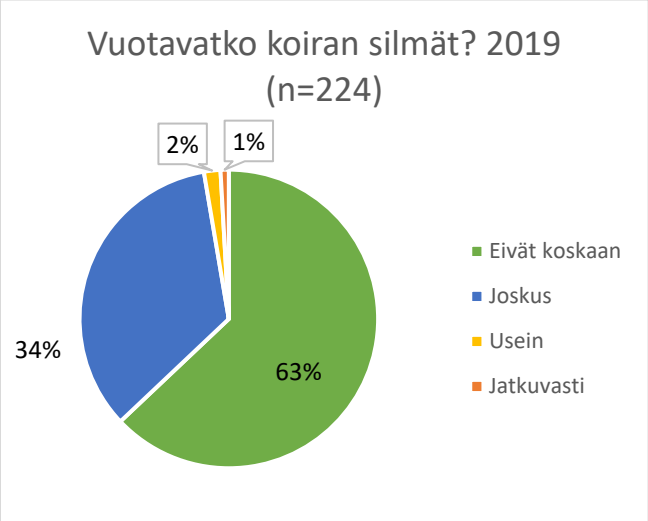
[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

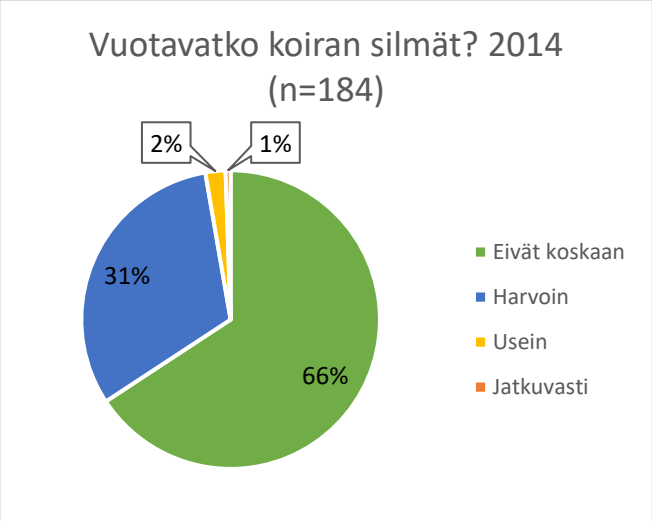
Samassa kyselyssä kaikkien rotujen osalta 87,7 %:lla ei ollut todettu silmien tai silmäluomien sairauksia.

Silmä- ja korvatulehdukset

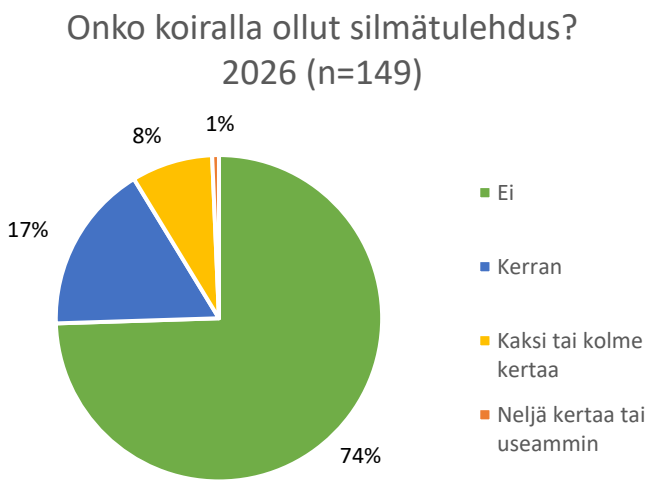
Kyselyssä ei raportoitu yhdestäkään shibasta, jonka silmät vuotaisivat jatkuvasti ja vain 4 % vuotoa on usein. Tulokset ovat hyvin yhteneväiset vuoden 2019 tuloksiin verrattuna. Myös 2014 tulokset ovat olleet samaa luokkaa: koiran silmät eivät vuoda koskaan 65 %, joskus 32 % ja usein tai jatkuvasti 3 %.

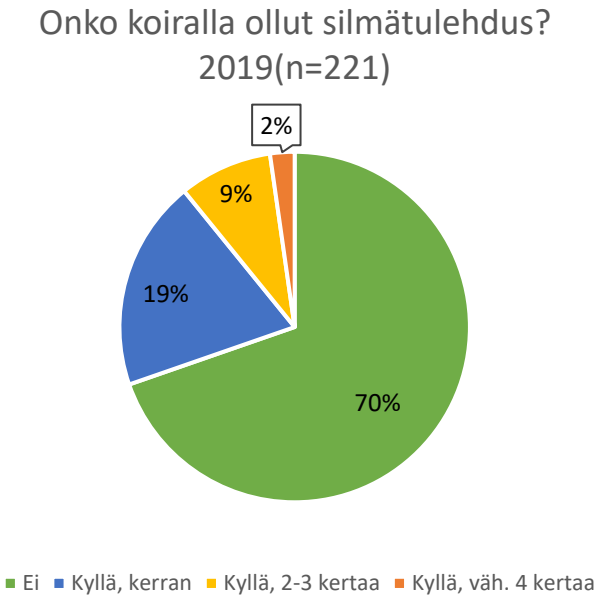

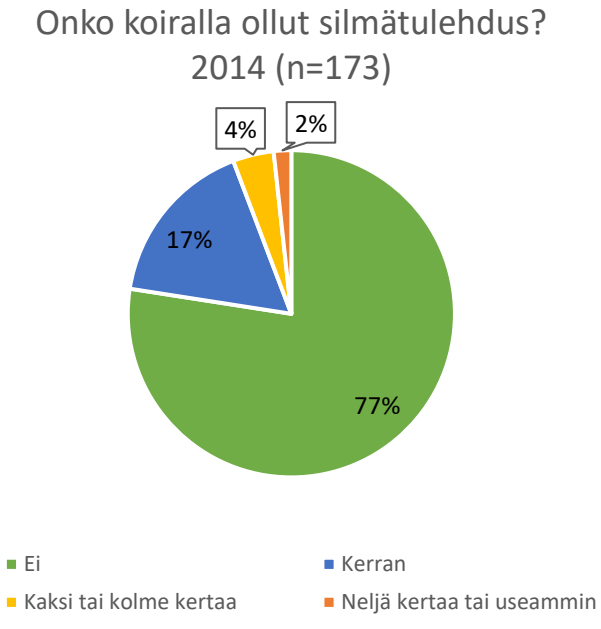

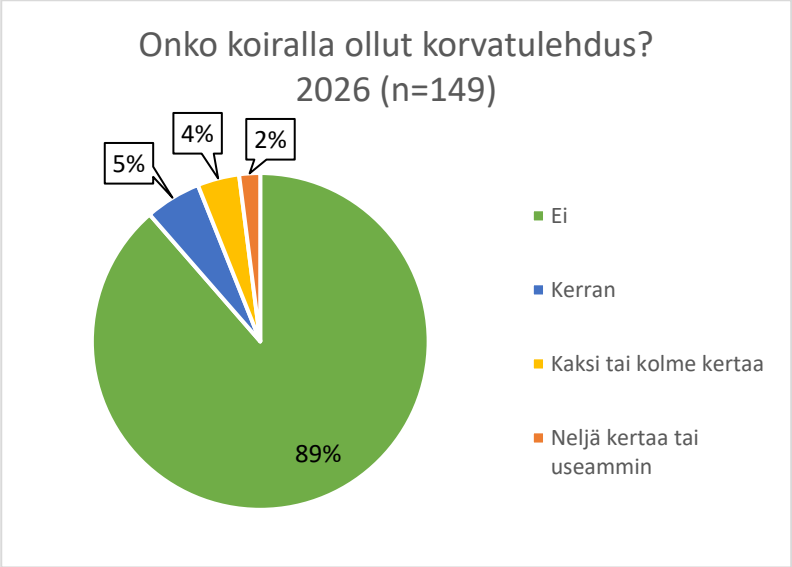
Myös silmätulehdusten osalta ei ole merkittäviä muutoksia verrattuna vuoden 2019 kyselyyn. Yksittäiset silmätulehdukset näyttävän olevan tavallisia, mutta silmätulehduksia on usein/toistuvasti vain harvoilla. Vuoden 2014 tuloksissa silmätulehduksia oli raportoitu hieman vähemmän.

Onko koiralla ollut silmätulehdus?
2026 (n=149)
8%
1%
17%
74%
Ei
Kerran
Kaksi tai kolme kertaa
Neljä kertaa tai useammin

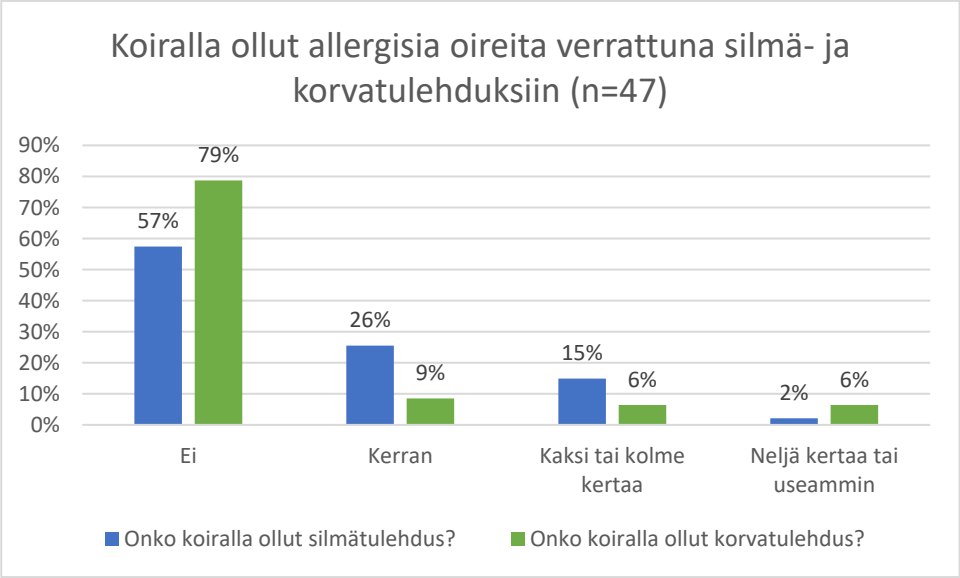

Onko koiralla ollut silmätulehdus?
2019(n=221)
2%
9%
19%
70%
Ei
Kyllä, kerran
Kyllä, 2-3 kertaa
Kyllä, väh. 4 kertaa

Onko koiralla ollut silmätulehdus?
2014 (n=173)
4%
2%
17%
77%
Ei
Kerran
Kaksi tai kolme kertaa
Neljä kertaa tai useammin

Korvatulehduksia on kyselyyn vastanneiden shibojen osalta vähemmän kuin silmätulehduksia ja vain 11 % on ollut ollenkaan korvatulehdusta. Vuoden 2014 kyselyssä oli ilmoitettu korvatulehduksia olleen myös vain 10 %:lla. Vuoden 2019 kyselyssä ei korvatulehduksia oltu kysytty.

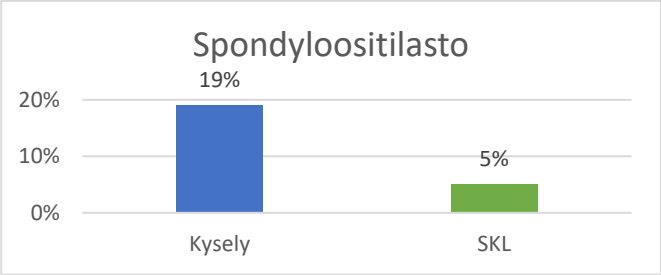
Verrattaessa raportoituja silmä- ja korvatulehduksia shiboihin, joilla on ilmoitettu olleen allergisia oireita (47 kpl), tulehdusten määrät ovat prosentuaalisesti melko vähäisiä ja näistä koirista selkeällä enemmistöllä ei ole ollut yhtään tai on ollut vain kerran silmä- tai korvatulehdus.

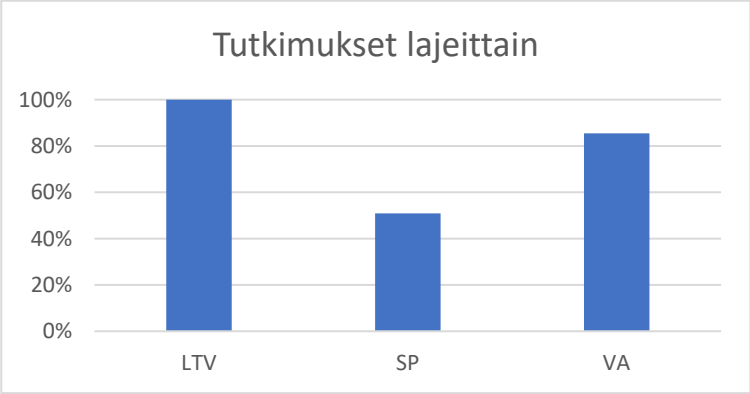
Muissa silmiin ja korviin liittyvissä huomioissa nousi esiin oireiden esiintyminen allergiaan ja/tai vuodenaikaan liittyvinä. Muutamissa tapauksissa oireita on esiintynyt vain pentuna ja sittemmin loppuneet. Yhdessä tapauksessa silmätulehduksien syyksi on ilmoitettu haavat silmässä ja yhdessä tapauksessa häiritsevä ripsi poistettu operaatiolla. Myös yksittäinen silmien vuotamisen lisääntyminen vanhemmiten oli ilmoitettu.

7 Selkä

Kyselyn perusteella koiralla on jokin virallisista selkäkuvista 37 %:lla. Vastaavaa vertailuraporttia ei suoraan löydy Suomen Kennelliiton terveystilastoista. SKL terveystilastoista on ajettavissa spondyloositilasto, missä näkyy jälleen hyvin yksi kyselyn vääristymistä. Suomen Kennelliiton raporteista selviää, että todellisuudessa spondyloosi on virallisesti kuvattu vain 5 % koirista, kun kyselyn perusteella se olisi 19 %.

Koirille, joille oli tehty virallinen selkäkuvaus, oli kuvattu kyselyn perusteella aina LTV. VA arvo oli kyselyn annettujen vastauksien perusteella kuvattu 85 % ja SP vain 51 %.

Alla näkyy tutkimustuloksien arvot, mitkä spondyloosin osalta seuraavat SKL lukuja. Arviolta LTV ja VA voisivat näin myös seurata SKL virallisia lukuja, vaikka noista ei olekaan erillistä tilastoa valmiina.

	LTV0	LTV1	LTV2	LTV3	LTV4
LTV	87 %	5 %	4 %	2 %	2 %

	SP0	SP1	SP2	SP3	SP4
SP	93 %	7 %	0 %	0 %	0 %
SKL 1.4.2026	98 %	2 %	0 %	0 %	0 %

	VA0	VA1	VA2	VA3	VA4
VA	79 %	21 %	0 %	0 %	0 %

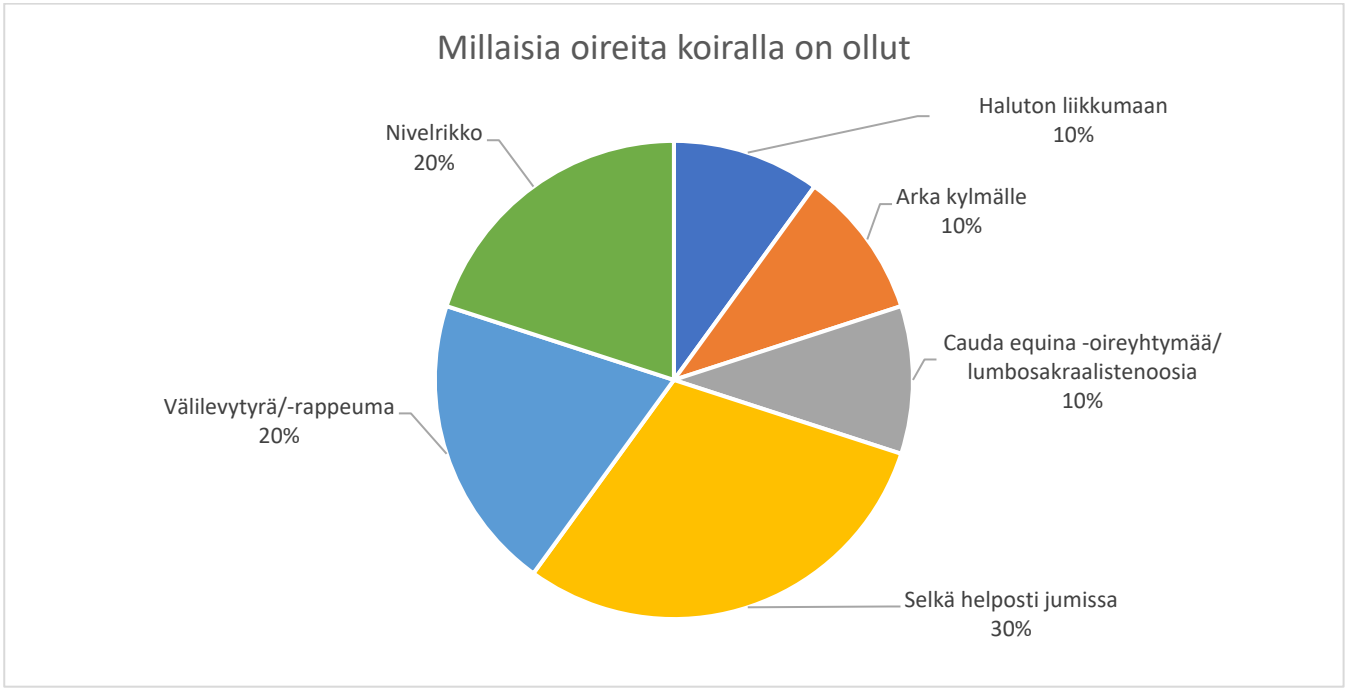
Epäviralliset selkälausunnot on otettu 10 koiralta. Lausunnot ovat hyvin pitkälti linjassa virallisten lausuntojen kanssa.

	LTV0	LTV1	LTV2	LTV3	LTV4	Ei arvoa
LTV	90 %	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %

	SP0	SP1	SP2	SP3	SP4	Ei arvoa
SP	80 %	10 %	0 %	0 %	0 %	10 %

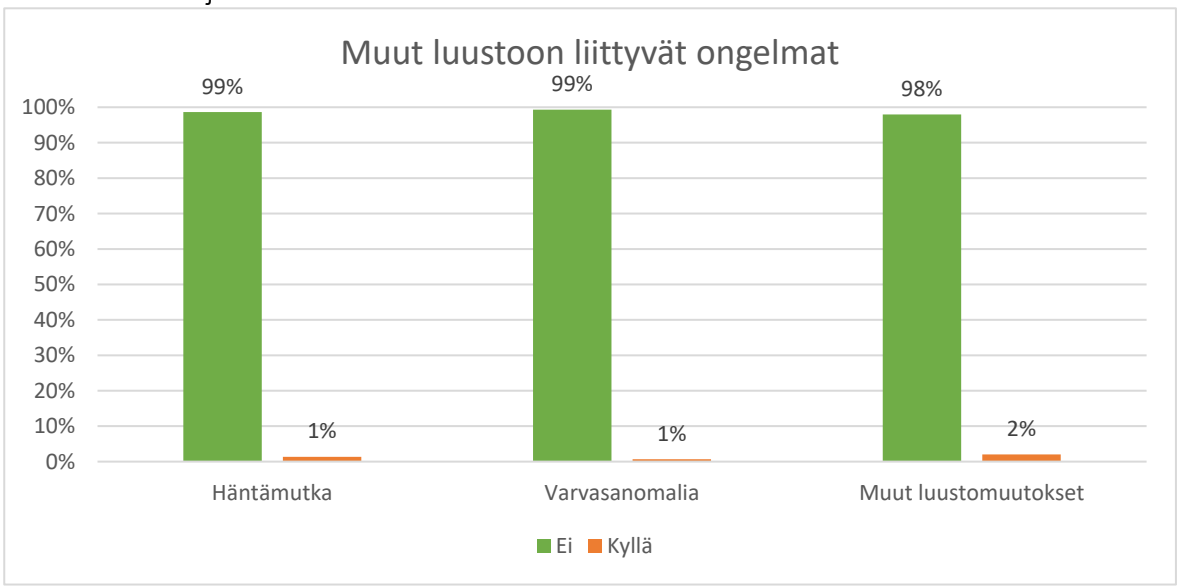
	VA0	VA1	VA2	VA3	VA4	Ei arvoa
VA	90 %	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %

Kyselyyn vastaajista 9 kpl oli koira oireillut selän takia. Alla kuvaaja kerrotuista oireista ja kuinka yleinen se oli vastauksien kesken. Yhden koiran selkä on jouduttu leikkaamaan, minkä syynä oli ollut lumbosakraalistenoosi.

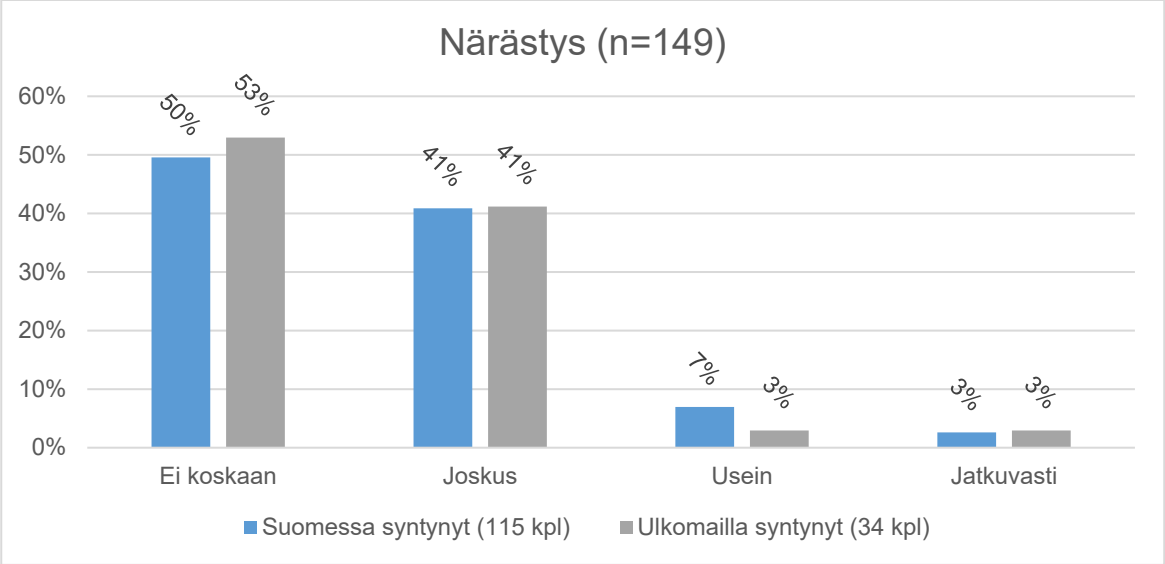
8 Muu luusto

Muu luusto-osiossa kysyttiin, onko koiralla todettu häntämutka, varvasanomalia tai muita luustomuutoksia. Häntämutka oli ilmoitettu todetun kahdella (2 kpl) ja varvasanomalia yhdellä (1 kpl) koirista. Muita luustomuutoksia oli ilmoitettu todetun kolmella (3 kpl), joista kahdella muutokset olivat selässä ja yhdellä nivelrikkoa sekä kyynär- että olkanivelessä. Yhtäkään koirista ei ollut jouduttu leikkaamaan näiden takia.

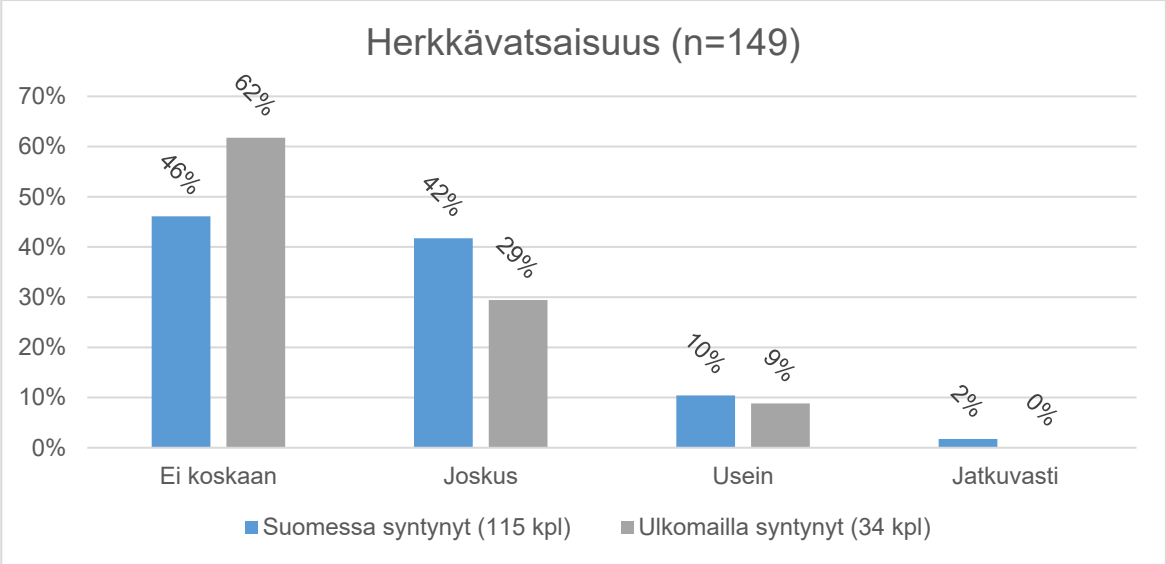

9 Vatsa ja suolisto

Närästys ja herkkävatsaisuus ovat olleet jonkin verran esillä sosiaalisessa mediassa, ja kyselyyn päätettiin laittaa uutena omat kysymykset näille vaivoille. Kuten kaaviosta nähdään, että kyselyyn vastanneista shiboista vain joillakin esiintyy kyseisiä vaivoja usein ja yksittäisillä yksilöillä jatkuvana.

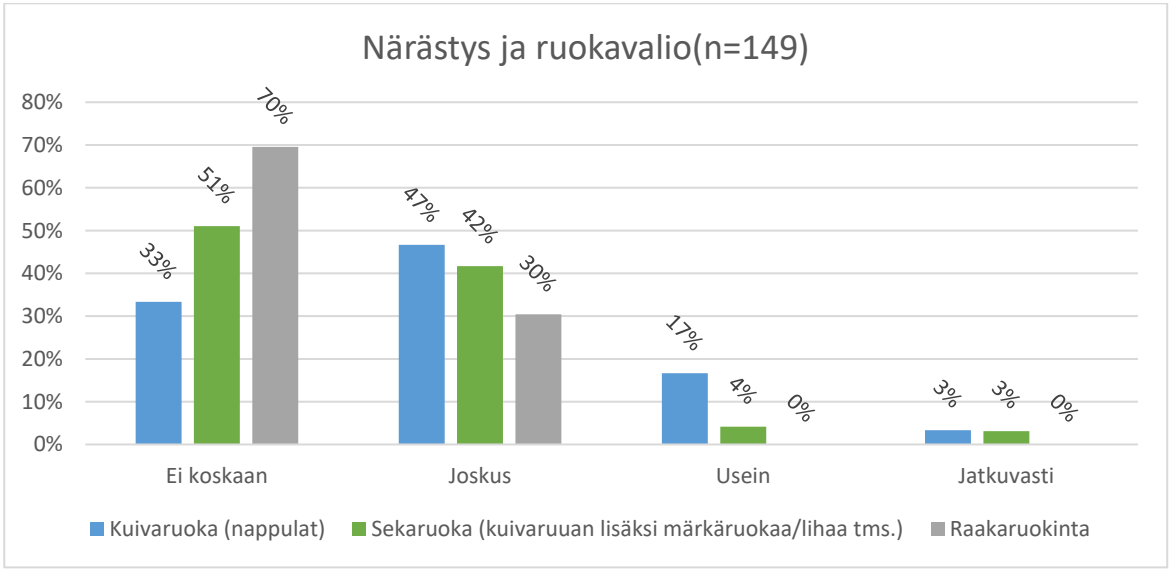
Närästyksen vastaukset olivat hyvin samanlaiset Suomessa ja ulkomailla syntyneiden kesken. Herkkävastaisuuden vastauksissa nähdään jonkin verran eroa ”Ei koskaan” ja ”Joskus” vastausten kesken riippuen siitä, onko koira Suomessa syntynyt vai ei.

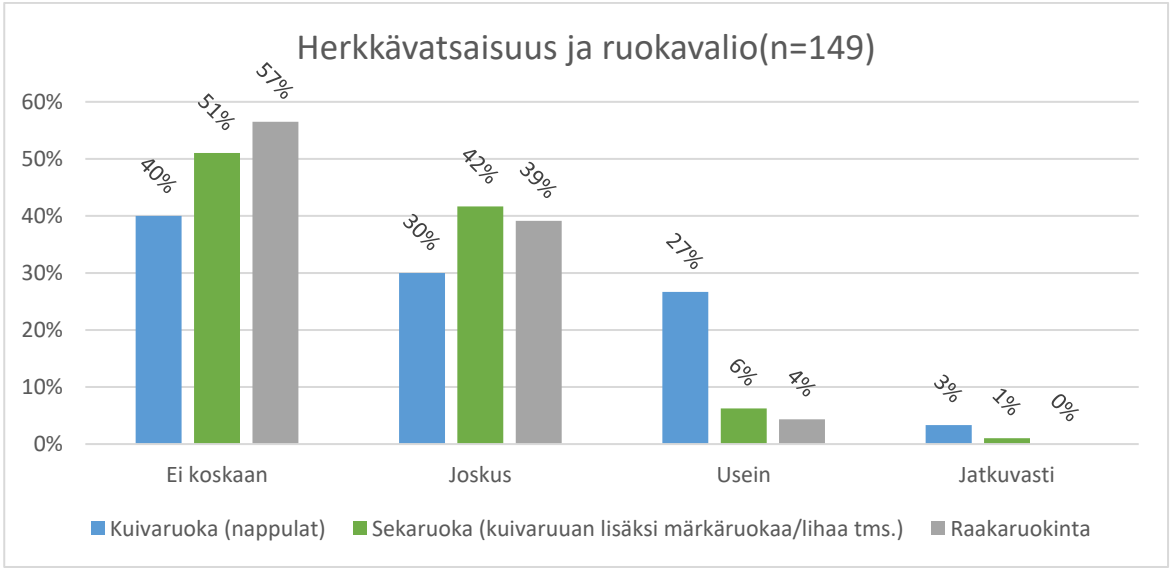

Vastausten tulokset suoraan yllä olevan kaavion mukaisesti tarkasteltuna ei ota kantaa kuin yhteen oireeseen kerrallaan. Seuraavaan taulukkoon on purettu vastauksista tieto, kuinka suurella osuudella koirista on esiintynyt närästyksen lisäksi myös herkkävatsaisuutta ja kuinka usein.

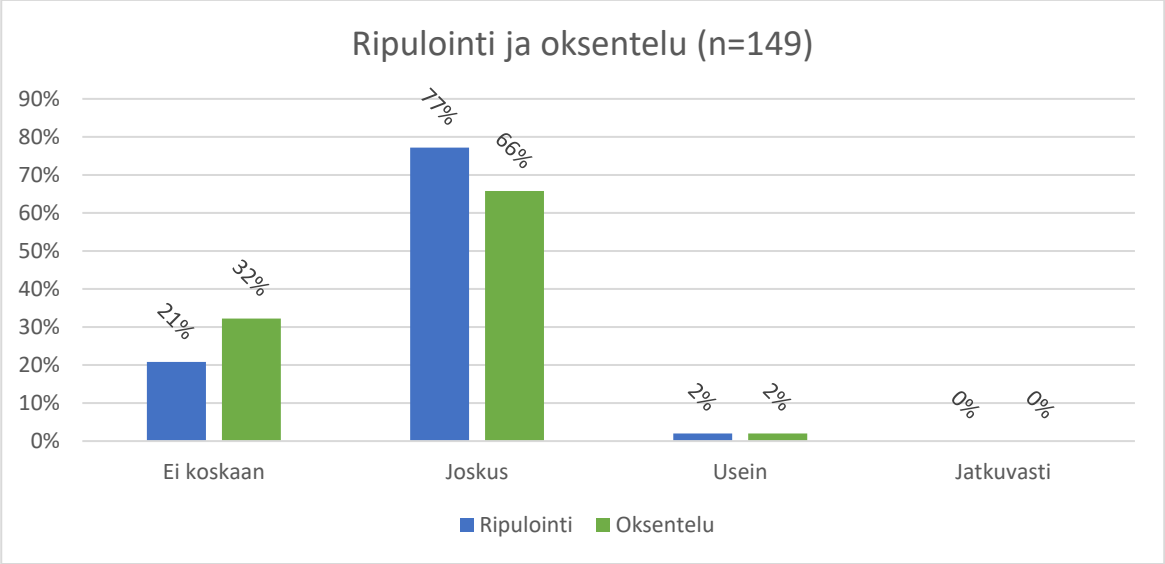
Herkkävatsaisuus \ Närästys	Ei koskaan	Joskus	Usein	Jatkuvasti
Ei koskaan	38 %	12 %	0 %	0 %
Joskus	12 %	25 %	1 %	1 %
Usein	1 %	4 %	5 %	1 %
Jatkuvasti	0 %	0 %	0 %	1 %

Seuraavista kahdesta kaaviosta ei voida vetää suoria johtopäätöksiä ruokavalion vaikutuksista närästykseen tai herkkävatsaisuuteen. Vastausten mukaan pelkällä kuivaruualla olevilla koirilla on vähemmän ”Ei koskaan”-vastauksia ja enemmän ”Usein”-vastauksia kuin seka- ja raakaruokituilla koirilla. Tuloksista ei voida kuitenkaan päätellä, onko pelkkä kuivaruoka syy vai seuraus vai onko ruokinnalla vaikutusta ylipäätään.

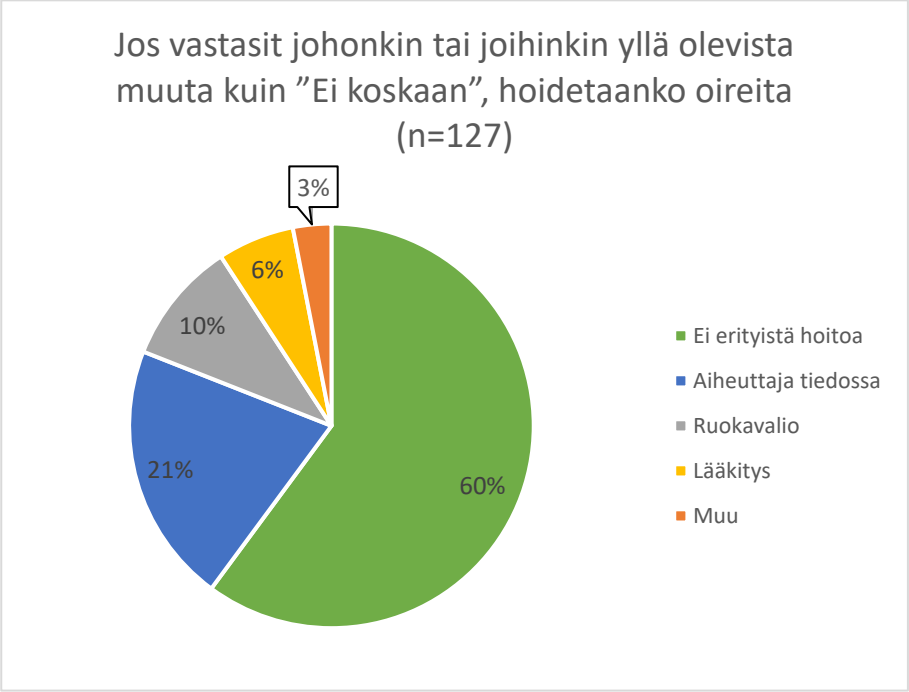

Ripulointia ja oksentelua esiintyy kyselyn mukaan usein vain muutamalla yksilöllä ja jatkuvana vaivan ei ollenkaan.

Yllä käsitellyistä vaivoista (närästys, herkkävatsaisuus, ripulointi ja oksentelu) oli jatkokysymys, jos vastaus oli johonkin kohtaan muu kuin ”Ei koskaan”. Oireiden hoidossa vastaus ”Ei erityistä hoitoa” (kyselyssä ”Oireita niin harvoin, ettei vaadi erityistä hoitoa/hoito oireiden mukaan”) oli yleisin (60 %), koska kaikissa kohdissa ”Joskus” oli yleisin vastaus jatkokysymykseen johtavista vastauksista. Noin viidenneksellä ilmoitettiin aiheuttajan olevan tiedossa (”Oireiden aiheuttaja tiedossa ja vältetään kyseistä ruokaa/ruoka-ainetta”).

Tämä suora tulos vastauksista (käytetyn kyselylomakkeen tulkinta vastauksista) ei anna kuitenkaan täysin oikeaa tulosta vastauksista, koska se käsittelee jokaisen vaihtoehdon vastauksista yksin eikä huomioi, että on voitu valita esimerkiksi ”Ei erityistä hoitoa” ja samalla vaikka ”Ruokavalio” (kyselyssä ” Ruokavaliolla (jokin erityisruokavalio)”).

Seuraavassa taulukossa on avattu vastaukset kappalemäärinä siten, että nähdään vastaukset, joissa on valittu kaksi vaihtoehto. Taulukkoa tulkitaan valitsemalla pysty sarakkeesta vastausvaihtoehto ja vaakariviltä sama tai toinen vaihtoehto.

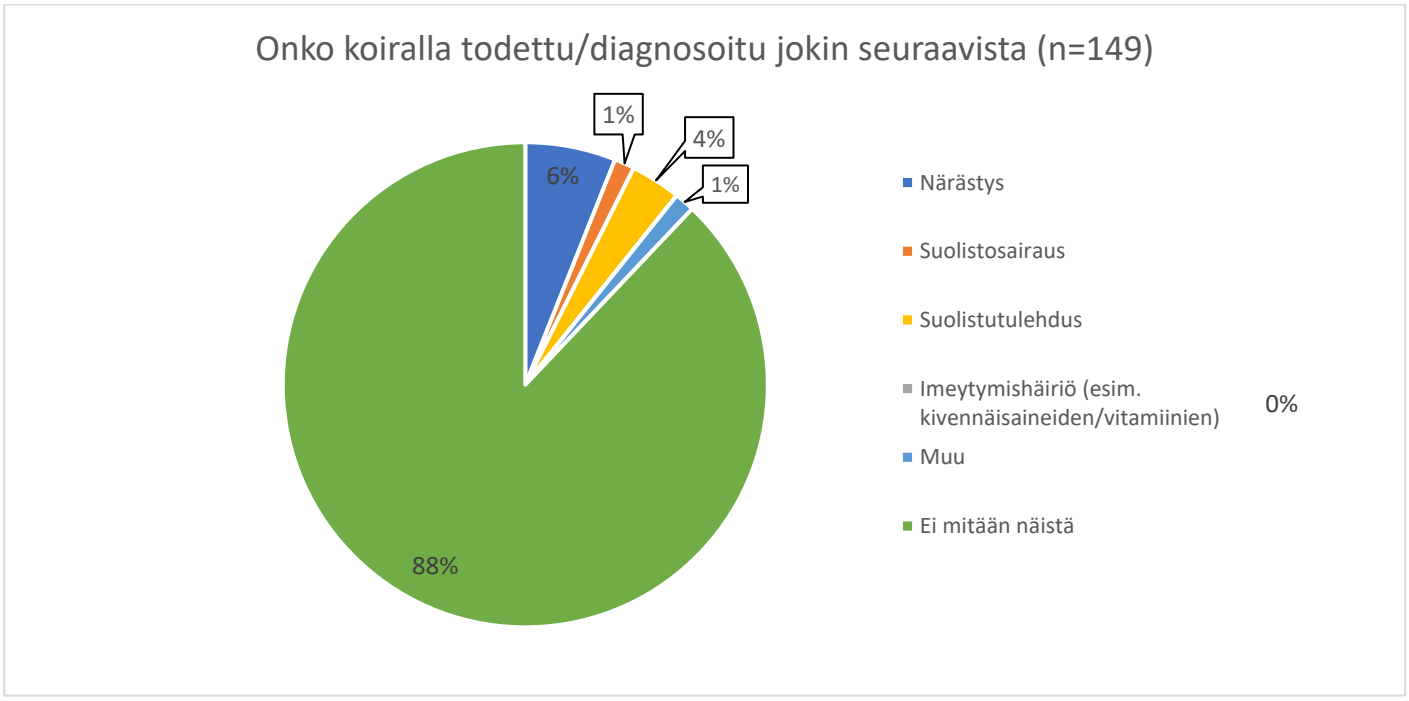
Esim. 1: monellako koiralla oireet eivät vaadi mitään erityistä hoitoa? Vastaus on 80 kpl, sekä pystysarakkeesta että vaakariviltä katsottu kohta Ei erityistä hoitoa.

Esim. 2: Monellako vastauksista aiheuttaja on tiedossa (vältellään) ja oireita hoidetaan myös ruokavaliolla. Vastaus on 5 kpl, pystysarakkeesta kohta Aiheuttaja on tiedossa ja vaakariviltä Ruokavalio.

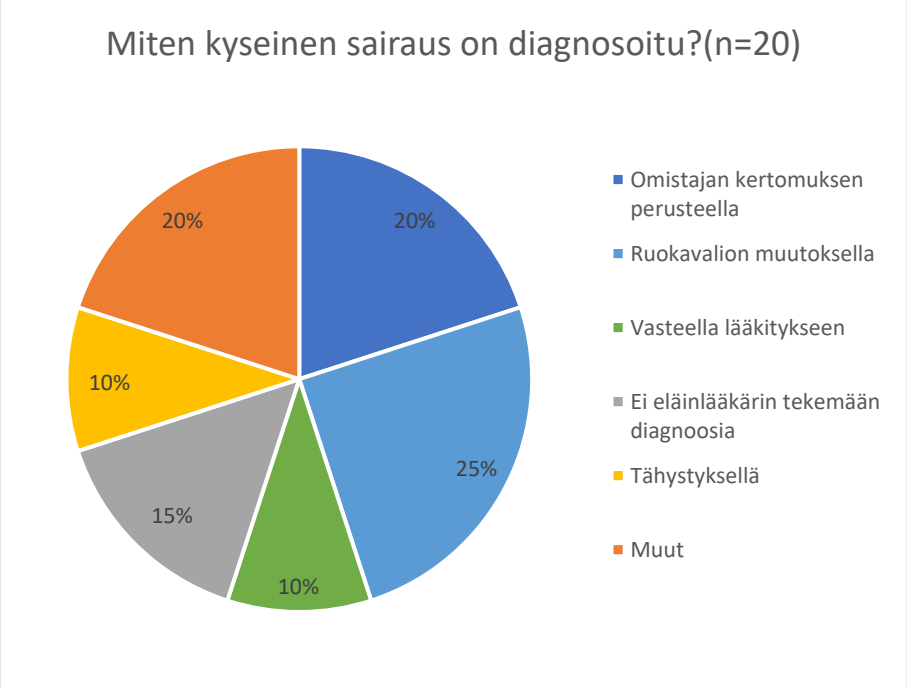
	Ei erityistä hoitoa	Aiheuttaja tiedossa	Ruokavalio	Lääkitys	Muu	Yht
Ei erityistä hoitoa	80	11	2	0	3	98
Aiheuttaja tiedossa		10	5	3	1	34
Ruokavalio			3	2	0	16
Lääkitys				2	0	10
Muu					1	5

Näiden lisäksi kahdessa vastauksessa oli valittu aiheuttaja tiedossa, ruokavalio ja lääkitys. Yhdessä oli valittu ei erityistä hoitoa, aiheuttaja ja ruokavalio sekä yhdessä vastauksessa oli valittu kaikki vaihtoehdot. Viimeisessä sarakkeessa vasemmalla on laskettu kaikki yhteensä, joka vastaa tulosta, jonka käytetyn kyselylomakkeen automaattinen käsittely antaa.

Kyselyssä kysyttiin, onko koiralla todettu/diagnosoitu joitain suolistoon liittyviä ongelmia. Yhteensä 18 koiralla ilmoitettiin olevan todettu tai diagnosoitu suolistoon/vatsaan liittyviä sairauksia tai ongelmia. Tämä on 12 % kyselyyn osallistuneista. Seuraavassa kaaviossa on esitetty osuudet kullekin vaivalle suhteutettuna kaikkiin kyselyyn osallistuneisiin koiriin.

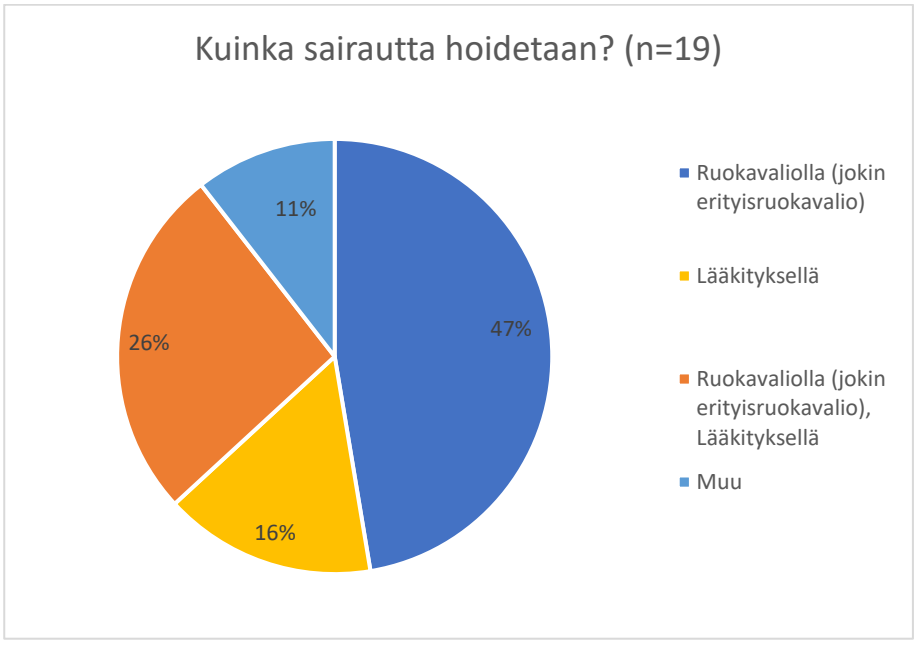

Diagnosointitavat jakautuivat seuraavasti:

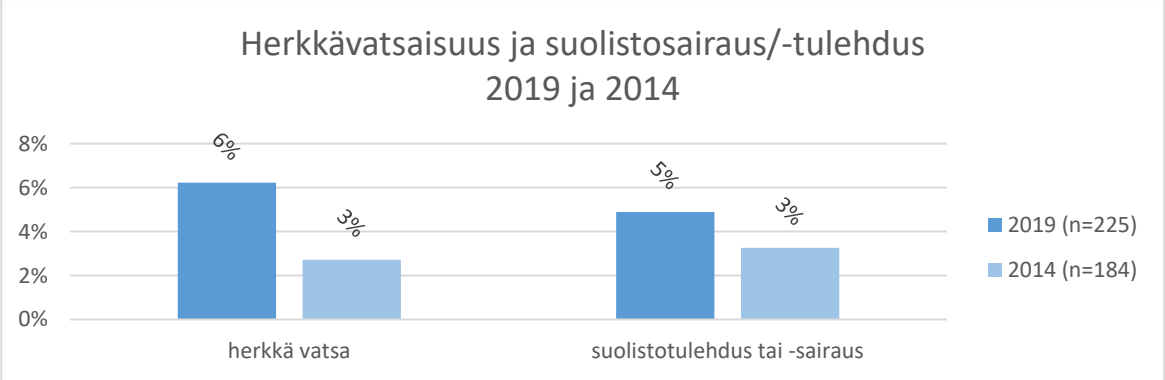
Muut-vastauksessa oli neljä kuvausta erilaisista lääkärien tekemistä tutkimuksista. Tutkimuksiin oli kuulunut mm. verikokeita, kudospalanäytteitä, tähystystä/gastroskopia, vastetta lääkitykseen, eliminaatiodieetti, muiden sairauksien pois sulkemista ja omistajan videomateriaali. Lisätietoihin diagnoosin johtaneista tutkimuksista oli kirjattu näiden lisäksi ultraäänitutkimukset. Kaikkinensa yleisimmät tutkimustavat ovat olleet verikokeet, ultraäänitutkimukset ja tähystys. Kahdessa vastauksessa kuvattiin, miten oli päädytty kyseiseen arvioon koiran ilman eläinlääkärin tekemää diagnoosia.

Sairautta hoidetaan vastausten perusteella yleisimmin pelkällä erikoisruokavaliolla (9 kpl). Seuraavaksi yleisin on lääkityksen ja erikoisruokavalion yhdistelmä (5 kpl) ja pelkällä lääkityksellä hoidetaan kolmea. Muut-kohdassa hoitona on vähärasvainen ruoka, joka ei ole kuitenkaan eläinlääkäristä ostettava erikoisruokavalionappula.

Vatsaan ja suoliston ongelmiin oli vastattu avoimissa kommenteissa aktiivisesti. Vatsa ja suolistovaivat on yhdistetty muihin sairauksiin tai lääkekuuriin viidessä vastauksessa. Neljästä kommentista voi päätellä olleen erittäin haasteellista löytää koiralle sopivaa ruokaa tai täysin sopivaa ei ole vielä löydetty. Herkkävatsaisuus ruuan vaihtamisen yhteydessä oli raportoitu muutamassa kommentissa. Rasvainen ruoka nousi esiin parissa kommentissa aiheuttaen ripulointia, oksentelua ja närästystä. Yksi oli kokenut steriloinnin auttaneen närästykseen, joka on liittynyt rasvaiseen ruokaan. Pari kommenttia oli ongelmien ennaltaehkäisystä lisäravinteilla, välttelemällä viljoja ja raakaruokaa painottamalla. Lisäksi oli mainittu tyhjän mahan oksentamista tai liittyneen sopimattoman asian syömiseen ja pentuna matkapahoinvointi.

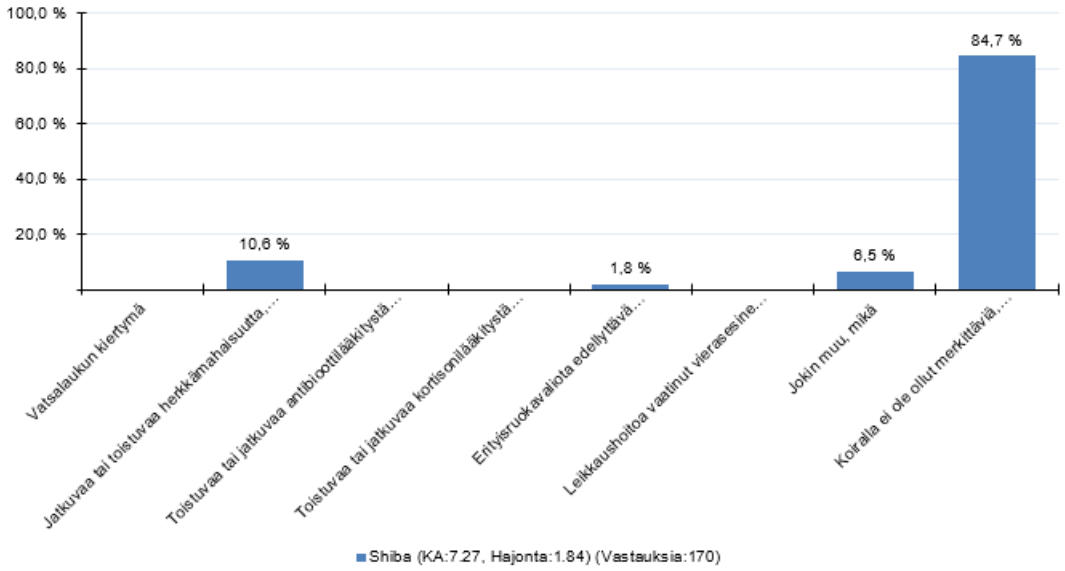
Vuosien 2019 ja 2014 terveyskyselyistä ei ole saatavilla vastaavia tietoja kuin mitä tästä kyselystä on saatu. Vatsa ja suolisto-ongelmista oli niissä kysytty muiden sairauksien yhteydessä.

Myös Kennelliiton kyselyssä on ollut kysymykset ruoansulatuskanavan ongelmista ja sairauksista. Tulokset ovat samansuuntaisia kuin tässä kyselyssä. Kennelliiton kyselyn mukaan lähes 85 % shiboista ei ollut merkittäviä, pitkäkestoisia tai toistuvia mahavaivoja. ”Jatkuvaa tai toistuvaa herkkämahaisuutta, oksentelee tai ripuloi usein, on herkkä ruokavalion muutoksille” oli ilmoitettu n. 11 % shiboista ja n. 2 % oli ilmoitettu olevan erityisruokavaliota edellyttävä ruoansulatuskanavan sairaus.

Jokin muu kohtaan oli kirjattu 5 kpl närästystä, 2 kpl sakan kerääntymistä sappeen. Yksittäisiä ongelmia olivat protein losing enteropathy (PLE), muutokset hormonitoiminnassa, toistuva koliikki ja että koiralle on vaikea löytää sopivaa ruokaa, jotta uloste pysyisi kiinteänä eikä löysänä.

5. Onko koiralla todettu ruoansulatuskanavan ongelmia tai sairauksia?

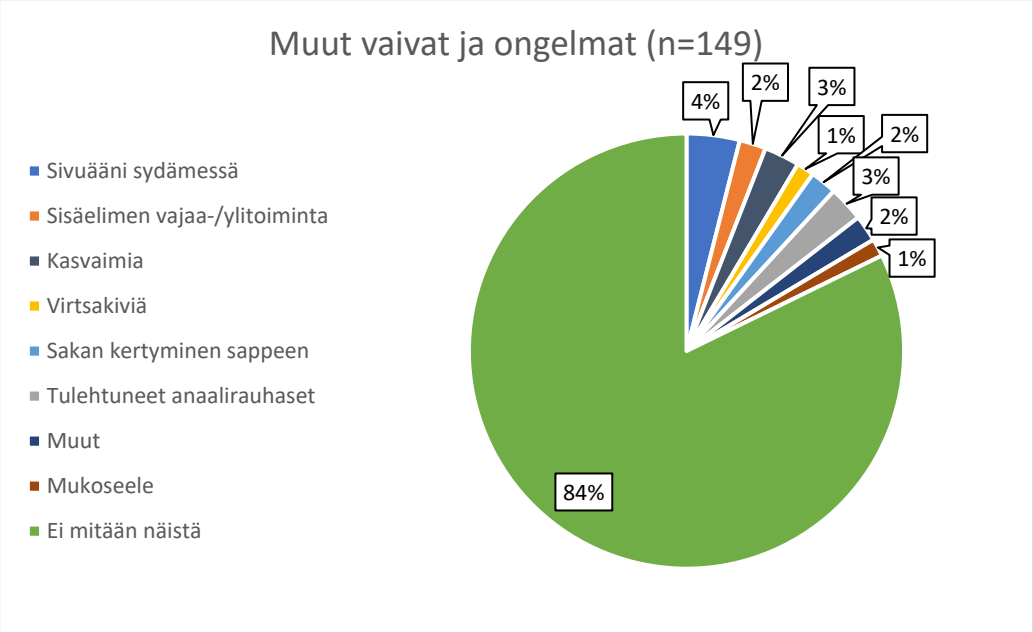

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

Kennelliiton kyselyn mukaan vatsaongelmat olivat alkaneet shiboilla 42 %:lla alle vuoden iässä ja 46 %:lla yhdestä kahteen vuotiaana. Parilla koiralla vasta kolmesta neljään vuotiaana ja yhdellä yli 7-vuotiaana. Vastauksia oli yhteensä 26 kpl.

10 Muut vaivat ja ongelmat

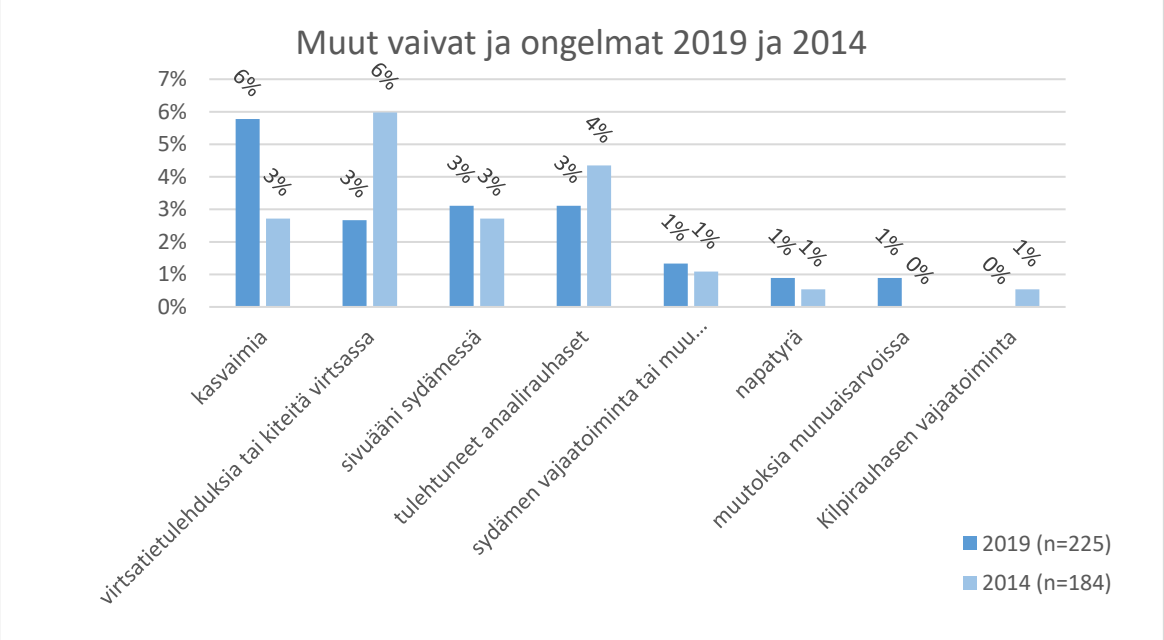
Muita vaivoja ja ongelmia kysyttäessä saatiin 24 vastausta, mikä on 16 % kyselyyn vastanneista. Tulokset jakautuivat seuraavan kaavion mukaisesti.

Muut-vastauksiin oli merkitty kaksi sakan kertymistä sappi-/virtsarakkoon, yksi nivustyrä ja yksi sisään kääntynyt/surkastunut nisä. Vapaaseen kenttään sai kertoa, miten sairaus oli diagnosoitu. Kaikissa tapauksissa diagnoosin oli tehnyt hoitava eläinlääkäri.

Koska yllä mainitut sairaudet ovat keskenään hyvin erilaisia, vastaukset sairauden hoitoon olivat oletetusti myös hyvin toisistaan poikkeavia.

Vuoden 2019 ja 2014 oli raportoitu muita vaivoja ja ongelmia monivalintakysymyksissä seuraavasti

Kennelliiton kyselyssä 2019–2025 tässä kyselyssä esitettyihin muihin vaivoihin ja ongelmiin sopivia kysymyksiä oli useampi. Niiden tulokset lyhyesti:

Sisäelintensairaudet: shiboilla ei ollut raportoitu maksan, munuaisten tai haiman vajaatoimintaa. Jokin muu, mikä kohtaan oli merkitty 4 koiraa (2,4 %). Näissä oli Protein losing enteropathy, sapessa pieni kiinnike ja kaksi sakan kertymistä sappeen, joista toisessa myös mukoseele-epäily.

Hormonaalisia sairauksia ei ollut raportoitu yhtään.

Immuunijärjestelmän sairauksissa oli ilmoitettu yhdestä koirasta, jolla epäiltiin tällaista sairautta, mutta varmaa diagnoosia ei ollut tehty.

Kasvainsairauksista perna- tai maksakasvaimia oli 1,2 %, ihokasvain (hyvänlaatuinen) 0,6 % ja muita 3,5 %. Yhteensä kasvaimista oli raportoitu 9 shiballa eli 5 % kyselyyn vastanneista.

Virtsakiteitä tai virtsakiviä oli ilmoitettu 6,5 %:lla koirista.

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

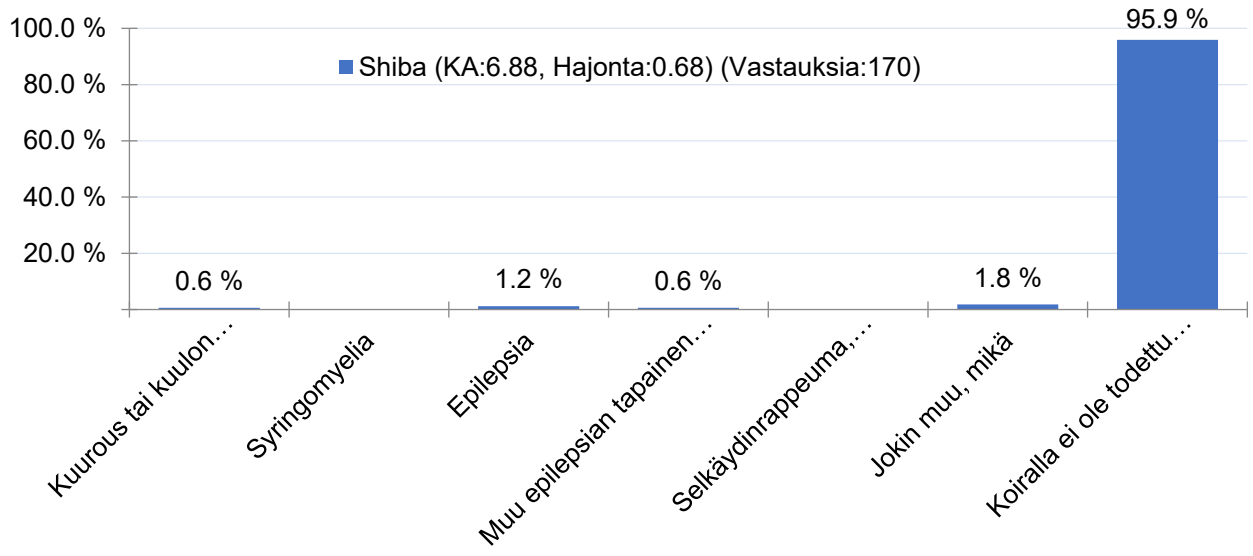
Dyskinesia ja epilepsia

Dyskinesia on ilmoitettu 3 koiralla, mikä on 2 % kyselyyn vastanneista. Yhdellä oireet olivat alkaneet alle vuoden ikäisenä. Lääkäri oli epäillyt lievien oireiden mahdollisesti loppuvan pennun kasvaessa ja koira onkin ollut jo vuoden oireeton. Toisessa tapauksessa ei ole lääkärin diagnoosia, mutta vastaajan mukaan oirekuva ei vastaa epilepsiaa eikä epilepsia lääkityksellä ollut juurikaan vastetta. Kolmannessa tapauksessa kohtaukset ovat usein yhteydessä närästyksen aiheuttamaan lisääntyneeseen stressiin ja kipuun. Kaikissa tapauksissa kohtaukset koetaan niin lieviksi ja/tai niitä on niin harvoin, ettei lääkitykselle ole tarvetta.

Epilepsia oli todettu yhdellä koiralla videon perusteella ja koiralla kerrottiin olevan lääkitys. Toisessa tapauksessa epäillään epilepsiaa ja ovat saaneet lähetteen kuvauksiin. Jos huomioidaan molemmat tapaukset, epilepsiaa oli kyselyn koirista 1 %:lla.

Vuoden 2019 kyselyssä epilepsiaa oli epäilty kahdella koiralla (1 %) ja vuoden 2014 yhdelläkään ei ollut todettu epilepsiaa.

Kennelliiton kyselyssä epilepsia oli todettu 1,2 % (2 kpl) vastanneista ja muu epilepsian tapainen kohtaus 0,6 %:lla (1 kpl) sekä jokin muu 1,8 %:lla (3 kpl). Jokin muu kohtaus sisälsi yhden harvoin esiintyvän tärinä kohtauksen ja kaksi paroksysmaalista dyskinesiaa.

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

Kennelliiton kyselyn tulokset kaikkien rotujen osalta ovat hyvin samanlaiset shiboihin nähden.

Muut epämääräiset kohtaukset

Muita epämääräisiä kohtauksia ilmoitettiin 7 % (10 kpl) kyselyyn osallistuneista.

Vestibulaari-kohtaus oli ollut kahdella. Yhdellä on ollut kevätkohtauksia kolme kertaa ja kerran hammashoidon jälkeisenä päivänä dyskinesiamainen kohtaus. Toisella koiralla kerrottiin olleen kaksivuotiaana kummallisia lamaantumiskohtauksia hepulin jälkeen, joille lääkäri ei löytänyt syytä ja oireet ovat loppuneet.

Kahdessa tapauksessa ruokavalion muutokset olivat lopettaneet oireet. Toisessa tapauksessa koira nappaili olemattomia kärpäsiä ja toisessa ilmoittaja oli itse epäillyt dyskinesiaa.

Yhdellä koiralla on ollut noin kerran vuodessa epämääräisiä vapinakohtauksia, jotka ovat menneet itsestään ohi nopeasti. Toisessa tapauksessa oireita kuvailtiin epilepsiantyyppisiksi kohtauksiksi, joita oli ollut myös noin kerran vuodessa.

Yhdellä koiralla kerrottiin olevan kipukohtauksia, joissa esiintyy tärinää ja levottomuutta. Yhden kerrottiin menevän paniikkiin kärpäsistä.

Muita epämääräisiä kohtauksia oli raportoitu vuoden 2019 kyselyssä oli 7 % (16 kpl) ja vuoden 2014 kyselyssä 2 % (3 kpl). Vuoden 2019 kyselyn tuloksissa oli myös reverse sneezing-kohtaukset mukana.

Muut sairaudet ja vaivat

Kyselyn järjestyksessä on parannettavaa, koska tässä kohtaa kerrottiin sairauksista ja vaivoista, joista kysytään erikseen uroksia ja narttuja koskevissa kysymyksissä. Yhteensä muita sairauksia ja vaivoja ilmoitettiin 14 %:lla koirista. Jos vastauksista jätetään pois seuraavissa osioissa kysyttyjä asioita, vastauksia oli 17 kpl eli 11 %.

Ilmoitetuissa vaivoissa oli virtsatietulehdus tai sen epäily oli ollut kolmella ja hampaista johtuva tulehdus yhdellä. Yhdellä oli ilmoitettu tassujen tulehdus ja toisella toisinaan tassuissa hiivatulehdus. Jälkimmäisessä tapauksessa ilmaantui 1-vuotiaana voimakasta kuonon kutinaa, johon lääke auttoi, joka voitiin myöhemmin jättää pois.

Yhdellä koiralla kerrottiin olevan vestibulaarinen syndrooma.

Yhdellä oli ollut vulvan alueella paksuuntumaa nuolemisesta, mitä oli hoidettu ulkoisesti kortisonilla. Yhdessä vastauksessa kerrottiin pahasta suolitukoksesta, joka saatiin hoidettua eläinlääkärissä huuhtelulla.

Yhdellä kerrottiin olevan välillä reverse sneezingiä, jota ei ole tarkasti tutkittu, koska oireita melko harvoin. Yhdessä tapauksessa koiralla oli ollut kennelyskä, josta se parani parissa päivässä. Yhdellä kerrottiin olevan satunnaista yskimistä ja kakomista.

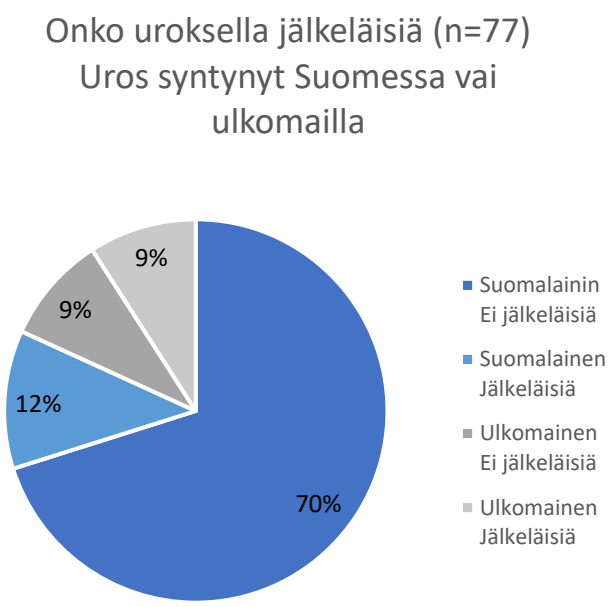
Yhdessä vastauksessa kerrottiin anaplasmoosi-diagnoosista.

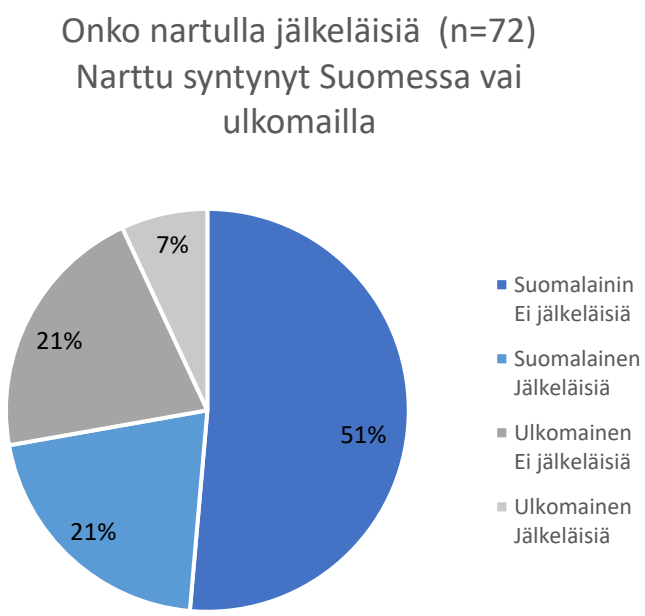
Yhdellä kerrottiin olevan takajaloissa liian suorat kulmaukset, joka aiheuttaa toisen jalan yliojentumista ja pompottelua ravissa. Toisessa tapauksessa voimakkaan ontumisen syyksi epäiltiin nuljuluumurtumaa, mutta sitä ei voitu todeta varmasti. Yleisesti vaivaa ei enää ole, mutta saattaa ontua esim. liukastumisen jälkeen päivän. Samaisella koiralla kerrottiin olevan myös ääniperäisiä pelkotiloja vaihtelevasti. Myös toisella koiralla kerrottiin olevan äänipelkoa kovista äänistä kuten ilotulitteet.

Lisäksi oli raportoitu yhdellä koiralla olevan kerkkähäntä.

11Jalostus

yselyyn osallistuneista uroksista 21 %:lla ja nartuista 28 % oli jälkeläisiä, yhteensä jälkeläisiä oli 24 % kyselyyn osallistuneista shiboista. Suomessa syntyneistä uroksista vain 14 %:lla oli jälkeläisiä, kun vastaava osuus ulkomailla syntyneistä kyselyyn osallistuneista oli 50 %. Nartuilla prosentuaaliset määrät olivat tasaisemmat: Suomessa syntyneistä nartuista 29 %:lla ja ulkomailla syntyneistä 25 %:lla oli jälkeläisiä. Kennelliiton 2019–2025 kyselyssä 20 % kyselyn koirista oli käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan Kennelliiton tilastoa jalostuspohjasta verrattuna kyselyyn osallistuneiden shibojen käyttämisestä jalostukseen syntymävuosittain. Vertailu ei ole vuositasolla hyvä, koska Kennelliiton tilastossa verrataan kunkin vuoden kohdalla käytettyjen urosten ja narttujen määrää koko populaation uroksiin ja narttuihin, kun taas kyselyn tulokset ovat koirien syntymävuoden mukaan. Tämä näkyy hyvin siinä, että kyselyssä vuosilla 2023–2025 ei ole yhtään jalostukseen käytettyä koiraa, mikä on odotettavaa puhuttaessa näin nuorista koirista. Tämä tasoittaa keskiarvon eroja.

Vuosi	Uroksista käytetty jalostukseen (KL)	Kyselyn uroksista käytetty jalostukseen	Nartuista käytetty jalostukseen (KL)	Kyselyn nartuista käytetty jalostukseen
2008	28 %	0 %	35 %	0 %
2009	22 %		50 %	
2010	27 %	0 %	44 %	100 %
2011	13 %	75 %	30 %	ei narttuja
2012	17 %	ei uroksia	45 %	33 %
2013	24 %	100 %	23 %	0 %
2014	18 %	33 %	36 %	0 %
2015	13 %	50 %	33 %	0 %
2016	23 %	50 %	17 %	33 %
2017	14 %	0 %	36 %	50 %
2018	12 %	25 %	30 %	67 %
2019	24 %	0 %	30 %	67 %
2020	18 %	50 %	26 %	33 %
2021	14 %	31 %	31 %	67 %
2022	26 %	25 %	22 %	17 %
2023	9 %	0 %	15 %	0 %
2024	7 %	0 %	7 %	0 %
2025	5 %	0 %	4 %	0 %
Keskiarvo	**17 %**	**27 %**	**28 %**	**29 %**

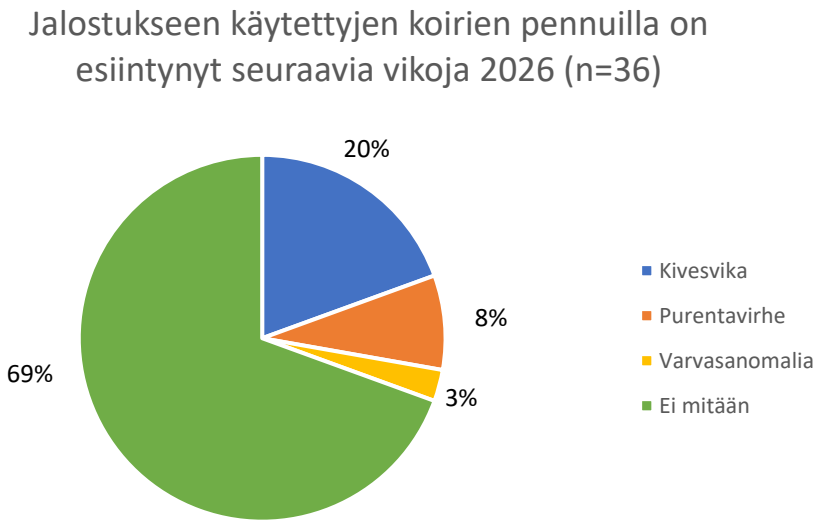
[4] Kennelliiton jalostustilasto.

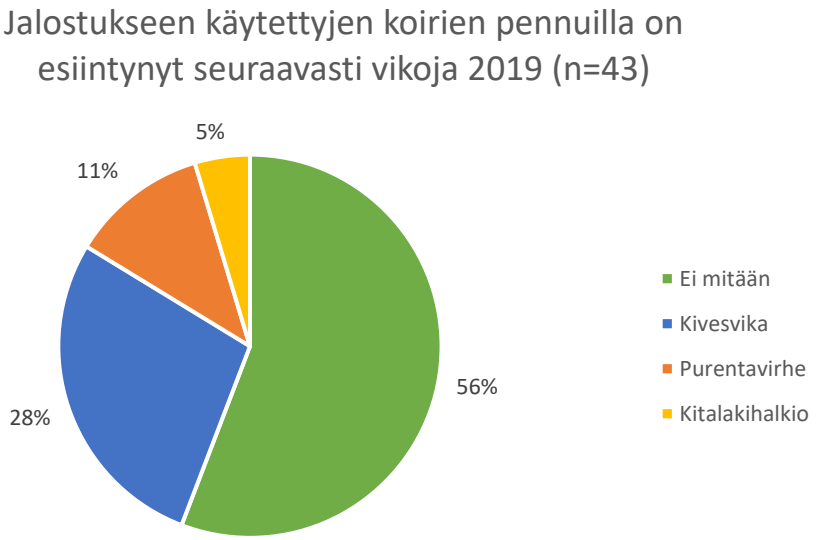
Uroksien jalostuspohjan keskiarvo vuosille 2008–2022 on Kennelliiton tilastoissa 20 % ja kyselyssä 34 %. Nartuilla vastaavasti Kennelliiton tulosten keskiarvo on 33 % ja kyselyssä 36 %. Tästä voidaan päätellä, että kyselyn tuloksissa on pientä vinoumaa ja jonkin verran aktiivisemmin on vastattu urosten osalta, joita on käytetty jalostukseen suhteessa koko populaatioon.

Jälkeläisten viat

Tuloksissa liittyen jälkeläisten vikoihin voi olla virhettä. Uroksen tuloksien ilmoittaja ei välttämättä tiedä, jos pennuissa on ollut jotain vikaa. Sama tilanne voi olla myös sijoitusnartun kohdalla. Toisaalta saman yksilön vika voi tulla sekä emon että isän puolelta, jolloin kyseinen jälkeläisen vika näkyy tuloksissa kaksinkertaisena.

Yleisin pennuilla esiintynyt virhe oli kivesvika (7 kpl) ja toiseksi yleisin purentavirhe (3 kpl). Varvasanomalia oli ilmoitettu olevan yhdellä jälkeläisellä.

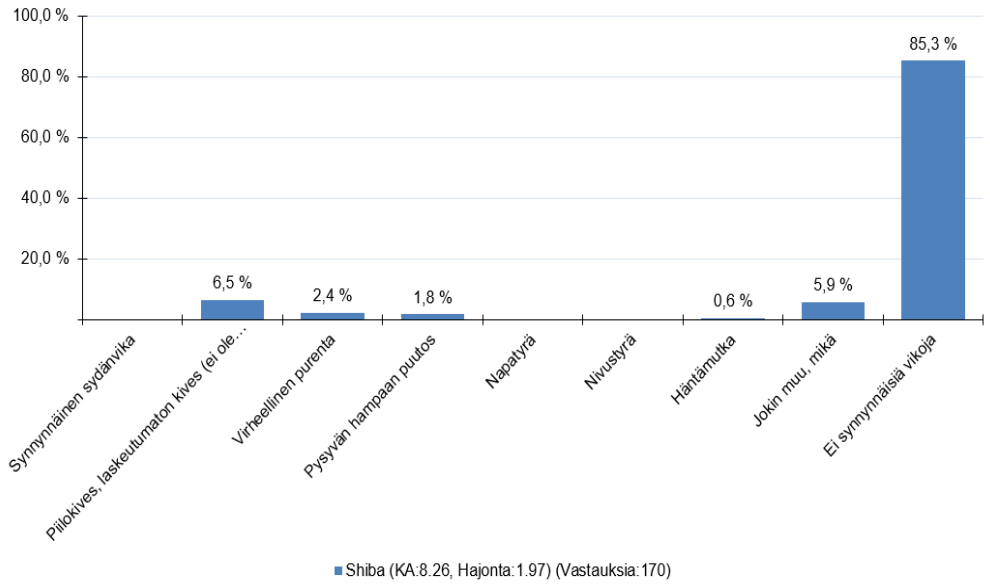

Vuoden 2014 kyselystä ei saada vertailukelpoisia tietoja liittyen jälkeläisten vikoihin, koska ei tiedetä varmasti mihin lukuun verrata. Mutta silloin purentavirhe (13 kpl) on ollut yleisin vika ja kivesvikoja oli vain 5 kpl. Eli yleisimmät jälkeläisten viat olivat määriltään päinvastoin. Kitalakihalkio oli ilmoitettu olleen kahdella ja napatyrä yhdellä jälkeläisellä.

Kennelliiton terveyskyselyssä 2019-2025 on kysytty synnynnäisistä vioista ja osa sen vaihtoehdoista sopivat tässä kyselyssä tähän kohtaan. Seuraavissa kaavioissa on esitetty koirilla raportoidut synnynnäiset viat, ensimmäisessä on esitetty shibojen tulokset ja toisessa kaikkia rotuja koskevat tulokset. Jokin muu, mikä kohdassa shiboilla oli raportoitu yksittäisiä keskenään varsin erilaisia synnynnäisiä vikoja.

1. Onko koiralla todettu jokin synnynnäinen vika?

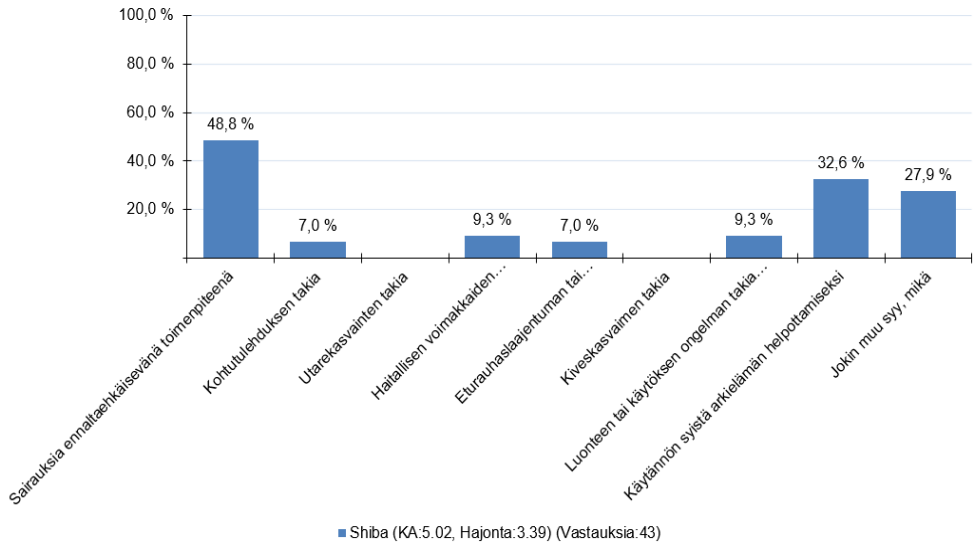
[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

Tässä kyselyssä seuraavat kysymykset on kohdistettu sukupuolen mukaan ja ne käsitellään seuraavissa osioissa, myös joitain nostoja Kennelliiton kyselyn tuloksista tehdään niiden yhteydessä.

Kennelliiton kyselyssä oli kysymyksiä liittyen koiran sterilointiin/kastrointiin. Kennelliiton kyselyssä 25,3 % (43 kpl) shiboista oli steriloitu/kastroitu. Luku on pienempi kuin tässä kyselyssä saadut tulokset ja vastaa enemmän aiempien terveyskyselyiden vastauksia.

Muissa syissä oli ilmoitettu piilokivekset neljässä tapauksessa ja pitkittyneet juoksut kolmessa tapauksessa syyksi. Muita syitä oli yhteensä kolme.

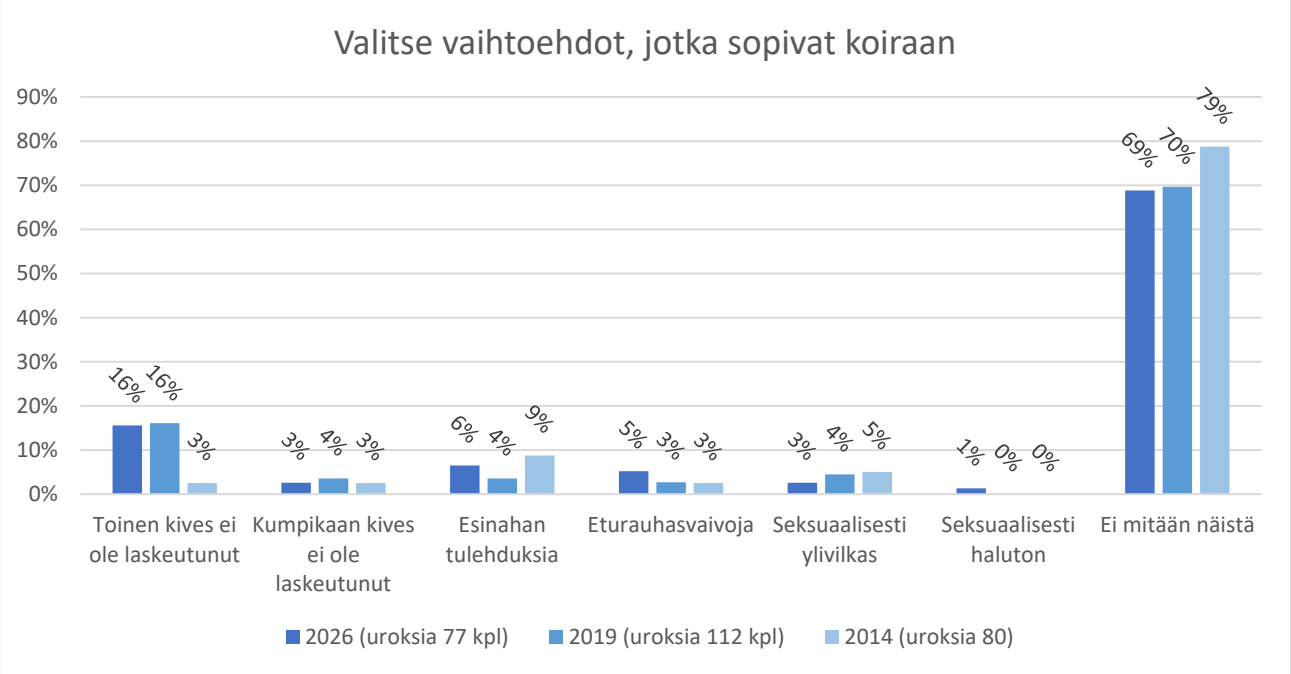
Miksi koira steriloitiin tai kastroitiin?

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

12Urokset

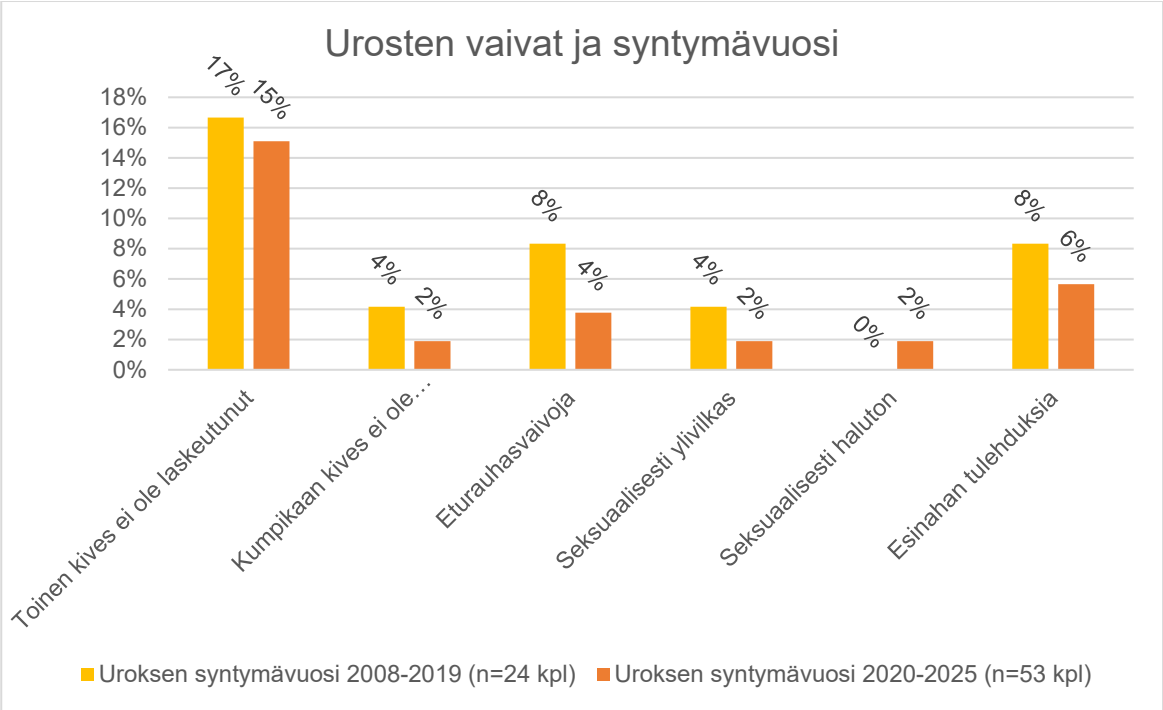
Sukupuoleen liittyvistä poikkeamista uroksilla yleisin on toisen tai molempien kiveksien laskeumattomuus. Muut kyselyyn valitut poikkeamat ovat olleet yksittäisiä kyselyn tulosten perusteella. Kaaviossa on esitetty rinnakkain vuoden 2026, 2019 ja 2014 kyselyn tulokset.

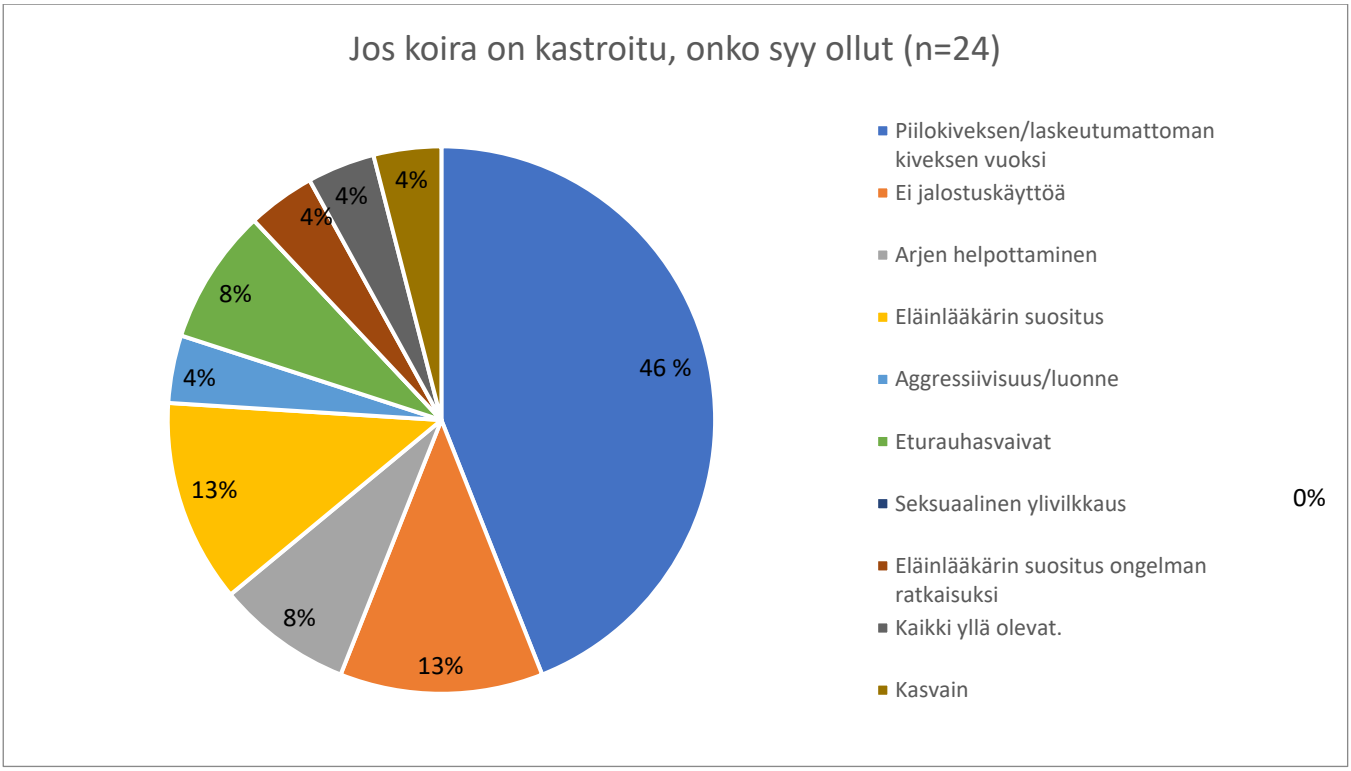
Tämän kyselyn perusteella kivesvikaisuus on meillä Suomessa suunnilleen yhtä yleistä kuin ulkomailla. Kyselyyn osallistuneista Suomessa syntyneistä uroksista 19 %:lla raportoitiin toisen tai molempien kiveksien laskeumattomuus. Vastaava luku kyselyn ulkomailla syntyneiden urosten osalta oli 14 %.

Jalostusosiossa esiteltiin Kennelliiton terveyskyselyn 2019–2025 osalta tulokset piilokivesten osalta, joka oli shiboilla 6,5 % ja kaikilla roduilla 2,6 %. Alhaisempi osuus Kennelliiton tuloksissa voi johtua siitä, että piilokivesten määrä on suhteutettu kaikkiin kyselyyn vastanneisiin shiboihin, jossa siis myös nartut mukana. Tässä kyselyssä määrää verrataan vain urosten määrään. Lisäksi jalostukseen kelpaamattomien urosten omistajat saattavat olla aktiivisempia vastaamaan rotuyhdistyksen kyselyyn kuin kattojärjestön kyselyyn.

Seuraavassa kuvaajassa tarkastellaan urosten raportoitujen vaivojen määrien muutoksia syntymävuoden mukaan. Kyselyyn vastanneista uroksista 24 kpl oli syntynyt vuosina 2008–2019 ja vuosina 2020–2025 uroksista oli syntynyt 53 kpl. Luvut ovat linjassa rekisteröintimäärien kanssa ja shibojen määrä on kasvanut voimakkaammin vuosien 2020–2025. Uroksia on etenkin vuosina 2008–2019 osallistunut kyselyyn vain 0–4 kpl vuotta kohden, joten urosten vaivojen käsittely vuositasolla ei ole mielekästä.

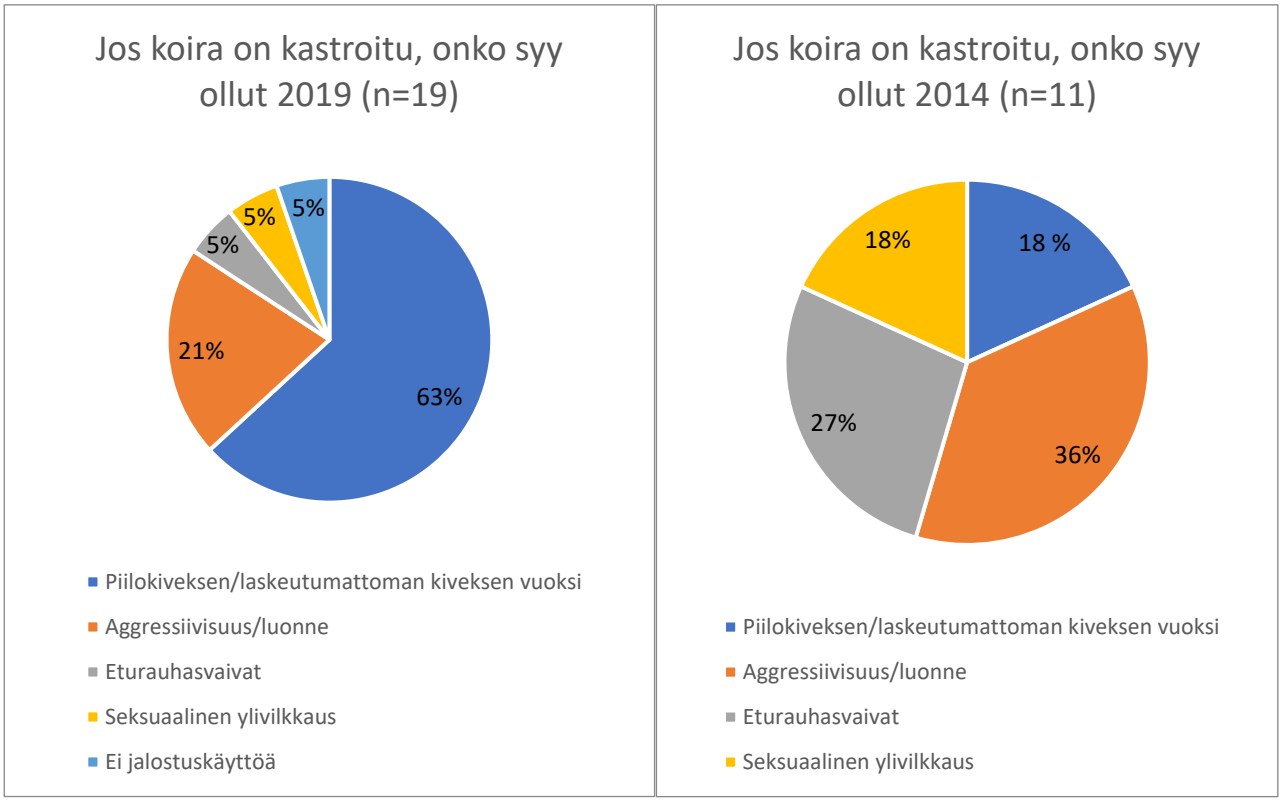
Kyselyyn osallistuneista uroksista oli kastroitu noin kolmannes (31 %). Selkeästi suurin syy on ollut piilokives/-kivekset. Muita syitä oli muun muassa arjen helpottaminen (2 kpl), ei jalostuskäyttöä (3 kpl), lääkärin suositus (3 kpl) ja eturauhasvaivat (2 kpl).

Lähes kaikki, jotka olivat ilmoittaneet kastroinnin syyksi aggressiivisuuden/luonteen, eturauhasvaivat, eläinlääkärin suositus ongelman ratkaisuksi, kasvaimen tai kaikki aiemmat syyt, kokivat kastraation auttaneen tilanteeseen. Avoimissa kommenteissa kerrotaan kahdessa tapauksessa kastraation poistaneen eturauhasvaivat välittömästi ja toisessa

tapauksessa myös kivusta ja ylivirittyneisyydestä aiheutunut aggressiivisuus oli helpottanut. Stressin kuvattiin myös pahentaneen närästystä. Kahdessa tapauksessa kerrotaan uroksen tulevan toimeen koirapuistossa paremmin kastraation jälkeen sekä yhdessä tapauksessa koira oli rauhoittunut huomattavasti ja voivan paremmin. Yhdessä tapauksessa kastraatio on tehty ilmeisesti suolisto-ongelmienkin takia, mutta muutaman kuukauden jälkeen vaikutuksesta ei ollut vielä varmoja. Kahdessa tapauksessa mainitaan erikseen, ettei kastraatio vaikuttanut luonteeseen. Toisessa näistä karvanlaatu oli pehmentynyt ja pohjavilla paksuuntunut, toisessa tapauksessa karvanlaadussa ei ollut tapahtunut muutosta.

Myös vuosien 2014 ja 2019 terveyskyselyissä on kysytty uroksen kastroinnin syytä. Näiden kyselyiden tulosten perusteella 2014 kyselyn uroksista oli kastroitu 14 % ja 2019 17 %. Seuraavissa kaavioissa on esitetty vertailun vuoksi 2014 ja 2019 kyselyistä saatavilla olleiden tietojen perusteella kastrointien syyt. Kastroinnin syitä on voinut olla useampikin, mutta näissä tuloksissa ne esitetään yksittäin.

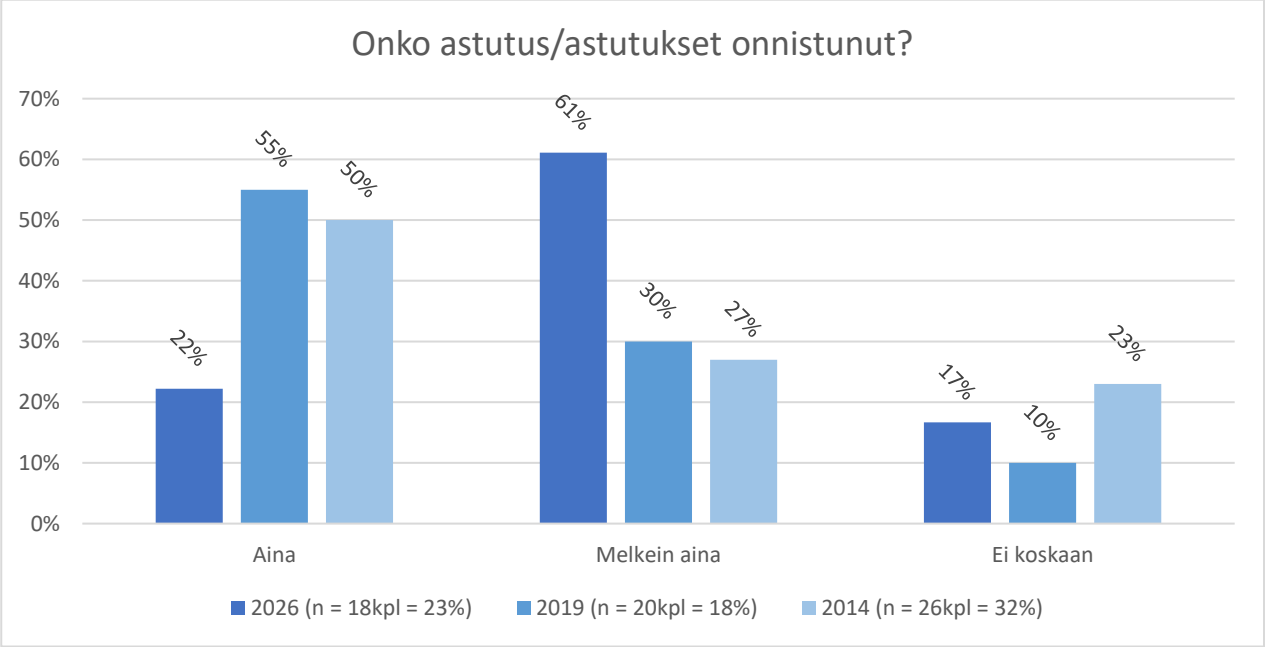
Vuoden 2014 kyselyssä on ilmoitettu vain 11 urosta kastroiduksi, joten määrä on tilastollisesti pieni. Silti on huomioitava, että luonteen/aggressiivisuuden takia kastrointi on ollut prosenttilukujen perusteella selkeässä laskussa ja toisaalta kivesvikaisuus on ollut tulosten perusteella nousussa.

Urosten jalostuskäyttö

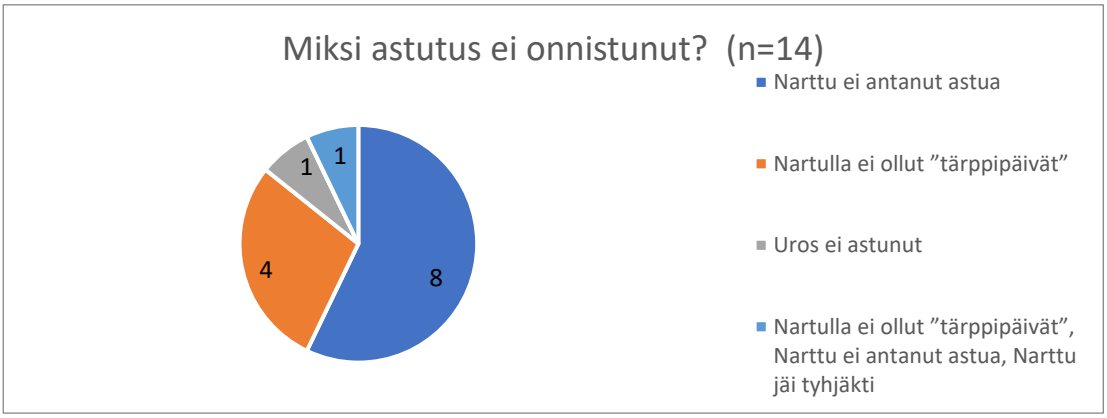
Kysymykseen ”onko koiraa käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen” oli tullut 87 vastausta, vaikka uroksia osallistui kyselyyn vain 77 kpl. Tästä voidaan päätellä seuraavissa kysymyksissä olleen virheellisiä vastauksia. Seuraavissa tuloksissa vastauksista on poimittu ne, joissa vastauksen shiba on ilmoitettu aiemmin urokseksi ja sen jälkeen myös, että sitä on käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen virhevastausten poistamiseksi tuloksista. Näin saatiin vastaukseksi, että uroksista 23 % (18 kpl) on

käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen. Vuoden 2019 terveyskyselyssä 18 % ja vuoden 2014 kyselyssä 32 % uroksista oli käytetty jalostukseen. Suomessa syntyneistä uroksista on käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen 17 % ja ulkomailla syntyneistä 50 %.

Uroksista, joita on käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen 84 % (16 kpl) on kerrottu astuvan itsenäisesti. Vastaava osuus jalostukseen käytetyistä uroksista oli 2019 kyselyssä 95 %. Astutuksen onnistumista on kysytty kaikissa kolmessa terveyskyselyssä ja tulokset on koottu seuraavaan taulukkoon.

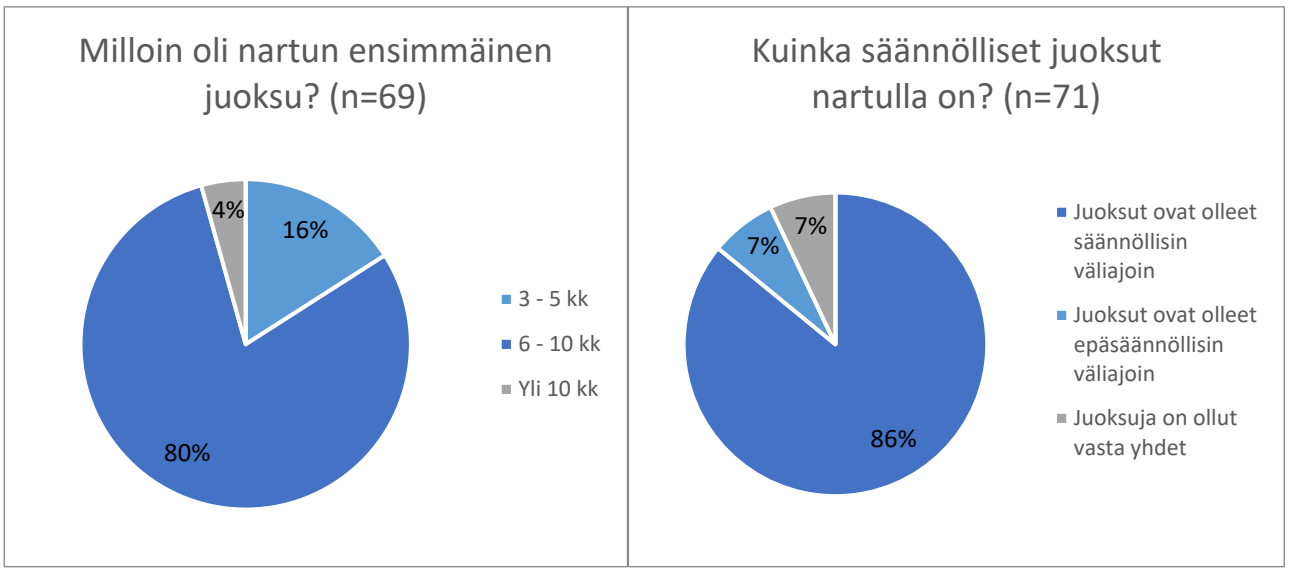
Seuraavasta kaaviosta nähdään, että selkeästi yleisin syy astutuksen epäonnistumiselle vuoden 2026 kyselyssä on ollut se, ettei narttu ole antanut astua tai sillä ei ole ollut ns. tärppipäivät.

Keinosiemennykseen on turvauduttu 17 % (3 kpl) uroksen kohdalla ja jokaisessa oli eri syyt, jotka olivat uroksen tottumattomuus, nartun tottumattomuus sekä liian myöhäinen astutusajankohta ja eläinlääkäri oli arvioinut, ettei luonnollinen astuminen olisi enää tuottanut jälkeläisiä.

13 Nartut

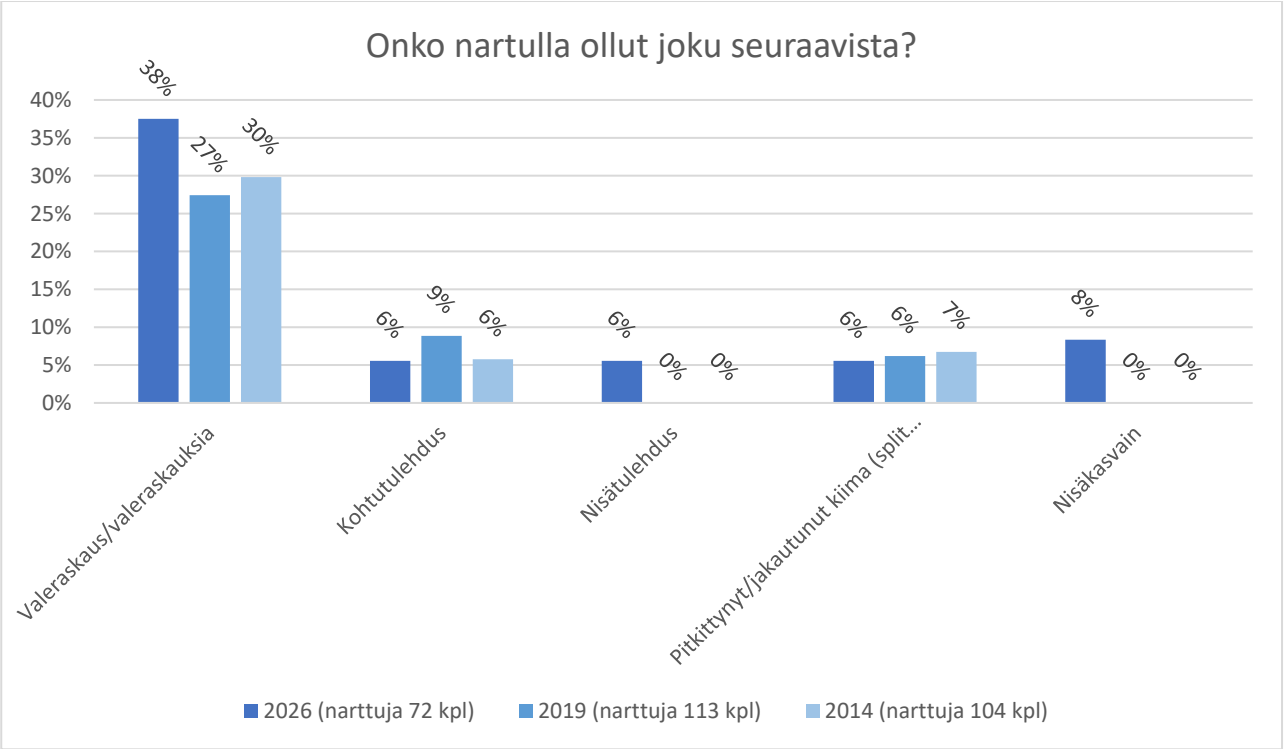
Sukupuoleen liittyvistä kysymyksissä nartuilta kysyttiin ensimmäisenä juoksuihin liittyviä kysymyksiä. Vastauksissa on pientä virhettä päätellen vastausmääristä, jotka eivät täsmää kyselyyn vastanneiden narttujen määrää (72 kpl). Mahdolliset vastaamattomat olivat narttujen osalta, joilla ei vielä ole ollut juoksuja tai ollut vasta yhdet.

Tuloksista nähdään, että selkeällä enemmistöllä nartuista juoksut ovat alkaneet 6–10 kk iässä ja ne ovat olleet säännöllisin väliajoin. Vuoden 2019 kyselyssä tulokset olivat vastaavat. 2014 vuoden kyselyssä juoksujen alkamisikä oli kysymyksessä aseteltu eri kuukausille (5–6 kk, 7–9 kk, 10–12 kk ja yli vuosi), mutta näissäkin tulokset painottuivat selkeästi välille 5–9 kk. Myös juoksut olivat olleet lähes 80 %:lla säännölliset.

Kiimoihin liittyviä vaivoja oli esiintynyt 31 nartulla, mikä on 43 % kyselyyn osallistuneista nartuista. Vuoden 2019 osuus oli 34 % nartuista. Vuoden 2014 kyselystä ei ollut saatavilla vertailukelpoista tietoa, koska ei julkaistusta koosteesta ei voida päätellä, kuinka monella yksilöllä on raportoitu useampi vaiva.

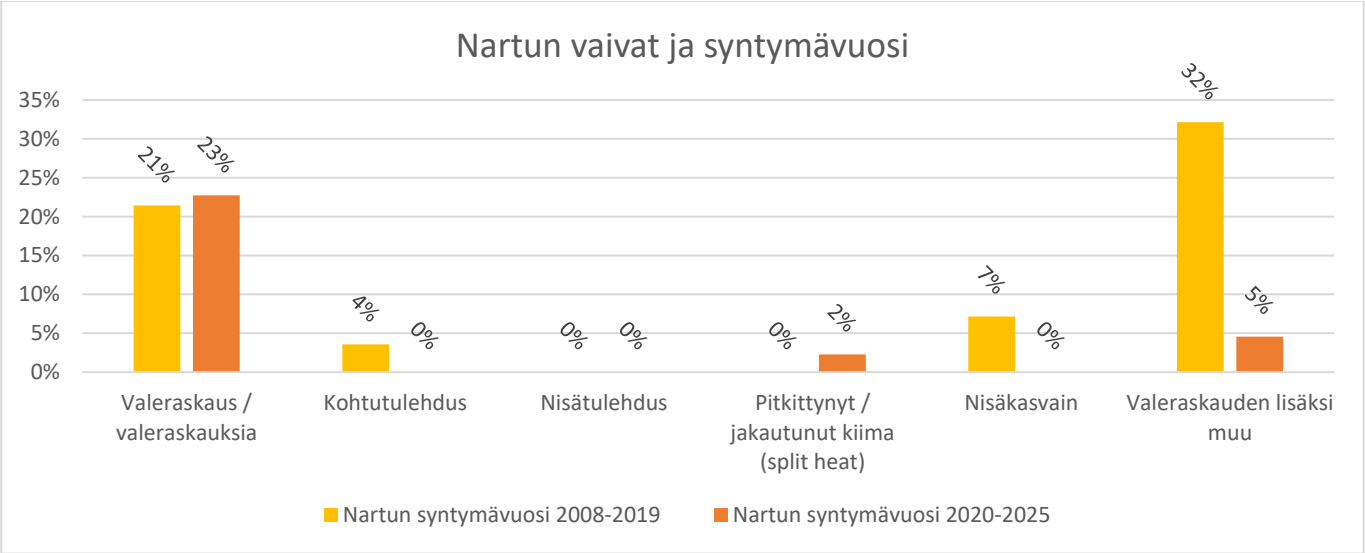
Seuraavassa kaaviossa on esitetty tulokset narttujen kiimaan liittyvistä vaivoista tämän terveyskyselyn lisäksi vuosilta 2014 ja 2019. 2019 ei ollut kysytty nisätulehduksista tai -kasvaimista ja luultavasti nämä vaihtoehdot puuttuivat myös vuoden 2014 kyselystä. Tulokset on ilmoitettu yksittäisen vaivan osalta suhteutettuna kyselyn narttujen määrään eli vastauksia on enemmän kuin narttuja, joilla on ilmoitettu kiimaan liittyviä vaivoja.

Valeraskausoireet ovat yleisiä. Muita kiimoihin liittyviä vaivoja on jonkin verran ja kohtutulehdusten sekä pitkittyneiden/jakautuneiden kiimojen osuus nartuilla on pysynyt kyselyjen välissä tasaisena. Tässä kyselyssä 11 nartulla (15 %), jolla oli valeraskauksia, oli/oli ollut myös jokin muu tai useampi kiimoihin liittyvä vaiva.

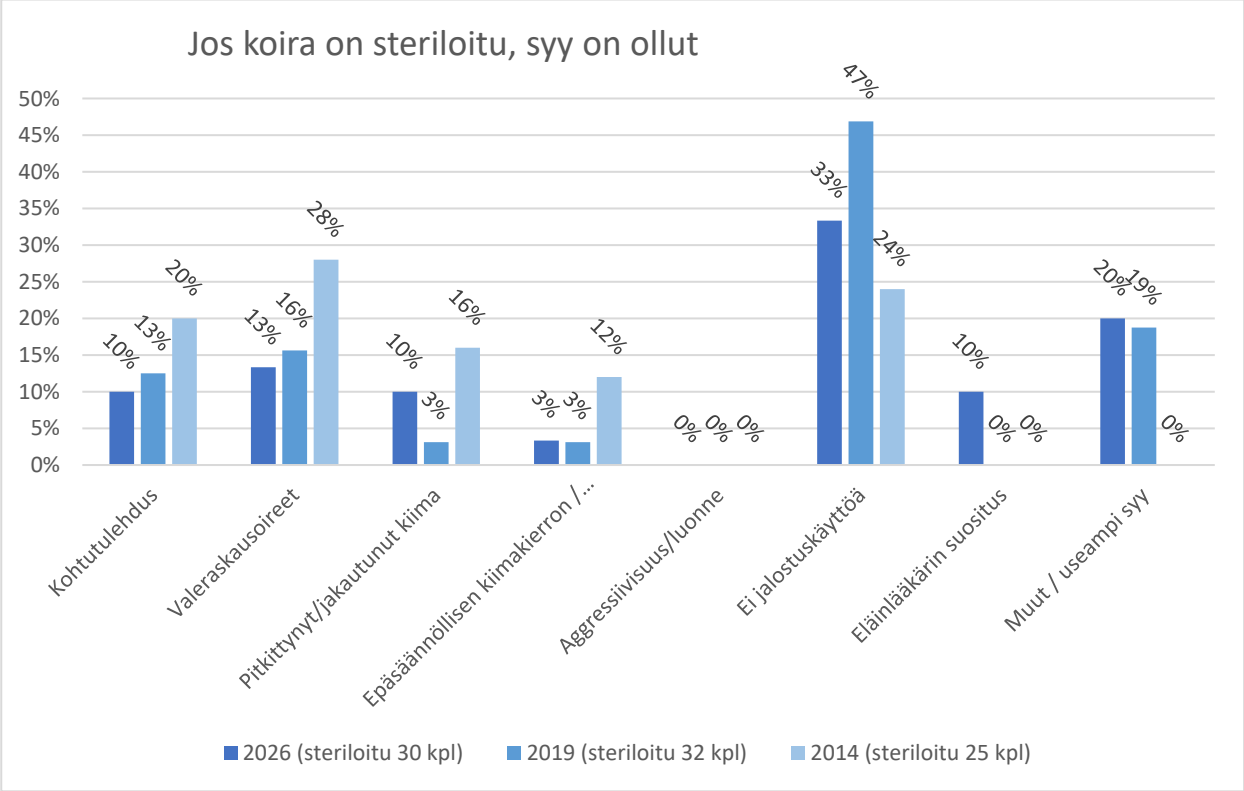
Kennelliiton kyselyssä 2019–2025 haitallisen voimakkaita valeraskausoireita oli ilmoitettu olevan 7 % (5 kpl) nartuista, kohtutulehdus/märkäkohtu 4 % (3 kpl) ja 3 % (2 kpl) olleen maitorauhaskasvain (tässä yhden koiran ero, kun asiaa on kysytty kahdessa eri kohdassa). Kyselyssä oli kerrottu kahdesta nuoresta nartusta, jotka oli steriloitu pitkittyneen juoksun vuoksi. Molemmissa tapauksissa oli löydetty rakkuloita kohdusta. [1]

Seuraavassa kuvaajassa tarkastellaan narttujen raportoitujen vaivojen määrien muutoksia syntymävuoden mukaan kuten uroksia koskevat vaivat edellisessä osiossa. Kyselyyn vastanneista nartuista 28 kpl oli syntynyt vuosina 2008–2019 ja 44 kpl vuosina 2020–2025. Kaaviossa oikealla näkyvä prosenttiosuus, joka kuvaa narttuja, joilla on valeraskauden lisäksi yksi tai useampi muu vaiva. Muut vaivat on esitetty siten, että nartulla ei ole raportoitu muuta kiimaan liittyvää vaivaa.

Kaaviosta nähdään, että valeraskaudet ovat yhtä yleisiä ennen vuotta 2020 syntyneillä kuin sen jälkeenkin. Kohtutulehdukset, nisäkasvaimet ja vaivojen yhdistelmiä on raportoitu lähes ainoastaan ennen vuotta 2020 syntyneillä nartuilla. Tämä on täysin ymmärrettävää, koska kyseiset vaivat ilmaantuvat yleensä vasta vanhemmalla iällä.

Kyselyn nartuista oli steriloitu 42 %, mikä on suurempi osuus kuin vuosien 2019 (28 %) ja 2014 (24 %) kyselyissä. Steriloinnin syyt eri vuosien kyselyissä on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Jos nartulla oli ilmoitettu useampi syy sterilointiin, yksi tekijä oli usein ollut valeraskaus. Myös kohtutulehduksia oli merkitty useammista syistä yhdeksi.

Vain yhdellä nartulla tässä kyselyssä yhdeksi steriloinnin syyksi oli ilmoitettu aggressiivisuus muiden syiden lisäksi. Kysymystä, auttoiko sterilointi, jos syy oli ollut aggressiivisuus/luonne, ei ilmeisesti ole täysin ymmärretty. Neljässä vastauksessa sanottiin, ettei sterilointi ollut auttanut, mutta kyseisten koirien kohdalla steriloinnin syyksi ei ollut merkitty aggressiivisuutta/luonnetta. Ainut, jolla aggressiivisuus oli ollut yksi steriloinnin syistä, oli vastannut steriloinnin auttaneen.

Kommenteissa mainittiin muutaman kohdalla nartun ruokahalun kasvaneen ja painon hieman nousseen. Joissain kommenteissa mainitaan karvan laadun pehmenneen tai sitä on/lähtee enemmän. Muutama kertoi nartun luonteen säilyneen ennallaan, pari taas luonteen tasoittuneen ja mielialavaihteluiden poistuneen. Yksi kertoi narttunsa palautuneen leikkisäksi ja aggressiivisuuden tasoittuneen leikkauksen myötä. Yhdestä vastauksesta voi päätellä nisätulehduksen johtaneen lopulliseen päätökseen steriloinnista ja toisessa nisäkasvaimen poisto.

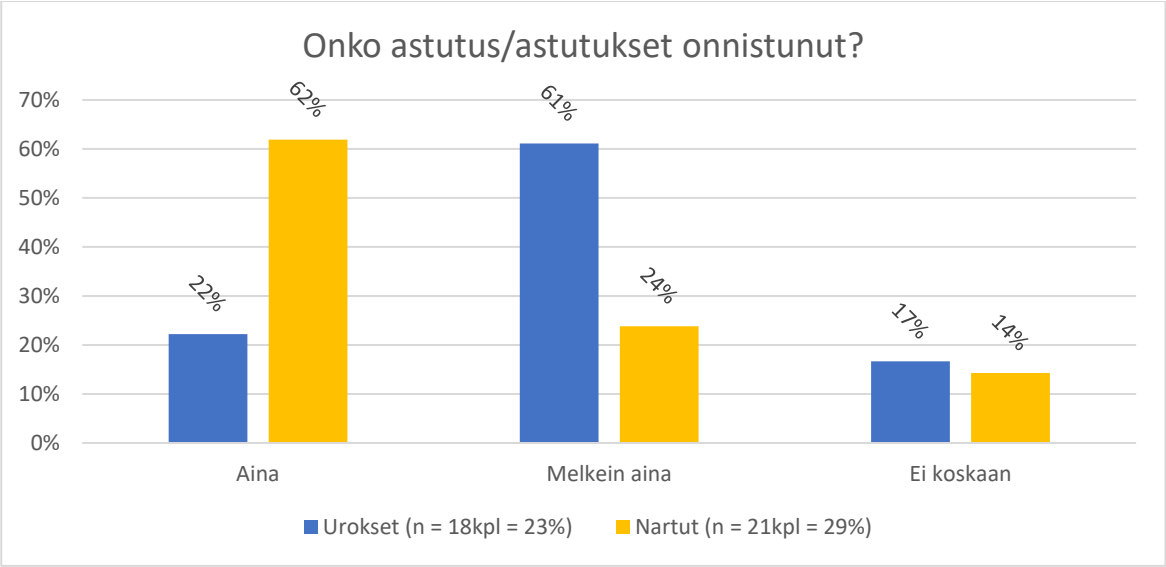
Shiba-nartuille on tehty vielä vähän emättimen sisätutkimuksia. Kyselyn nartuista vain 14 % (10 kpl)oli tehty sisätutkimus ja näistä vain yhdellä oli tehty tutkimuksissa löydös. Kyseisellä yksilöllä oli ollut väliseinä/säie, joka oli operoitu. Myös Kennelliiton kyselyssä oli raportoitu yksi väliseinä, joka oli poistettu.

Narttujen jalostuskäyttö

Kyselyn nartuista 29 % (21 kpl) oli käytetty tai yritetty käyttää jalostukseen. Kysymykseen oli vastattu 69 kertaa, vaikka narttuja oli kyselyssä 72. Puuttuvien 3 koiran osalta on näissä tuloksissa oletettu, ettei niitä olla käytetty/yritetty käyttää jalostukseen. Vuoden 2019 kyselyn tuloksien mukaan olisi käytetty 35 % (39 kpl) kyselyn nartuista jalostukseen ja vuonna vastaava osuus oli 45 % (47 kpl). 2014 vastausten osalta käytettyjen narttujen määrä on epävarma, koska saatavilla ei ollut tietoa, onko keisarinleikatut nartut myös synnyttäneet. Määrään on huomioitu koosteesta määrä kohdasta ”narttu on synnyttänyt”.

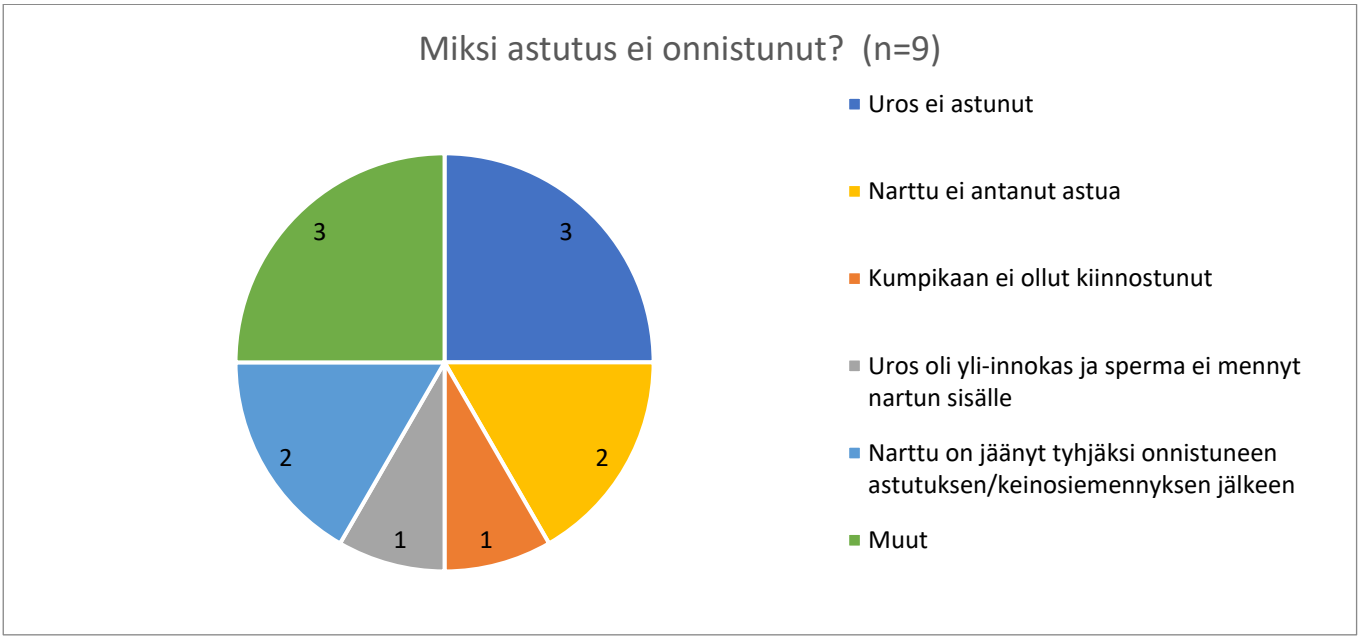
2026 kyselyn suomessa syntyneistä nartuista 31 % oli käytetty/yritetty käyttää jalostukseen ja ulkomailla syntyneistä 25 %. Toisin kuin uroksilla, nartuista on yritetty käyttää suhteellisesti enemmän suomalaisia kuin ulkomaisia koiria. Osuuksien ero tokikaan ole kovin iso nartuilla, kun uroksilla ero on hyvin selkä toiseen suuntaa.

Narttujen kohdalla astutukset ovat onnistuneet paljon useammin joka kerta kuin uroksilla, kuten seuraava kaavio osoittaa. Vastauksia ”ei koskaan” oli suunnilleen yhtä suurella osuudella uroksista ja nartuista, joita oli yritetty käyttää jalostukseen. Avoimet kommentit tai muiden kysymysten vastaukset eivät selitä näin isoa eroa aina- ja melkein aina- vastausten välillä.

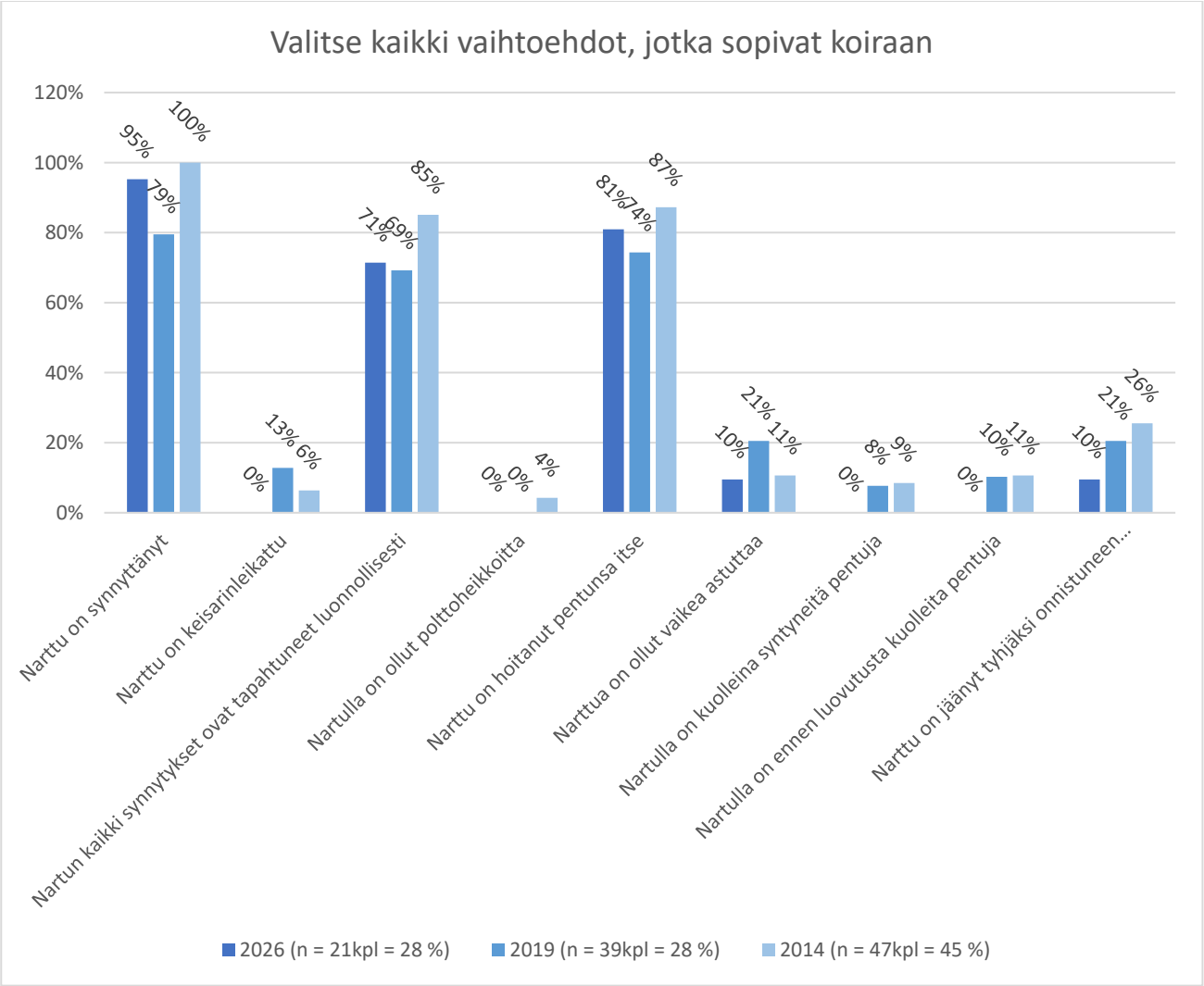

Myöskään syyt astutuksen epäonnistumiseen eivät ole yhtenevät urosten vastausten kanssa. Narttujen kohdalla uroksien ja narttujen astumattomuus on ollut yhtä yleistä. Narttujen vastauksissa yhdessäkään ei vastattu syyksi, ettei olisi ollut tärppipäivät. Muut syyt olivat uroksen vanhuus ja sperman toimimattomuus sekä yhdessä tapauksessa nartun tottumattomuus ja luiskahtaminen pois uroksen alta.

Narttujen kohdalla oli jouduttu turvautumaan keinosiemennykseen suunnilleen yhtä usein 19 % (4 kpl) kuin urosten kanssa. Urosten (1 kpl) ja narttujen tottumattomuuden (2 kpl) lisäksi yhdessä tapauksessa syynä oli ollut varmistus.

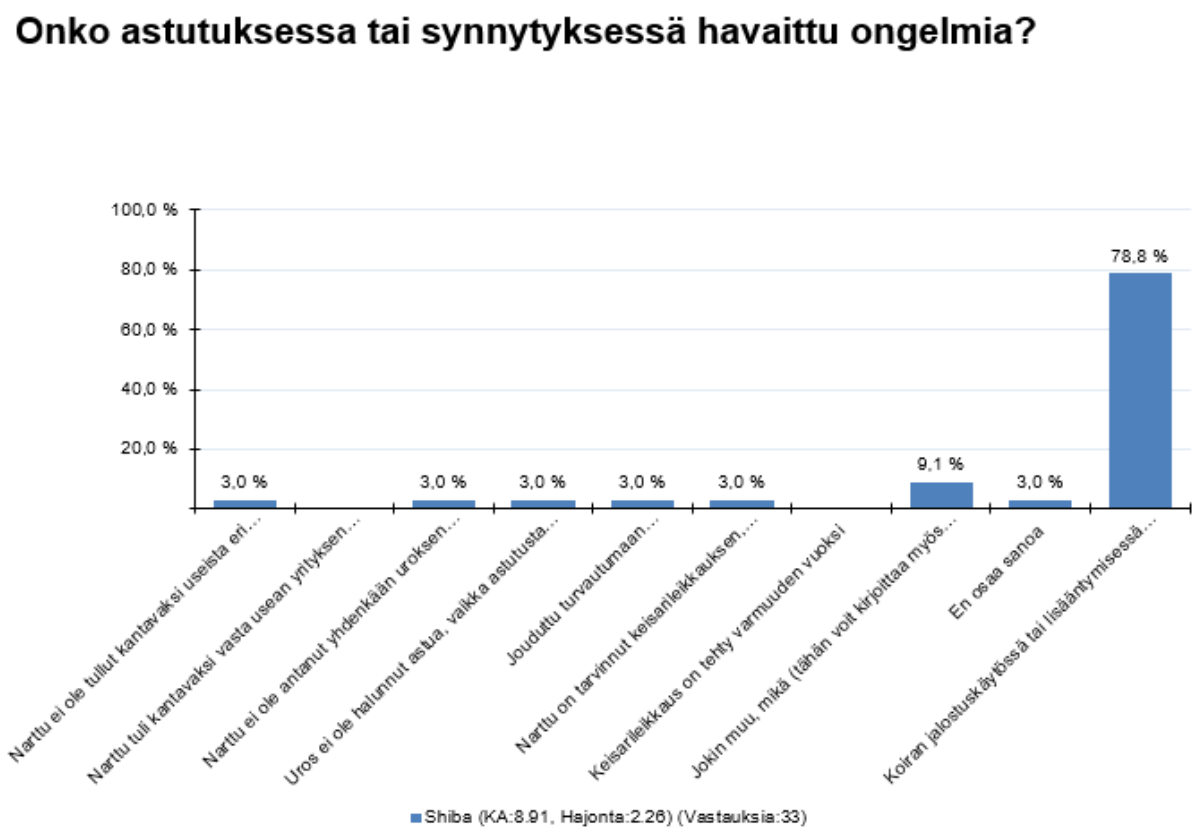

Narttujen synnytyksiin liittyvissä kysymyksissä on pientä virhettä vastausten osalta kyselyssä 2026, koska parilla koiralla on jätetty vastaamatta, vaikka on merkitty narttua käytetyn jalostukseen. Myös vuoden 2014 luvut on otettu koosteesta ja virhettä voi olla sen takia lukujen tulkinnassa. Vastaukset on koottu seuraavaan kuvaajaan kultakin kyselyvuodelta.

Vaikka tuloksissa on epävarmuuksia vastaus- ja tulkintavirheiden takia, voidaan todeta shiboilla synnytysten onnistuvan yleensä luonnollisesti ja nartut hoitavat pentunsa itse. Aiemmissa kyselyissä on raportoitu joitakin pentukuolemia sekä ennen syntymää että ennen luovutusta. Narttuja jää jonkin verran tyhjäksi ja keisarin leikkauksiin joudutaan melko harvoin.

Kennelliiton 2019–2025 teettämässä kyselyssä 78,8 % vastanneista (33 kpl) ilmoitti, ettei koiran jalostuskäytössä tai lisääntymisessä ole havaittu ongelmia. Luku on hieman parempi kuin kaikilla roduilla yhteensä.

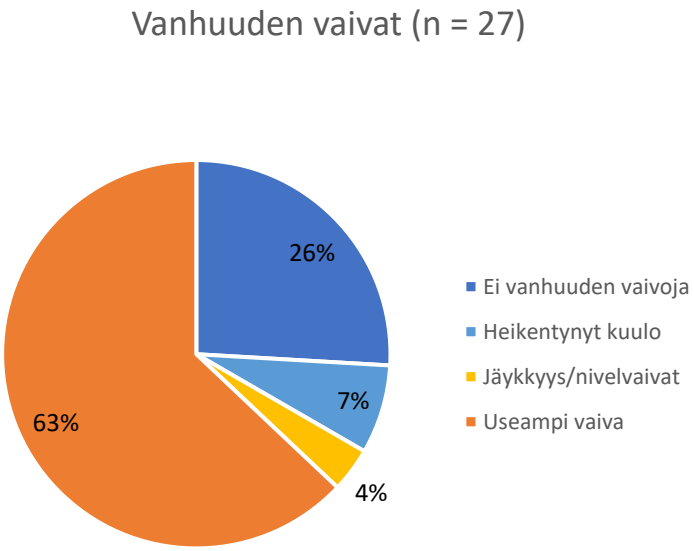

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

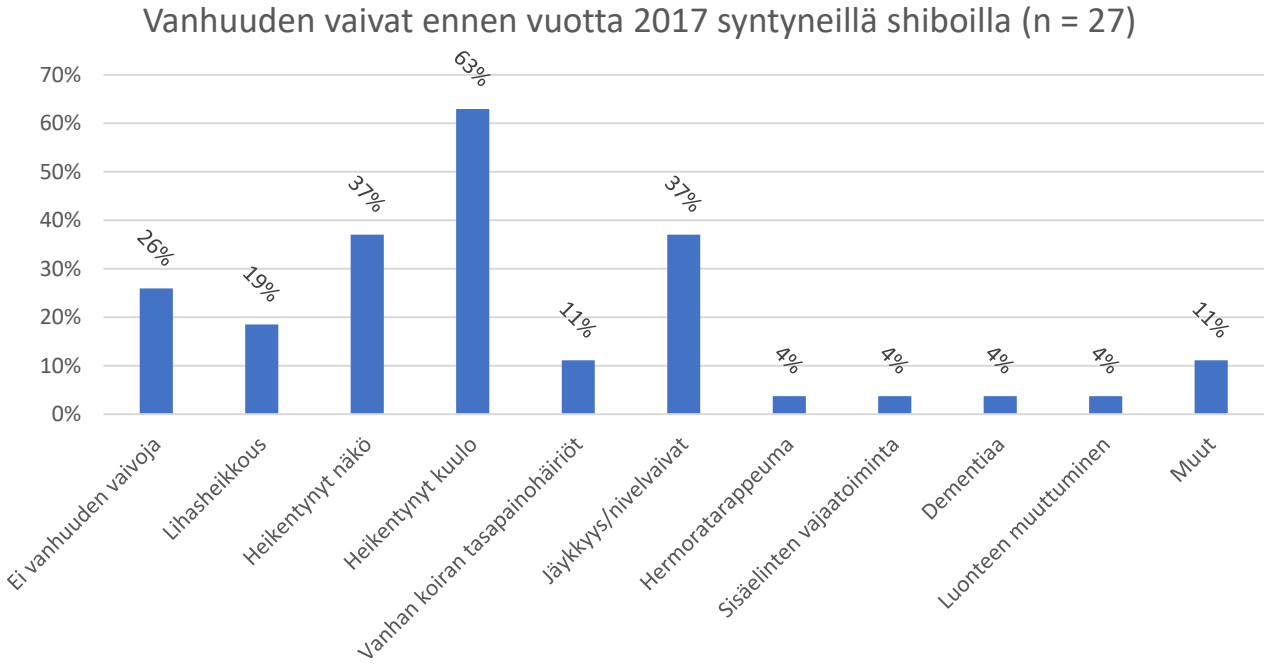
Jokin muu kohtaan (3 kpl) on kirjattu emättimen ohut väliseinämä, joka poistettu, ja kaksi ettei uros astunut. Toisessa ei uros ei osannut ja toisessa ei halunnut. Kennelliiton tulokset ovat saman suuntaisia kuin Suomen Shiba ry:n kyselyissä.

14Vanhuus

Vanhuuden vaivojen monivalintakysymykseen vastasi yhteensä 37. Tuloksia tarkasteltaessa vastauksista suodatettiin pois koirat, jotka olivat syntyneet vuoden 2016 jälkeen eli ovat alle 10 vuotta. Vastauksia vanhuuden vaivoihin oli yhteensä 27 vastausta ennen vuotta 2017 syntyneistä koirista. Yhteensä kyselyn vastauksista 34 kpl koski koiria, jotka olivat syntyneet ennen vuotta 2017. Tuloksissa ”Ei vanhuuden vaivoja” ei ole huomioitu vastauksia, jos samassa vastauksessa on ilmoitettu kuitenkin jostain vaivasta. Ilmoitettu vaiva on näistä kuitenkin huomioitu.

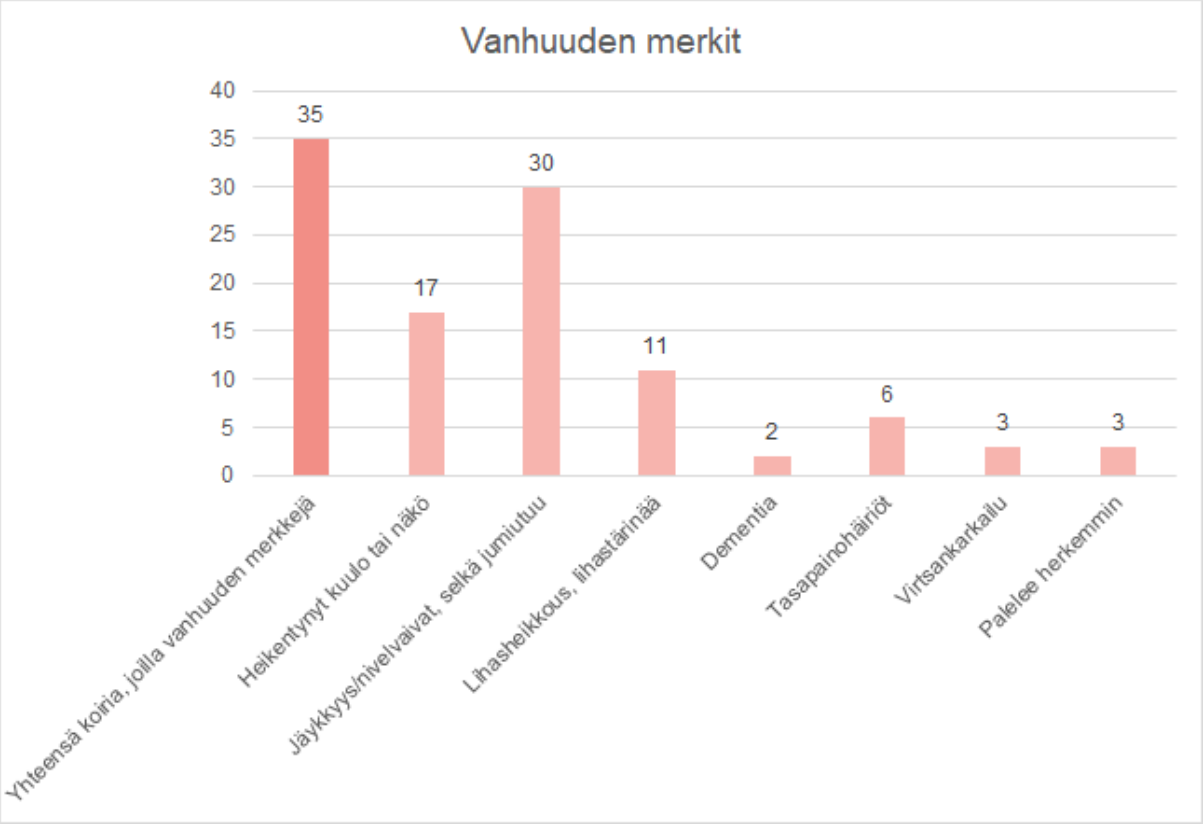

Seuraavassa kaaviossa on esitetty raportoitujen yksittäisten vaivojen osuudet.

Muut vaivat (3 kpl) olivat munasarjakasvain, pelkotilojen lisääntyminen ja lihasjumit. Yhdessä tapauksessa Muut kohtaan oli laitettu epäilty nivelrikko ja se on näissä tuloksissa huomioitu kohtaan Nivelvaivat.

Vuoden 2019 vastaavan monivalintakysymys oli kohdennettu 8 vuotta täyttäneille ja vastaukset oli esitetty kappaleina. Vuoden 2014 kyselyssä ei ollut kyselty erikseen koirien vanhuuden myötä tulleista vaivoista. Vuoden 2019 kyselyn tulokset on esitetty seuraavassa kaaviossa:

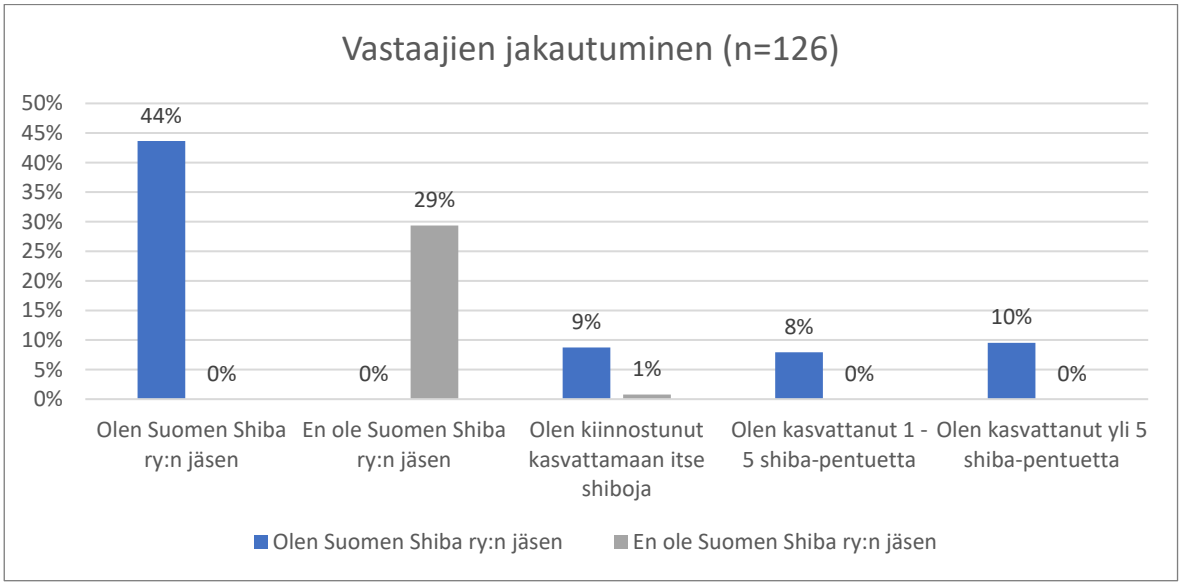
Vapaissa kommenteissa kahdessa kerrottiin ääniherkkyyden lisääntyneen ja yhdessä jännittämisen muuten lisääntyneen sekä oman perheen tärkeyden korostuneen. Kahdella kerrottiin läheisyydenhaluisuuden lisääntyneen. Yhdessä tapauksessa kerrottiin luonteen ja tietyn terävyyden tasoittuneen. Yhdellä kerrottiin hampaiden menevän helposti huonoon kuntoon säännöllisistä hammaskiven poistamisista huolimatta. Yhdellä oli ollut kerran vestibulaarikohtaus. Kahdessa kommentissa mainittiin seniorien olevan varsin pirteitä.

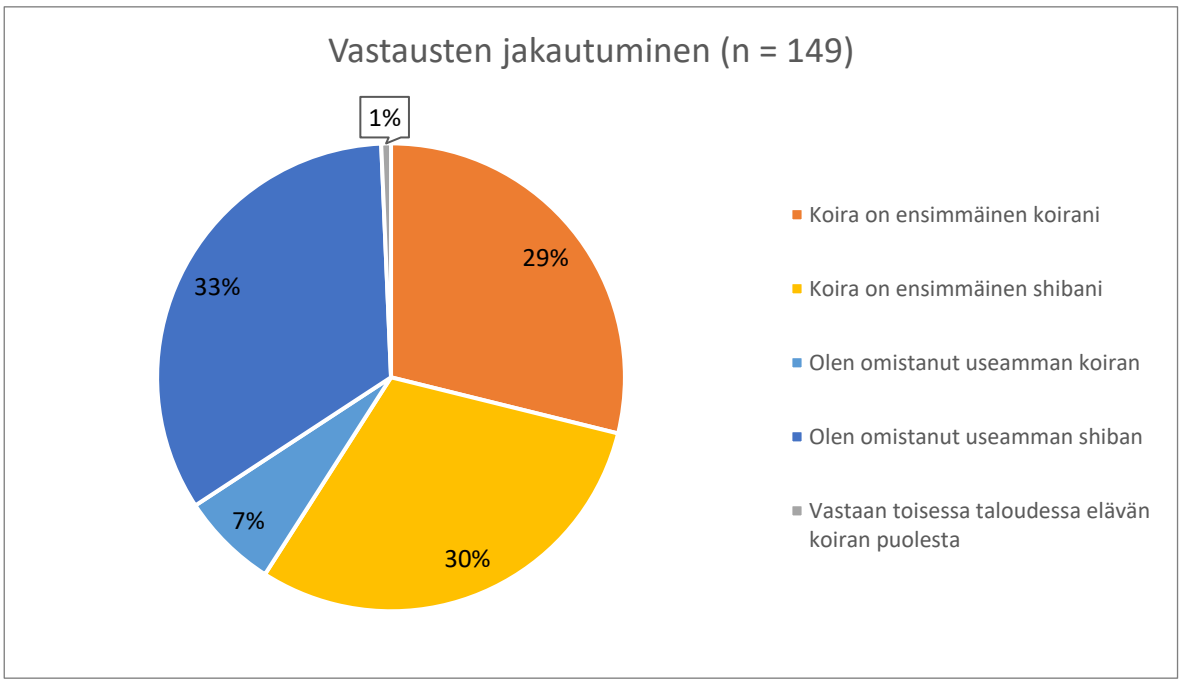
15 Vastanneet ja palaute kyselystä

Kyselyn lopussa kysyttiin vastaajien taustaa, kyselyn löytämisestä ja mielipiteitä kyselystä, jotta saisimme tietoa vastanneista kohderyhmänä ja palautetta itse kyselystä. Vastanneiden kohderyhmän tarkastelu oli oleellista vastausten tilastollisen oikeellisuuden arvioimiseen ja miten on onnistu tavoittamaan mahdollisimman useanlaisia shiban omistajia.

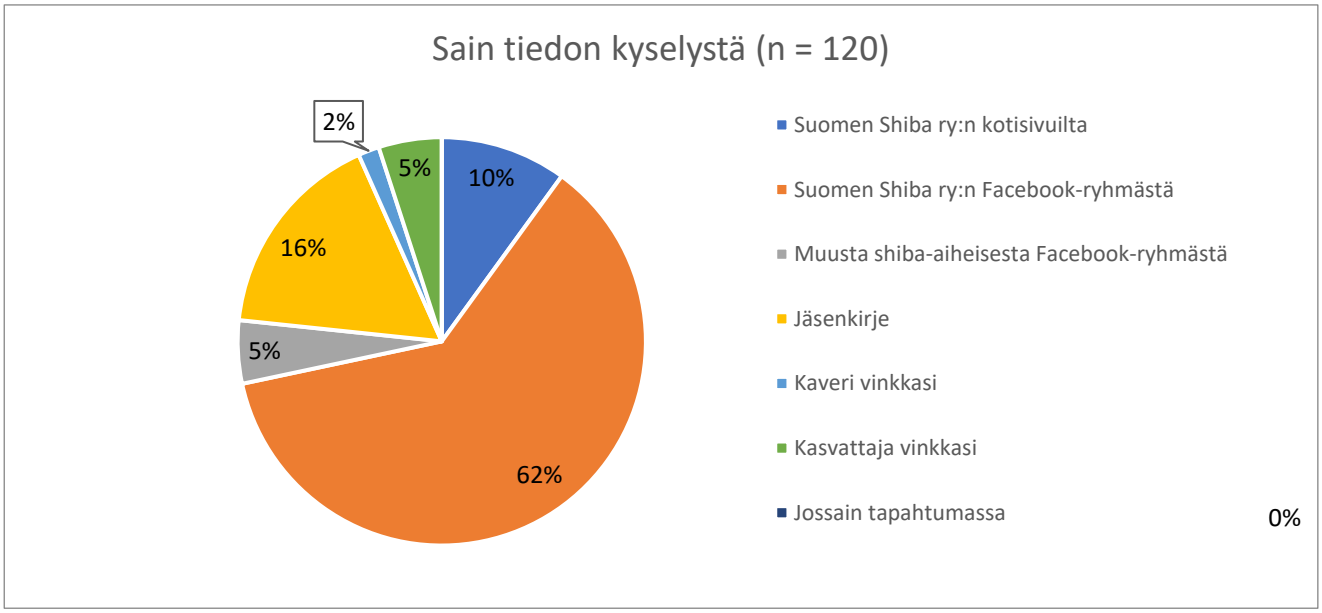
Vastauksissa on virhettä, koska osa vastaajista oli vastannut useamman kerran seuraaviin kysymyksiin ohjeistuksesta huolimatta. Vastausten perusteella ei voida päätellä kuinka paljon virhettä on tai mihin suuntaan.

Kokonaisuudessa vastaajista oli Suomen Shiba ry:n jäseniä 70 %. Vastaajat ja vastaukset olivat jakautuneet muilta osin seuraavasti:

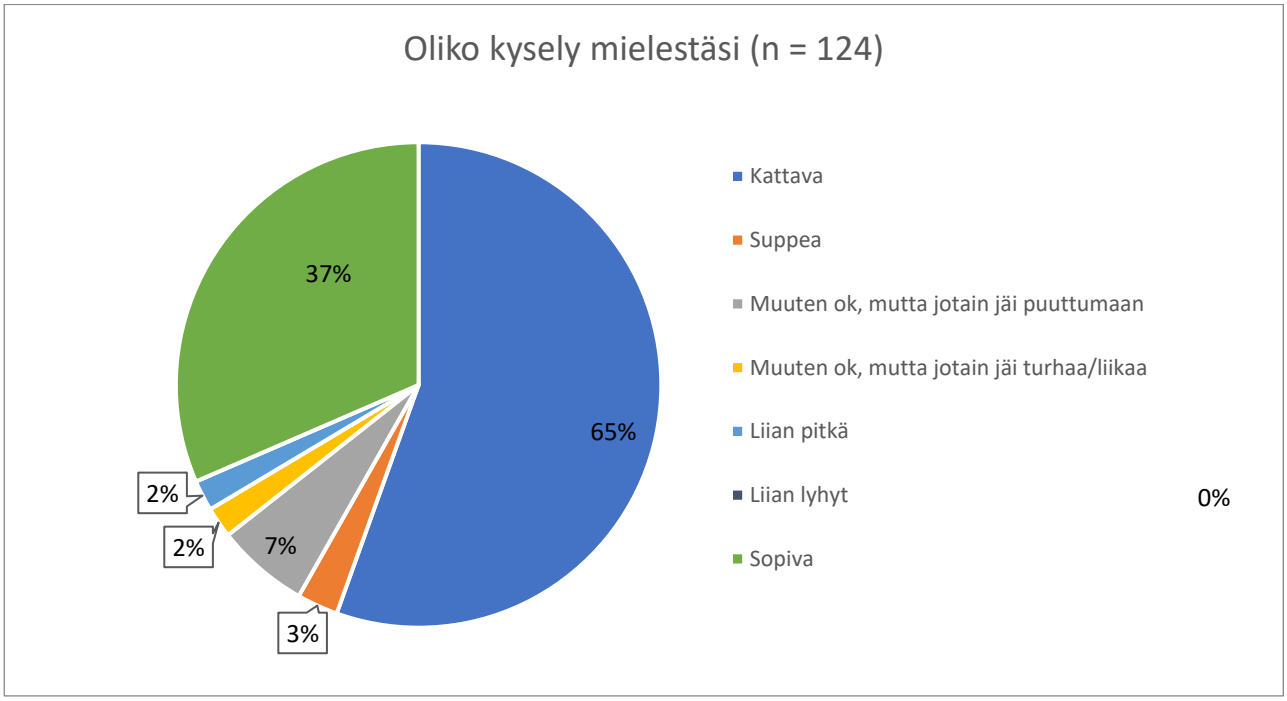

Selvästi suurin osa löysi tiedon kyselystä Suomen Shiba ry:n Facebook-ryhmästä ja lähes kaikkien mielestä se oli ollut helppo löytää:

Vastaajista suurimman osan mielestä kysely oli kattava ja sopiva.

Toteutettu kysely herätti kiinnostusta, ja saimme runsaasti (31 kpl) erilaisia vastauksia, toiveita sekä kehitysehdotuksia. Suuri osa vastaajista koki kyselyn erittäin tarpeelliseksi ja siitä saatavan datan arvokkaaksi. Vaikka kyselyä pidettiin paikoitellen pitkänä, vastaajat kokivat saman aikaisesti, ettei siitä olisi voinut jättää mitään osiota poiskaan.

Palautteissa nousi esiin toive koiran luonnetta, arkuutta ja käyttäytymistä koskevista kysymyksistä. Tästä kyselystä nämä kysymykset jätettiin tarkoituksella pois jo kyselyn

pituudenkin takia. Luonne- ja ongelmakyselyille on selkeää tilausta, mutta sellaisen toteuttaminen on haastavaa vastausten laajuuden, tulkinnan ja analysoinnin vuoksi. Haasteensa tuo myös rajaviivan vetäminen omistajan oman kokemuksen ja virallisen diagnoosin välille. Samaa ongelma liittyy vastaajien toivomaan terveyspankkiin, johon voisi ilmoittaa sairauksia tai oireita. Lisäksi pitäisi miettiä, ovatko tiedot julkisia, voiko käyttäjät itse suoraan täydentää tietoja vai onko tietojen ylläpito vapaaehtoisen henkilön harteilla. Facebookissa tosin toimii jo "Shibojen terveystietopankki" -ryhmä, jossa sairaudet/oireet on ryhmitelty omiksi osioikseen. Ryhmä on kuitenkin ollut pitkään hiljainen, joten sitä voisi olla syytä nostaa uudelleen esiin yhteisön keskusteluissa.

Toteutusteknisiin asioihin saimme hyödyllistä oppia tulevaisuutta varten. Vastaajat kokivat, että kyselyn alussa olisi ollut hyvä ohjeistaa kaivamaan koiran tiedot – kuten syntymäaika, rekisterinumero, säkäkorkeus ja paino – valmiiksi esiin. Myös Instagramin kautta kyselyyn suunnanneet kohtasivat ongelmia, sillä linkki ei vienyt suoraan kyselylomakkeeseen.

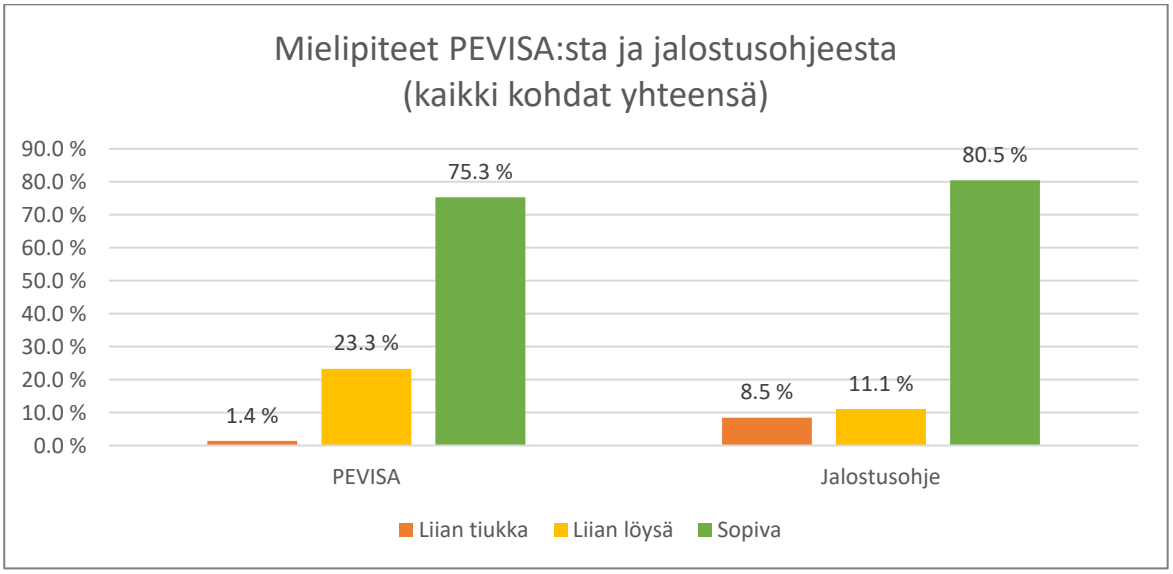
Kysymysasettelut ja vastausvaihtoehdot herättivät niin ikään keskustelua. Osa koki vaihtoehdot paikoitellen sekaviksi tai puutteellisiksi (mm. polvet, vatsaoireet, ruokavaihtoehdot). Vaihtoehdot pyrittiin kuitenkin rakentamaan tietoisesti suljetuiksi, jotta suuri tietomassa olisi helpompi purkaa tilastolliseksi dataksi vapaamuotoisten tekstikenttien sijaan. Lukijat ehdottivat myös lomakkeen älykästä polutusta, jossa jatkokysymykset aukenisivat aiempien vastausten perusteella. Käytetyn Google Forms -alustan ominaisuudet ovat tässä suhteessa valitettavan rajalliset.

Toiveena oli myös, että viralliset tutkimustulokset olisivat olleet vastausvaihtoehdoissa ensimmäisenä ja epävirallliset vasta niiden jälkeen. Gonioskopiatutkimusten tuloksia puolestaan kaivattiin mukaan, kammiokulman poikkeavuus olikin kyselyssä mukana omana kohtanaan sekä virallisiin että epävirallisiin tuloksiin.

Kaiken kaikkiaan saatu palaute on äärimmäisen arvokasta, ja se auttaa kehittämään tulevia kyselyitä entistä toimivammiksi. Suuri kiitos kaikille vastanneille ja kehitysehdotuksia jättäneille!

16 Mielipiteet PEVISA:sta ja jalostusohjeesta

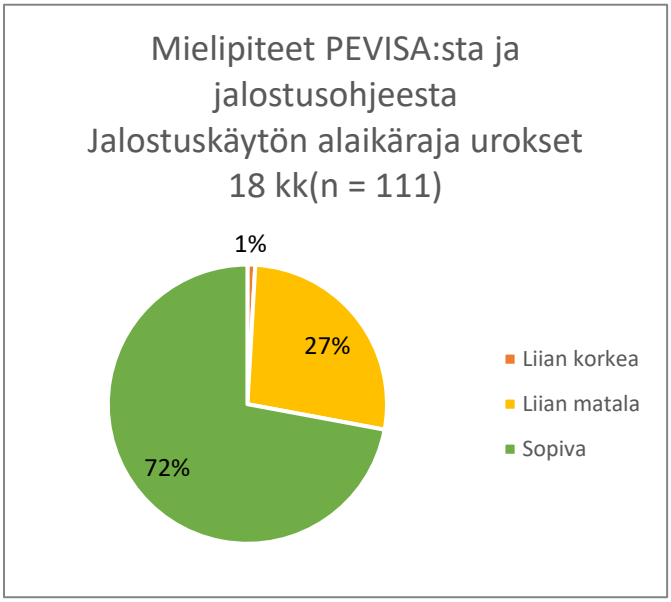
Viimeiseksi kyselyssä tiedusteltiin vastaajien näkemyksiä kustakin PEVISA:n ja jalostusohjeen kohdasta, onko sääntö/ohje liian tiukka, liian löysä vai sopiva. Vastauksissa korostuu mahdollisesti joidenkin vastaajien näkemys väärinymmärryksen takia. Avointen kommenttien perusteella osa vastaajista ilmeisesti vastasi kysymyksiin jokaisen koiran kohdalla, vaikka tarkoitus oli vastata näihin vain ensimmäisen/yhden koiran vastauksissa. Vaikka vastauksissa on jonkin verran vääristymää, kaaviosta nähdään selkeän enemmistön pitävän nykyisiä PEVISA-sääntöjä ja jalostusohjetta sopivina.

Esitellään vielä tulokset kohta kohdalta.

Jalostuskäytön alaikärajat ovat samat sekä PEVISA:ssa että jalostusohjeessa.

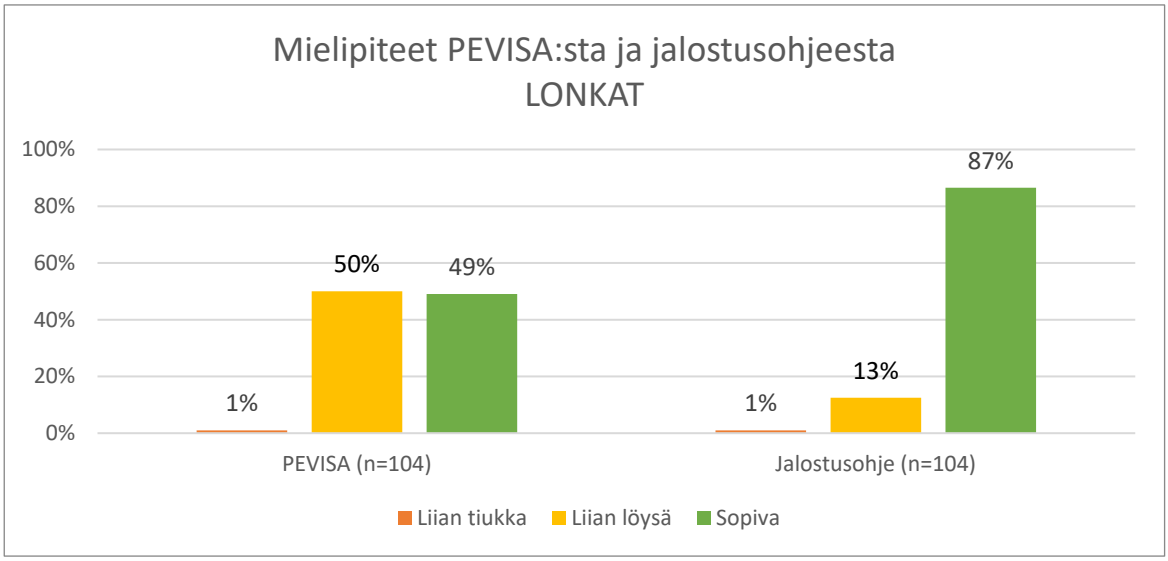

Lonkat

Tutkimus alaikäraja 12 kk.

PEVISA: D tai parempi. Lonkkatuloksen D saanut koira on paritettava tuloksen A saaneen koiran kanssa.

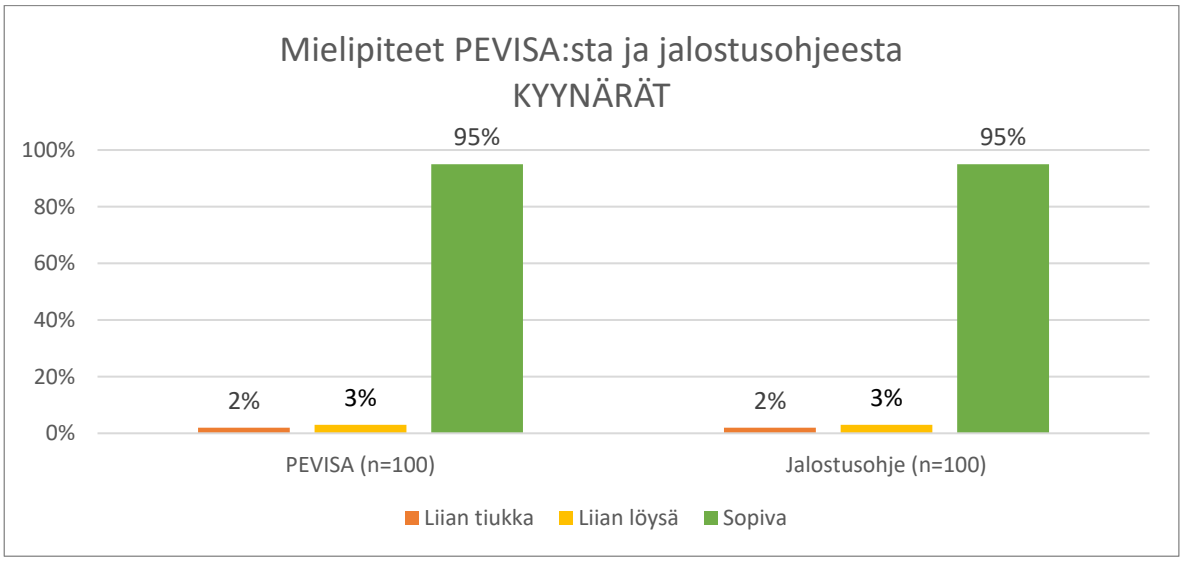
Jalostusohje: C tai parempi. Lonkkatuloksen C saanut koira on paritettava tuloksen A tai B saaneen koiran kanssa.

Kyynärät

Tutkimus alaikäraja 12 kk.

PEVISA ja jalostusohje: 1 tai parempi. Kyynärtuloksen 1 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa.

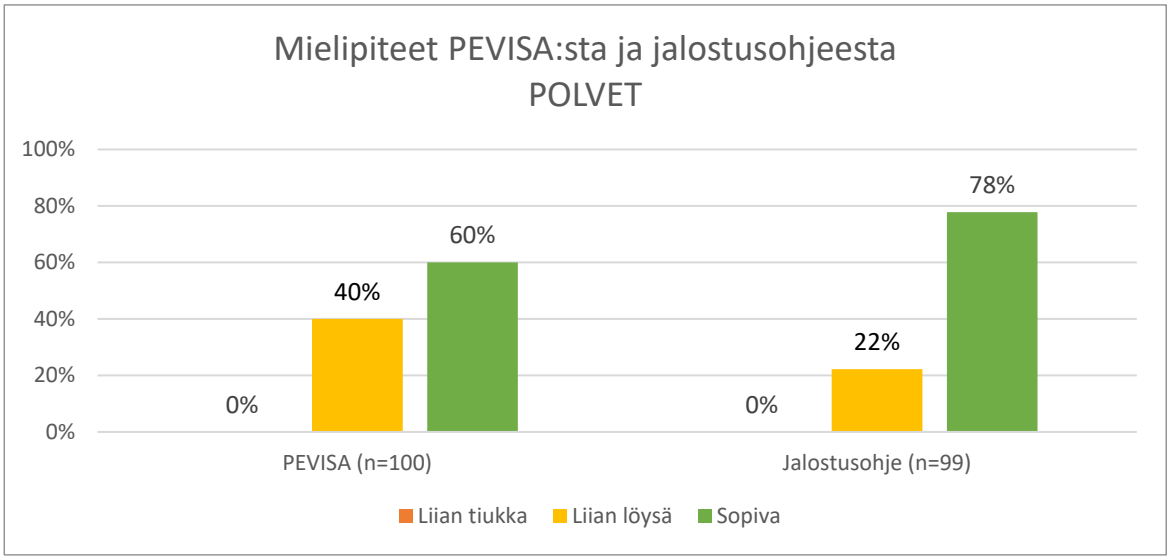

Polvet

Tutkimus alaikäraja 12 kk, alle 3 v. koiran lausunto voimassa 24 kk.

PEVISA: 2 tai parempi. Polvituloksen 2 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa.

Jalostusohje: 2 tai parempi. Polvituloksen 1 tai 2 saanut koira on paritettava tuloksen 0 saaneen koiran kanssa.

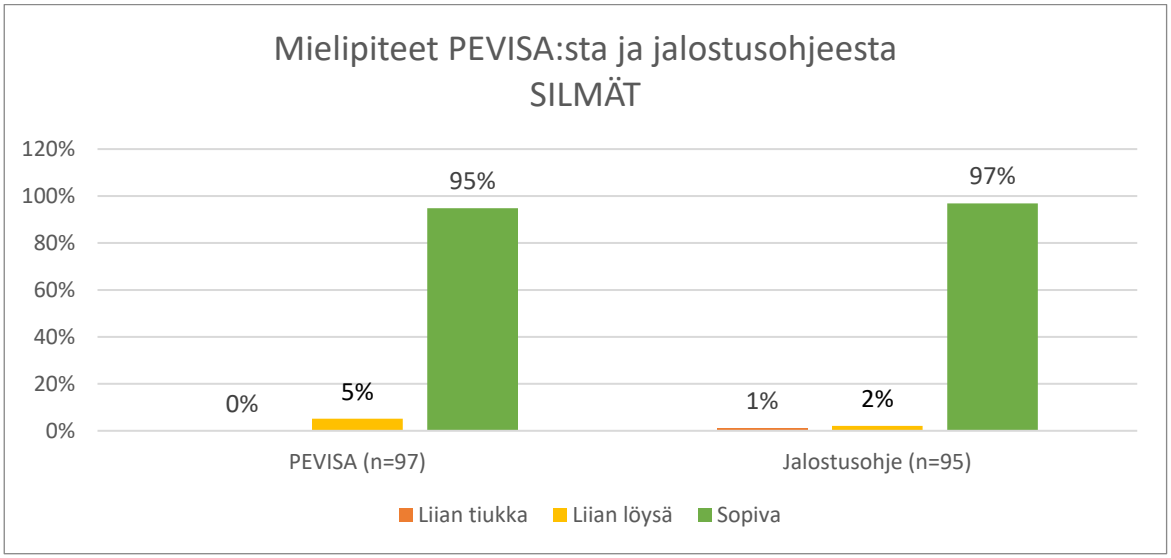

Silmät

Tutkimustulos on voimassa 36 kk.

PEVISA: Tutkittava, SKL:n yleiset rajoitukset.

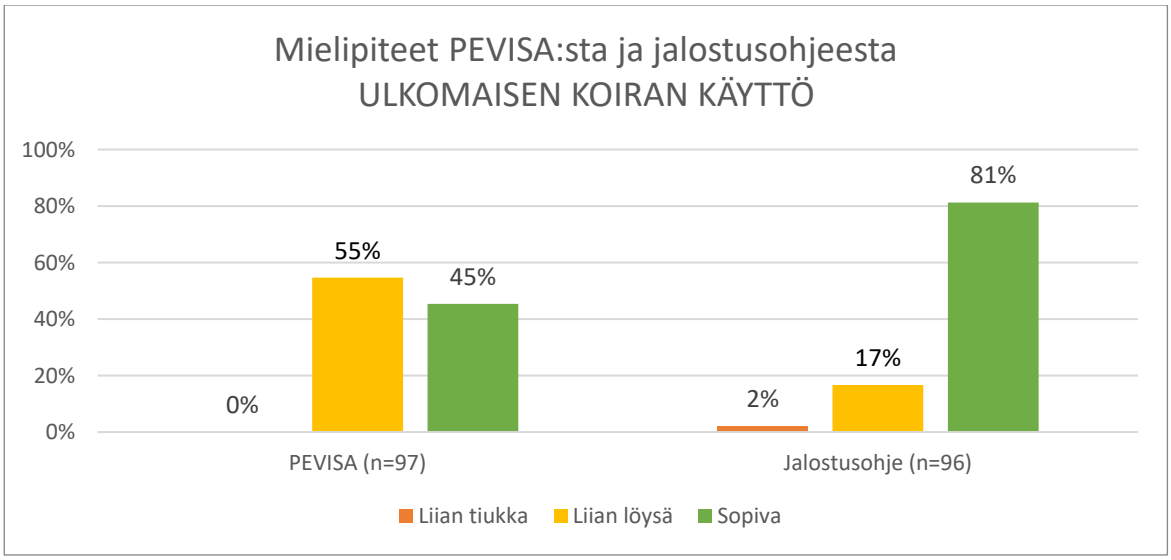
Jalostusohje: Tutkittava. Ei jalostuskäyttöön, jos PRA:n, HC:n ja RD:n. Jos koiralla on distichiasis tai PPM, tulee kumppanin olla silmien osalta täysin terve.

Ulkomaisen koiran käyttö

PEVISA: Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia. (narttu 1, uros 2 pentuetta).

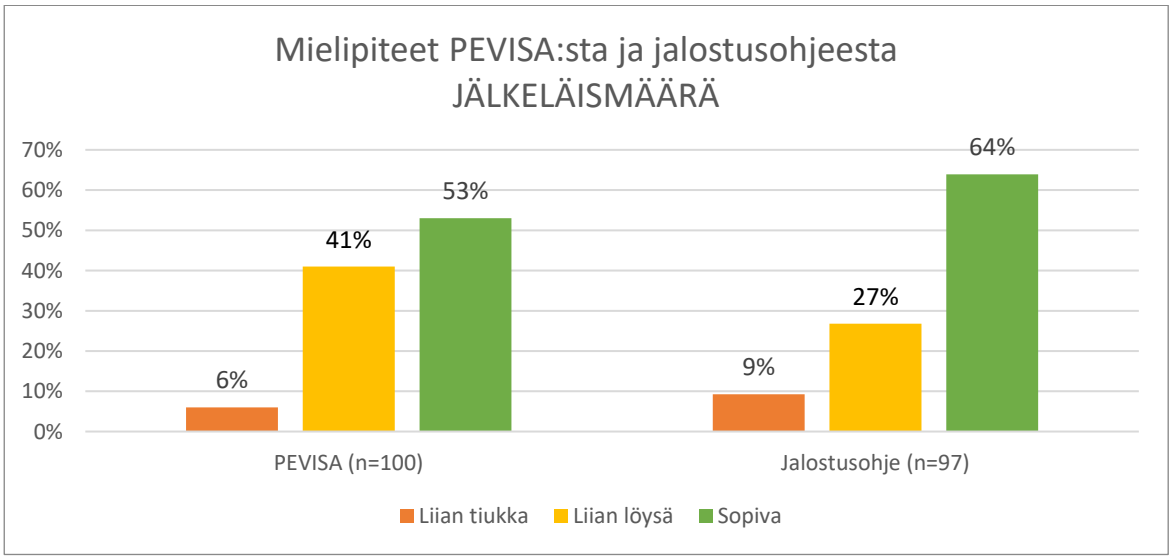
Jalostusohje: Käytettäessä ulkomaista koiraa, jolla ei ole tutkimustuloksia, tulee parituskumppanin olla terveystutkimuksiltaan kaikilta osin terve (silmät, polvet, lonkat, kyynärät).

Jälkeläismäärä

PEVISA: Jälkeläismäärä on maksimissaan 30 pentua, joista maksimissaan 10 pentua koiran ollessa alle 4-vuotias.

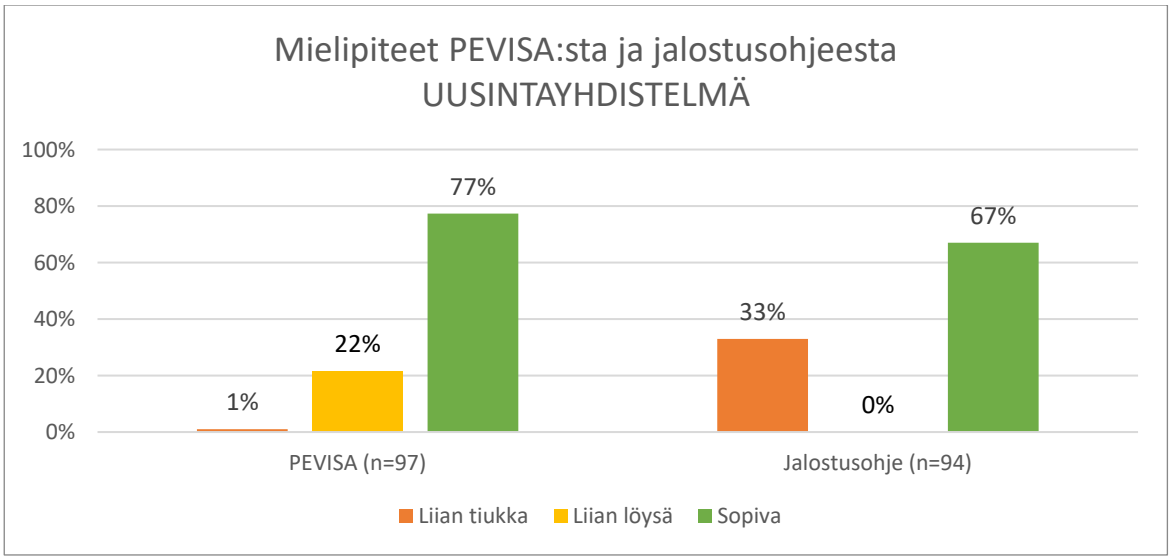
Jalostusohje: Jälkeläismäärä on maksimissaan 30 pentua, joista maksimissaan 10 pentua koiran ollessa alle 4-vuotias. 20 pennun jälkeen jälkeläisistä tulee olla terveystutkittu 65 %.

Uusintayhdistelmä

PEVISA: Samasta yhdistelmästä rekisteröidään maksimissaan kaksi pentuetta.

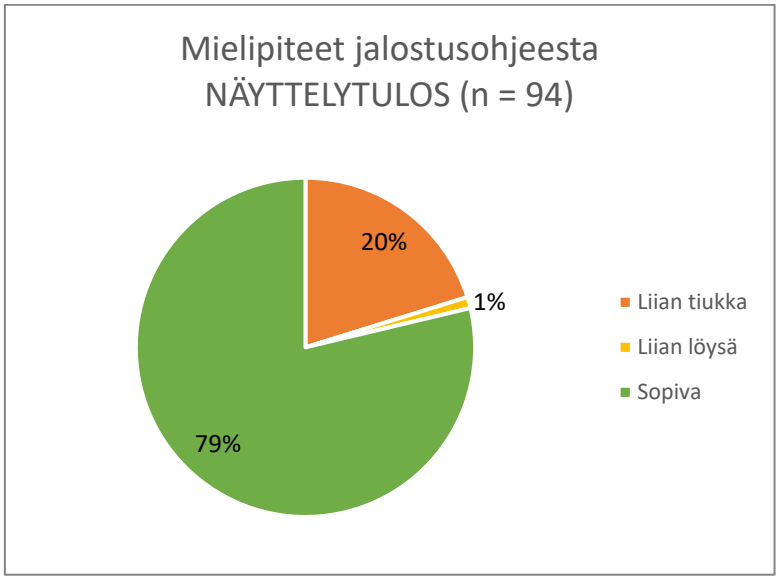
Jalostusohje: Uusintayhdistelmää ei sallita.

Viimeiset ehdot on sisällytetty vain jalostusohjeeseen.

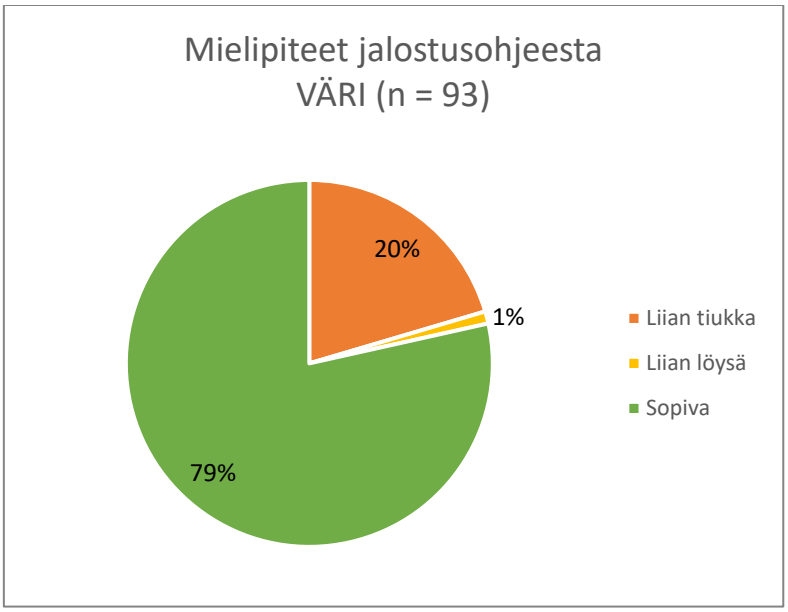
Näyttelytulos

Jalostusohje: Toisella tulee olla vähintään näyttelytulos ERI tai jalostustarkastuksen tulos EH.

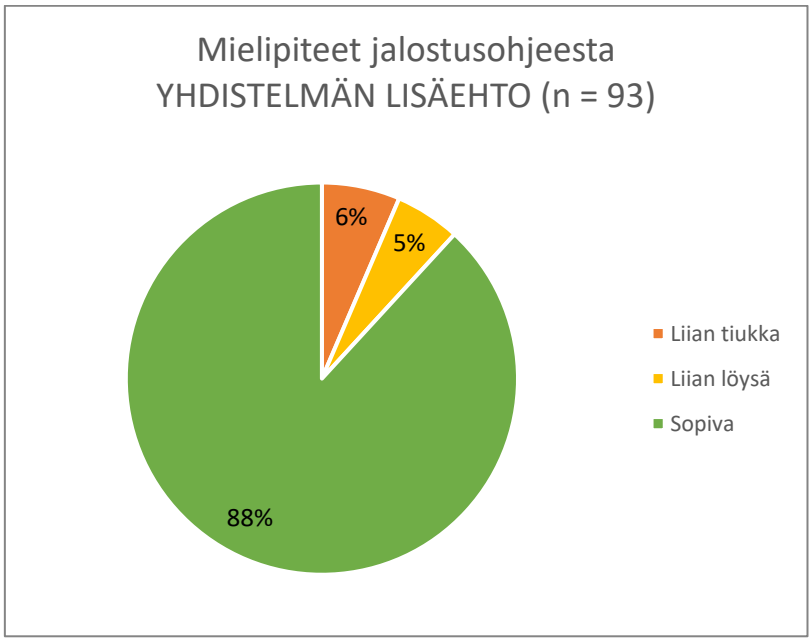
Väri

Jalostusohje: Jalostukseen saa käyttää vain koiria, jotka ovat FCI:n rotumääritelmän mukaisia väriltään.

Yhdistelmän lisäehto

Jalostusohje: Yhdistelmälle asetettu vaatimus: Pentueen vanhemmilla ei saa olla sairaaksi luokiteltuja tuloksia yhteensä useammassa kuin kahdella PEVISA-osa-alueella (lonkat, polvet, silmät, kyynärät). Esimerkiksi: Jos toisella vanhemmalla on C-lonkat, 1-kyynärät, 0-polvet ja terveet silmät, toisella vanhemmalla tulee olla terveeksi luokitellut tulokset sekä lonkkien, kyynärien, polvien että silmien osalta.

Terveyskyselyn avoimissa palautteissa (16 kpl) nousi esiin näkemyksiä valkoisen värin käytöstä jalostuksessa. Vaikka valkoinen väri ei aiheuta terveysongelmia, se ei ole FCI:n rotumääritelmän mukaan hyväksytty eikä sitä näin ollen suositella käytettäväksi jalostukseen. Suomen Kennelliitto kuitenkin sallii myös valkoisen shiban käytön jalostuksessa ja pennut rekisteröidään normaalisti FI-rekisteriin. Mikäli Suomen shiba ry:n kasvattajalistalla oleva kasvattaja haluaa käyttää valkoista shibaa jalostukseen ja kuitenkin säilyä listalla, on yhdistelmälle haettava poikkeuslupa.

Kyselyissä ja kommenteissa nousi esiin huoli kapeasta geenipohjasta, sekä allergioiden, närästyksen, luonteissa arkuuden ja pelokkuuden huomioimisesta jalostuksessa. Myös näiden tietojen merkitsemistä julkiseen tietokantaan toivottiin. Koska Kennelliitolla ei ole vielä käytössään valmista työkalua näiden ominaisuuksien seuraamiseen, vastuu painottuu toistaiseksi kasvattajille. Myös omistajilla on vastuu kertoa kasvattajalle mahdollisista ongelmista niin jalostuskoiraa kysyttäessä kuin kasvateista. Facebookista löytyy ryhmä, johon voi ilmoittaa omasta koirastaan ei Kennelliittoon merkittävistä ongelmista. Muissa yhteyksissä on ehdotettu, että rotuyhdistys alkaisi pitää omaa rekisteriä koirien oireista. Tässä olisi omat haasteensa. Kuinka laajasti sinne lopulta saataisiin tietoa, kenelle ja missä muodossa se olisi nähtävillä sekä se vaatisi myös vapaaehtoisia ylläpitämään ja päivittämään tietoja. Jatkossa shibojen käyttäytymisen jalostustarkastus saattaa tarjota apuvälineen yhtenä uutena työkaluna ja arvioinnin menetelmänä mm. käytettävien jalostuskoirien luonteiden ja käyttäytymisen arviointiin.

Vapaissa kommenteissa mielipiteet jakautuivat JTO:ssa ja PEVISA:ssa, osa kannatti tiukempaa jalostusohjeistusta, kun taas osa vastusti sitä ja katsoi, että JTO:n ja PEVISA:n sääntöjen tulisi olla linjassa keskenään. Yhdistyksen näkemys tiukemmasta linjauksesta JTO:n suhteen perustuu terveyden painottamiseen jalostusvalinnoissa. Toisaalta jalostukseen käytettävien koirien rajaaminen liian tiukalla PEVISAlla voi aiheuttaa jalostukseen omia ongelmia, ns. geneettisen pullonkaulan.

Kommentteja oli myös JTO:n vaatimuksesta vähintään toisen vanhemman ERI-näyttelytulokseen. Pohdinnassa oli, onko näyttelytulos välttämätön ja antaako yhden tuomarin mielipide riittävän kuvan koiran laadusta, vai olisiko jalostuksen ulkomuodontarkastus parempi vaihtoehto. Tällöin koira arvostellaan huolellisemmin ja saa tarkastuksessa enemmän aikaa ulkomuodon arvosteluun kuin näyttelyissä. Ulkomuodon jalostustarkastuksia kuitenkin järjestetään harvoin. Lisäksi kannettiin huolta siitä, jäävätkö terveysasiat toissijaisiksi, jos näyttelymenestys ohjaa jalostusvalintoja liikaa. Toisaalta näyttelytuloksen katsottiin edelleen olevan tärkeä mittari, jolla varmistetaan jalostusyksilöiden vastaavan rotumääritelmää.

Palautteessa nostettiin esiin vaikeudet saada ulkomaisia terveystuloksia jalostuslainaan tuoduille koirille. Nykyisen PEVISAn mukaan tilanteissa, joissa toiselta osapuolelta puuttuvat vaadittavat tulokset, on toisella vanhemmista oltava PEVISAn mukaiset terveet tulokset. Tällaisissa tilanteissa voi hakea poikkeuslupaa Suomen shiba ry:ltä sekä Suomen kennelliitolta. Esille nostettiin myös ehdotus, jonka mukaan ulkomaiset koirat (sekä urokset että nartut) tulisi rekisteröidä Suomen Kennelliittoon ennen toista pentuetta. Nykyisen PEVISA-säännön mukaan ulkomaisella uroksella voi teettää kaksi pentuetta ja nartulla yhden ilman rekisteröintiä Suomeen ilman PEVISA:n mukaisia terveystutkimuksia.

Myös JTO:n mukainen velvoite jälkeläisten tutkimisesta sekä PEVISA-sääntöjen tiukentaminen saivat kannatusta. Huolenaiheeksi nousi narttujen vuosittainen pennuttaminen. Shiba ry tai Kennelliitto eivät voi puuttua asiaan, mikäli voimassa olevia jalostussääntöjä noudatetaan. Kennelliitto on koventanut sanktioitaan liian tiheästi pennutettujen narttujen osalta ja nykyään myös väliaikainen jalostuskielto näkyy koiran tiedoissa jalostustietojärjestelmässä.

Palautteissa tuli myös kiitosta hyvästä ja kattavasta PEVISA:sta.

Lähteet:

Tässä terveyskyselyn tuloksien on käytetty seuraavien lähteiden lisäksi myös Suomen Shiba ry:n terveyskyselyjen tuloksia, jotka löytyvät kotisivuilta. Osa lähdeviittauksista saattaa puuttua ja viittauksia ei ole tehty kaikkien lähdeviittausohjeiden mukaan täysin oikein.

[1] Kennelliiton terveyskysely 2019-2025 – Shiba

https://jalostus.kennelliitto.fi/frmJalostustilastot.aspx?R=257&Lang=fi

[4] Kennelliiton jalostustietojärjestelmä [tilastot ladattu eri päivinä 2026]

https://jalostus.kennelliitto.fi/frmJalostustilastot.aspx?R=257&Lang=fi

Alun perin oli käytetty myös vertailuja Kennelliiton terveyskyselyn 2019-2025 kaikkien rotujen tuloksiin. Mutta Kennelliittojen sivujen päivitysten jälkeen lähteeseen vievä linkki ei enää tämän julkaisun aikana toiminut, poistettiin viittaukset kyseisiin tuloksiin.